

rapport

Integraal Waterbeleid
Bekken van de Maas

Bekkenvoortgangsrapport 2009
Maasbekken

Maart 2010

Cover: VMM - Hermeandering op de Dommel thv het Hageven (A82 van BBP Maas)

Colofon

Secretariaat Maasbekken
p/a Havenstraat 44, 3500 Hasselt
T 011 29 84 27
F 011 22 12 77
maas-sec@descheepvaart.be

Woord Vooraf

Beste lezer,

Het voorbije jaar vormde voor Vlaanderen, met de definitieve vaststelling van de bekken- en deelbekkenbeheerplannen door de Vlaamse Regering op 30 januari 2009, een mijlpaal voor het integraal waterbeleid. Voorts werd het openbaar onderzoek van de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas op 15 juni 2009 afgesloten.

Met de vaststelling van de (deel)bekkenbeheerplannen is de uitvoering ervan in 2009 officieel van start gegaan. Op bekkenniveau zijn er voor het Maasbekken enkele belangrijke ontwikkelingen te melden. In dit tweede voortgangsrapport vindt U een overzicht van wat er in het Maasbekken rond Integraal Waterbeleid gebeurde in 2009. Om u een integraler overzicht te geven, is in dit bekkenvoortgangsrapport gestreefd naar een betere integratie van de rapportering van bekken- en deelbekkenniveau. Dat er in het Maasbekken een enorme dynamiek in het integraal waterbeleid zit, kan u afleiden uit de belangrijke vooruitgang die bij vele acties geboekt werd het voorbije jaar.

Integraal waterbeleid stopt niet bij het beheer van de waterloop, maar is een complex samenspel van de verschillende aspecten van de waterloop en zijn omgeving. Hierbij zijn dus noodzakelijkerwijze verschillende partners betrokken. In veel projecten wordt er steeds meer en beter samengewerkt tussen de verschillende betrokken administraties. Mooie voorbeelden hiervan zijn: het Interreg IVa-project 'Aquadra' in de deelbekkens 'Voeren' en 'Jeker en Heeswater', de uitbouw van het rivierpark Maasvallei (een samensmelting van acties rond hoogwaterbescherming, natuurontwikkeling én recreatie), en de uitbouw van het provinciaal steunpunt 'Land&Water' voor erosiebestrijding en wateroverlast.

In de toekomst wordt er verder gestreefd worden naar een gebiedsgerichte aanpak en visie op basis van het bekkenbeheerplan. Dit zal ertoe leiden dat de uitvoering van het bekkenbeheerplan (incl. deelbekkenbeheerplannen) en van het integraal waterbeleid binnen het Maasbekken nog meer een gebiedsgerichte afstemming en integrale invulling krijgt. De recente opstart van de ontwikkeling van het waterkwaliteitsmodel Pegase voor het Vlaamse deel van de Maasstroomgebied zal hier in de toekomst zeker aan bijdragen.

Integraal waterbeleid stopt ook niet aan de grenzen. In een bekken zoals het Maasbekken, met veel gewestgrensoverschrijdende waterlopen, is overleg met de aangrenzende gebieden zeer belangrijk. In het verleden werden hiervoor reeds belangrijke stappen ondernomen, die hun waarde al bewezen hebben. Op projectniveau is Aquadra hiervan een belangrijk voorbeeld. In 2009 besliste het bekkenbestuur om zijn vergaderingen open te stellen voor een Nederlandse delegatie. Omgekeerd werden ook afspraken gemaakt voor een Vlaamse deelname aan de vergaderingen van het Regionaal Bestuurlijk Overleg Maas (RBOM). Het is uitermate belangrijk dat we dit grensoverschrijdende overleg ook in de toekomst blijven verder zetten en uitwerken.

In 2009 is dus een belangrijke stap in de richting van het bereiken van de doelstellingen van de Kaderrichtlijn water en de bekkenbeheerplannen genomen. Deze dynamiek zal in 2010 worden verder gezet, met bijzondere aandacht voor erosie, pesticiden en communicatie.

Herman Reynders
Voorzitter Bekkenbestuur Maas
Gouverneur Provincie Limburg

Inhoud

1	Inleiding	5
2	Uitvoering van het bekkenbeheerplan en de deelbekkenbeheerplannen	6
2.1	Algemeen overzicht	6
2.2	Rapportering 2009	8
3	Opstap naar de volgende (deel)bekkenbeheerplannen	25
3.1	Visie IWB	25
3.2	Aanpassing, schrapping of toevoeging van acties	25
4	Rapportering uit de structuren	27
4.1	Bekkenbestuur	27
4.2	Bekkenraad	27
4.3	Ambtelijk bekkenoverleg en permanente kern bekkensecretariaat	27
4.4	Waterschappen	28
5	Advisering Investeringsplannen en Optimalisatieprogramma VMM	31
6	Aanbevelingen	33
Bijlage 1: tabel overzicht acties bekkenbeheerplan en deelbekkenbeheerplannen		34

1 Inleiding

Artikel 50 van het decreet Integraal Waterbeleid stelt dat er jaarlijks een bekkenvoortgangsrapport moet worden opgemaakt. Het moet een geïntegreerd voortgangsverslag van de stand van uitvoering van het bekkenbeheerplan (inclusief deelbekkenbeheerplannen) zijn en een opgave bevatten van de nog te verrichten activiteiten en te nemen maatregelen ter uitvoering van het bekkenbeheerplan. Het decreet Integraal Waterbeleid legt ook de procedure voor het bekkenvoortgangsrapport vast:

- Het bekkensecretariaat maakt het ontwerp bekkenvoortgangsrapport op;
 - Het ontwerp bekkenvoortgangsrapport wordt ter advies voorgelegd aan de bekkenraad;
 - Het bekkenbestuur stelt het bekkenvoortgangsrapport vast;
 - Het bekkenvoortgangsrapport wordt vervolgens overgemaakt aan de CIW, aan de voor integraal waterbeleid bevoegde minister en aan de betrokken waterschappen.
- Het bekkenvoortgangsrapport wordt op het bekkensecretariaat ter inzage gelegd.

Het bekkenvoortgangsrapport is dus een operationeel instrument om de uitvoering van de het bekkenbeheerplan en de bijhorende deelbekkenbeheerplannen op te volgen. Het bekkenvoortgangsrapport bevat ook de maatregelen die nog moeten genomen worden om de plannen uit te voeren.

Het voorliggende bekkenvoortgangsrapport handelt over het tweede jaar (2009) van de planperiode van de huidige en eerste generatie bekken- en deelbekkenbeheerplannen (2008 – 2013). Basis voor het opstellen van het bekkenvoortgangsrapport zijn de gegevens inzake planning en uitvoering van de acties aangeleverd door de verschillende initiatiefnemers.

Het bekkenvoortgangsrapport schetst diverse aspecten in verband met de uitvoering van de bekken- en deelbekkenbeheerplannen. Hierbij wordt de focus gelegd op een aantal zwaartepunten en aandachtspunten die betrekking hebben op de voortgang van acties in het Maasbekken. De rapportering over de voortgang van de acties gebeurt in eerste instantie vanuit een thematische benadering, overeenkomstig de krachtlijnen van de waterbeleidsnota, die eveneens in de vastgestelde (deel)bekkenbeheerplannen gehanteerd worden. Naast de strikte rapportering van de acties worden binnen bepaalde thema's ook actuele onderwerpen en projecten binnen het Maasbekken toegelicht.

Naast een weergave van de stand van zaken van de acties wordt een vooruitblik gegeven over de verdere planning op korte termijn voor de uitvoering van de acties uit het (deel)bekkenbeheerplan. Het bekkenvoortgangsrapport rapporteert ook over de werking van de bekken- en deelbekkenstructuren. Daarnaast wordt een kort overzicht gegeven van de adviezen op het Optimalisatieprogramma en de Investeringsprogramma's die in 2009 door het bekkenbestuur werden uitgebracht. Tenslotte worden enkele aanbevelingen meegegeven. Alle informatie over de bekkenstructuren en de documenten waarnaar het bekkenvoortgangsrapport refereert, zijn terug te vinden op www.bekkenwerking.be. De deelbekkenbeheerplannen kan u raadplegen op de websites van de provincie Antwerpen (www.provant.be/waterschappen) en de provincie Limburg (www.limburg.be).

Een gedetailleerde stand van zaken van de uitvoering van de (deel)bekkenbeheerplannen is terug te vinden in de tabel die als bijlage bij het bekkenvoortgangsrapport is gevoegd. Deze tabel geeft voor iedere actie uit zowel bekken- als deelbekkenbeheerplannen de status en planning weer .

Het voorliggende bekkenvoortgangsrapport werd besproken op het ambtelijk bekkenoverleg Maasbekken dd. 11 maart 2010, geadviseerd door de bekkenraad Maasbekken in zitting van 11 maart 2010 en vastgesteld door het bekkenbestuur Maasbekken op 25 maart 2010.

2 Uitvoering van het bekkenbeheerplan en de deelbekken-beheerplannen

De tabel toegevoegd als bijlage 1 bevat de stand van zaken van de uitvoering van alle acties van het bekkenbeheerplan en de deelbekkenbeheerplannen.

In onderstaande tekst vindt u meer uitleg over de algemene voortgang van het bekkenbeheerplan en de deelbekkenbeheerplannen, en over een aantal acties en projecten die in 2009 in het oog sprongen en/of waarvoor belangrijke stappen zijn gezet.

2.1 Algemeen overzicht

In dit hoofdstuk wordt een algemeen overzicht gegeven van de stand van zaken van de uitvoering van het (d)BBP. Via taartdiagrammen wordt de verdeling van het aantal acties over de verschillende fasen weergegeven (haalbaarheidsfase, studiefase, uitvoeringsfase, stil, uitgevoerd en stilgelegd). Er wordt hierbij met dezelfde kleuren gewerkt voor deze fasen als in de tabel in bijlage 1. Hieronder is een taartdiagram voor de acties van het BBP Maas weergegeven. Daarna volgt een overzicht van de stand van zaken van de acties uit de deelbekkenbeheerplannen gegroepeerd per waterschap. Doordat de gegevens werden verwerkt door verschillende waterschapsecretariaten zijn er inherent verschillen in interpretatie bij toekenning van de status aan acties. Het is dan ook niet de bedoeling om de waterschappen onderling te vergelijken, wel om een overzicht van de acties per waterschap te verkrijgen en dit de komende jaren verder op te volgen.

Van de 117 acties in het bekkenbeheerplan zijn er voor 3 acties geen gegevens van 2009 beschikbaar. Deze zijn dan ook niet opgenomen in de taartdiagram. Evenmin zijn de permanent doorlopende acties (o.a. onderhoudsacties en uitvoeren van de bovengemeentelijke saneringsprojecten) opgenomen in het taartdiagram. Er zijn 34 acties aangeduid als 'doorlopend' (bijlage 1); dit komt overeen met 30 % van alle acties in het BBP Maas. De overblijvende 80 acties zijn opgenomen in het diagram: hiervan waren er in 2009 44 acties (55 %) in een voorbereidende fase (studiefase of haalbaarheidsfase), 20 acties (25%) in uitvoering, en 13 acties (16%) uitgevoerd. Drie acties lagen in 2009 wegens specifieke redenen stil. Bijna alle acties zijn dus reeds aangevangen en zijn lopende.

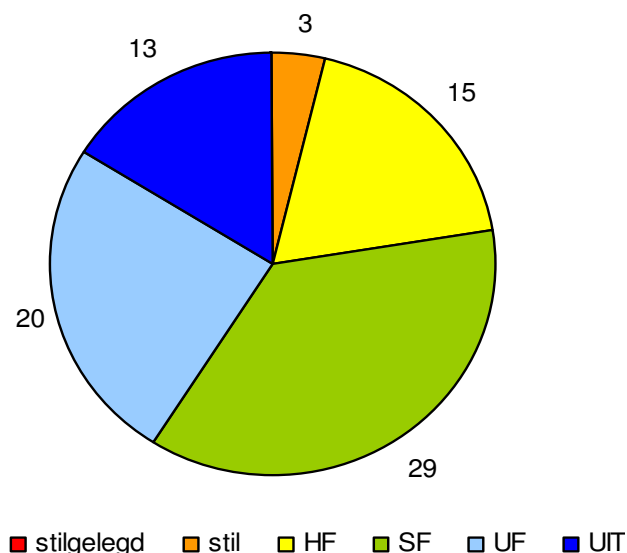
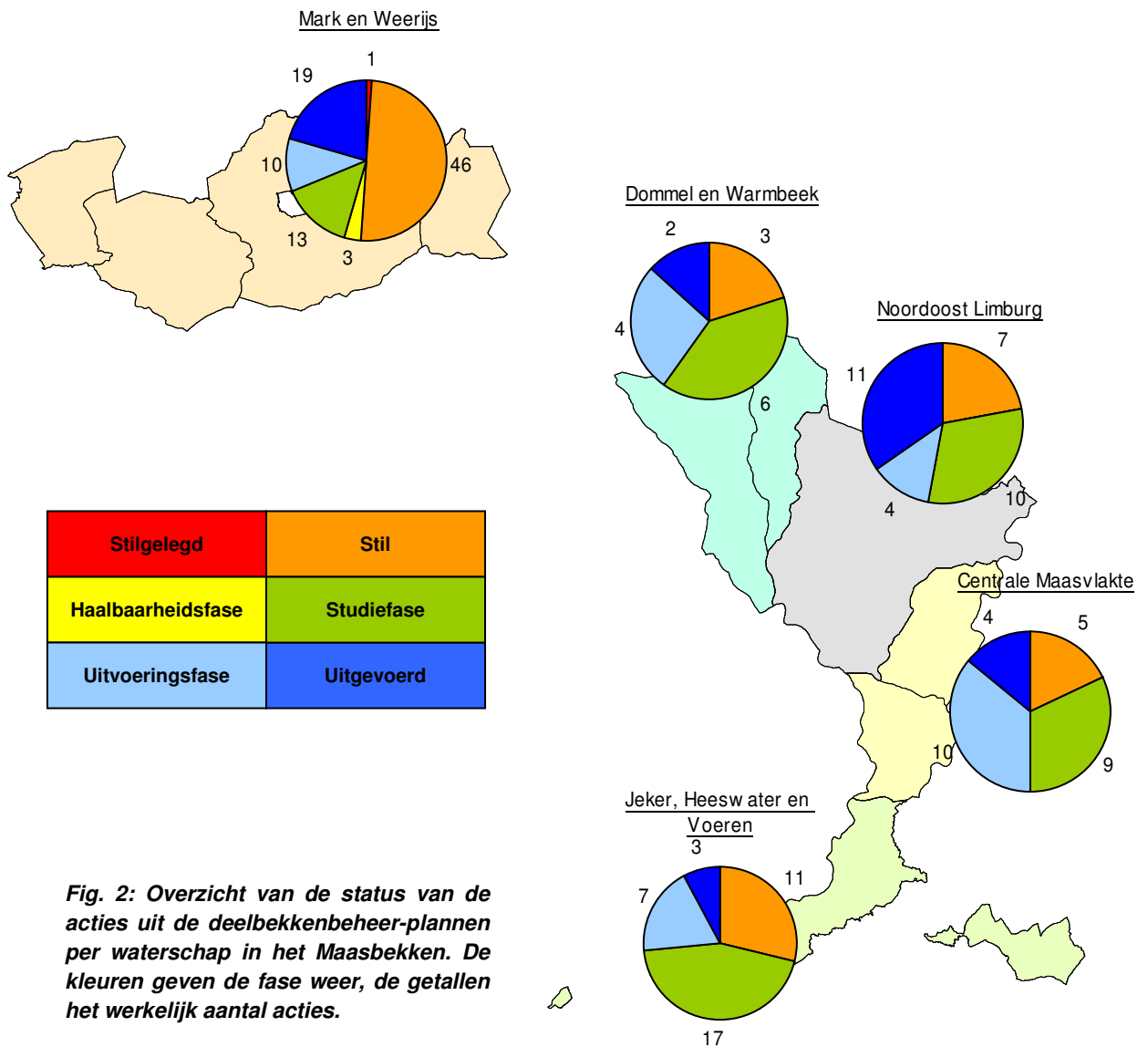

Fig. 1: Overzicht van de status van de acties uit het BBP Maas, gebaseerd op 80 acties; De 3 acties waarvoor geen informatie is gekomen en de permanent lopende acties zijn niet in de figuur opgenomen. De kleuren geven de fase weer, de getallen het werkelijk aantal acties.

Voor het waterschap **Mark en Weerijs** is de grafiek gebaseerd op 92 acties. Twaalf acties zijn niet opgenomen in de grafiek: het betreft 3 permanent lopende acties én 9 acties waarvoor geen respons bij de bevraging is binnengekomen. Er zijn 29 acties uitgevoerd of in uitvoering. Zestien acties zijn in een voorbereidende fase (haalbaarheidsfase of studiefase); 46 acties (51%) hebben de status "Stil" gekregen omdat er momenteel geen initiatieven worden genomen rond de bepaalde actie. Dit hoeft niet te betekenen dat er nog niets gebeurd is. Mogelijk heeft de actie momenteel geen voldoende hoge prioriteit om (verder) uit te voeren. Mogelijk zijn deze acties ook stilgelegd door een bepaald knelpunt of een reeks vage knelpunten die niet door de initiatiefnemer werden aangegeven.

Voor de Limburgse waterschappen werden alle acties uit de deelbekkenbeheerplannen opgenomen in de grafieken. In het waterschap **Dommel en Warmbeek** zijn twee acties uit de deelbekkenbeheerplannen volledig uitgevoerd (o.a. zandvang op de Eindergatloop). Er zijn vier acties in uitvoering (o.a. het beekrandenproject) en 6 acties in studiefase. Drie projecten liggen momenteel stil. In vergelijking met 2008 zijn er meer acties ondertussen afgerond en ook meer acties in uitvoering gekomen. In het waterschap **Noordoost-Limburg** zijn elf acties (34%) uit de deelbekkenbeheerplannen volledig uitgevoerd (o.a. oplossen van het vismigratieknelpunt

Hoogmolen op de Abeek); dit is een vooruitgang tov 2008. Er zijn vier acties in uitvoering (o.a. herinrichting van De Lossing: fase II) en tien acties in studiefase. Zeven projecten liggen stil. In het waterschap **Centrale Maasvlakte** is 50% van de acties uit de deelbekkenbeheerplannen volledig uitgevoerd (o.a. sanering Broekbeek) of in uitvoering (o.a. project Oude Bunders). Negen projecten (32%) zijn in studiefase. In vergelijking met 2008 zijn er meer acties uitgevoerd en in uitvoering en liggen er minder projecten stil. In het waterschap **Jeker, Heeswater en Voeren** zijn drie acties uit de deelbekkenbeheerplannen volledig uitgevoerd (o.a. buffering industrieterrein "Tongeren-Oost"). Er zijn zeven acties in uitvoering (o.a. het doortochten- en herinrichtingsproject van de Beek tussen de lintbebouwing van Vreeren en Nerem) en 17 acties in studiefase. Elf projecten (29%) hebben in 2009 geen vooruitgang geboekt, wel zijn ook hier meer acties uitgevoerd en meer acties met status 'uitvoeringsfase' ten opzicht van het BVR 2008. Er kan dus gesteld worden dat in alle waterschappen het afgelopen jaar een vooruitgang is geboekt.

2.2 Rapportering 2009

Enkele acties en markante projecten binnen het Maasbekken worden hier nader toegelicht binnen de themagerichte omkadering van de waterbeleidsnota. Sommige projecten hebben betrekking op meerdere krachtlijnen, maar zijn niettemin maar onder één thema vermeld. In een aantal specifieke gevallen wordt gestreefd naar een gebiedsgerichte rapportering, waarbij zowel acties uit het bekkenbeheerplan als uit het deelbekkenbeheerplan geïntegreerd in dezelfde context belicht worden.

1) Wateroverlast en watertekort voorkomen

Deze krachtlijn omvat o.a. acties in kader van bescherming tegen schade ten gevolge van wateroverlast en watertekort en acties onder het concept 'vasthouden - bergen – afvoeren.

A1: Evaluatie naar effectief huidig bodemgebruik (en mogelijke alternatieven mb.t. bestemming) voor een aantal zones gelegen in actueel of in potentieel waterbergingsgebied of in waterconserveringsgebied

De CIW hechte in zitting van 16/07/09 haar goedkeuring aan het voorstel methodiek en procedure voor de toetsing van de signaalgebieden. In functie van een bekkenoverschrijdende afstemming van aanpak, werkwijze, procedure en output werd in 2009 een handleiding uitgewerkt. Deze handleiding werd in januari 2010 in een workshop aan alle betrokkenen toegelicht waarna effectief gestart kan worden met de toetsing van een eerste reeks signaalgebieden.

A10 tot A17: Werken rivierbed gemeenschappelijke Maas door nv De Scheepvaart

Acties A10 tot A17 van nv De Scheepvaart hebben betrekking op herinrichtingswerken aan de Maas. Deze werken dienen in de eerste plaats voor een betere hoogwaterbescherming. Voorts zal er ook meer natuur gerealiseerd worden en mogen de werken geen negatieve invloed hebben op het grondwaterpeil.

Samengevat, kan gesteld worden dat de Gemeenschappelijke Maas uit haar keurslijf wordt bevrijd. In Herbricht en Hochter Bampd (Lanaken) zijn de zomeroevers verbreed en het verlaagd tot op het niveau van vóór 1860. Dat biedt de dorpen Smeermaas, Itteren, Borgharen en stukken van Maastricht meer veiligheid bij heel hoge waterstanden. Hochter Bampd, Herbricht en Kotem zijn drie zogenaamde Boertienlocaties. Deze Vlaamse werken worden door de Nederlandse beheerder van de Maas gefinancierd, omdat op deze locaties langs Nederlandse zijde geen maatregelen genomen kunnen worden.

Tussen Hochter Bampd en Herbricht wordt de zomerdijk ook verlaagd en omgevormd tot grindoever. Ook wordt het winterbed in Herbricht verlaagd. Er werd terug grind aan de Maas gegeven omdat de rivier hier te diep ingesneden is en er zware erosie van de bodem dreigde. Grindoevers komen, waar mogelijk, in de plaats van oevers met breukstenen.

In Stokkem werden in 2009 de werken in het gebied Negenoord en Kerkeweerd uitgevoerd. De twee plassen van Negenoord zijn het resultaat van vroegere ontgrinding. In het kader van hoogwaterbeveiliging werden herinrichtingswerken uitgevoerd waarbij de zomerdijk verlegd werd.

Ook hier krijgt de Maas dus opnieuw meer ademruimte en is de kans op overstromingen bij hoge waterstand aanzienlijk kleiner. In 2010 wordt nog een verbindingsconstructie tussen de westelijke plas van Negenoord en de Maas aangelegd waardoor dit gebied optimaal als een overstromingsgebied kan fungeren.

Op verschillende plaatsen werden in het zomerbed van de Gemeenschappelijke Maas grinddrempels gelegd. In het zomerbed zijn de waterstanden bij lage afvoeren immers zeer laag. Om bij lage afvoeren de waterstanden voldoende hoog te houden werden dus grinddrempels voorzien. Zo werd er reeds voor 200 000m³ grind terug aan de Maas gegeven. Op deze wijze kunnen grondwaterdalingen en droogteschade in speciale beschermingszones natuur op het Kempisch Plateau vermeden worden en worden de waterwinningen van Leut en Meeswijk niet gehypothekeerd.

De verschillende herinrichtingswerken hebben bovendien een positieve invloed op de natuur in het gebied. De Maas heeft op een aantal plaatsen een ruimere zomerbedding gekregen waar ze de verlaagde weerden in noodzaak bestaande uit een substraat van grof grind kan bevloeien. Deze extra dynamiek komt heel wat soorten sterk ten goede. De natuur is er onder invloed van de Maas constant in beweging, blijft nooit hetzelfde en is van grote waarde. In aansluiting op het Nederlandse onderzoek 'Maas in Beeld' werd in 2009 ook een samenwerking aan de Vlaamse zijde van de Maas tot stand gebracht. De Vlaamse natuurontwikkelingsterreinen in de Maasvallei werden in de voorbije jaren onderzocht en dit onderzoek werd afgerond in 2009. De resultaten zijn gebundeld in het rapport 'Maas in Beeld - Vlaamse Maasvallei'. Vooral de effecten van ingrepen in het rivierbed en de afwerkingen van voormalige grindwinningen krijgen daarbij de aandacht. Het Vlaamse project is een samenwerking van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, nv de Scheepvaart, het Agentschap voor Natuur en Bos, Natuurpunt vzw, Limburgs Landschap vzw en het Regionaal Landschap Kempen en Maasland vzw.

Uitbouw tot RivierPark Maasvallei

De Vlaamse en Nederlandse herinrichtingswerken aan de Maas dragen uiteindelijk bij tot de uitbouw van het RivierPark Maasvallei. Natuurpunt vzw, Limburgs Landschap vzw en nv De Scheepvaart zullen de belangrijkste beheerders zijn van de Vlaamse kerngebieden van het RivierPark Maasvallei dat stap voor stap wordt uitgebouwd.

De integrale aanpak in de Maasvallei werd nader uitgewerkt via intens overleg met de betrokken gemeenten, de provincie, belangengroepen en de Nederlandse partners. Voor het Vlaamse deel resulteerde dit in het charter 'Maasvallei...grensverleggend', een strategisch project dat zich voornamelijk concentreert op het rivierbed van de Maas aan Belgische zijde dat ongeveer 2.100 ha beslaat. Het charter werd in december 2008 ondertekend door de provincie Limburg, de vijf Maaslandse burgemeesters (gemeenten Dilsen-Stokkem, Kinrooi, Lanaken, Maaseik en Maasmechelen) en het Regionaal Landschap Kempen en Maasland. De uitbouw van het Rivierpark Maasvallei heeft als doel om op langere termijn het areaal aan groene bestemmingen te realiseren en uit te breiden, aangevuld met leefbare natuur die wordt geproduceerd door landbouwers in het landbouwgebied. In de integrale aanpak wordt ook gewerkt aan recreatie, open ruimteverbindingen, ruimtelijke kwaliteit, landschapselementen en sensibilisering. De integrale werking in de Maasvallei, die een ruimtelijk structurerende waterloop is op Vlaams niveau, draagt zo bij tot de uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

Oprichting steunpunt Land & Water: Brongerichte aanpak van water- en modderoverlast (Provincie Limburg)

De laatste jaren veroorzaken overstromingen en modderstromen in Zuid Limburg steeds meer schade en leed. Dit is onder andere een gevolg van de opwarming van de aarde en het steeds meer voorkomen van hevige regenbuien in het voorjaar en de zomer. Vooral in Haspengouw en de Voerstreek stroomt bij hevige regen het water van de hellingen en sleurt het in zijn stroming veel modder mee. In het verleden werd de water- en modderoverlast meestal aangepakt met de aanleg van grote overstromingszones rond waterlopen, mooi ingepast in het landelijke gebied. Die zones bewijzen nog steeds hun nut maar lossen de modderoverlast niet op. Hiervoor moeten de problemen aan de bron of beter - op het veld - worden aangepakt.

In overleg met landeigenaars en -gebruikers worden nu in erosiegevoelige gebieden grasstroken, dammen en waterbuffertjes aangelegd. Grasstroken remmen de stroming, filteren de modder uit het water en de wortels houden de grond goed vast. Op strategische plaatsen worden aarden dammen aangelegd die het water tijdelijk bufferen, zodat stroomafwaarts de stortvloed geleidelijk kan afgevoerd worden. In de waterbuffer krijgen bodemdeeltjes de tijd om te bezinken. Via onderzoek en demonstraties worden landbouwers overtuigd van de voordelen van niet-kerende grondbewerkingen en een juiste keuze van hoofd- en tussenteelten.

De Watering van Sint-Truiden bouwde, samen met enkele pilootgemeenten rond St.-Truiden, de nodige expertise op binnen de 'Samenwerking Land & Water'. Met vele kleine, maar doeltreffende maatregelen op het land worden verbluffende resultaten geboekt tegen de dreiging van modderstromen. De provincie Limburg ging een samenwerking aan met de Watering van Sint-Truiden en richtte het Provinciaal Steunpunt Land & Water op. De werking wordt financieel en met personeel versterkt en de brongerichte aanpak van landerosie en wateroverlast wordt uitgebreid over heel het hellende gedeelte van Limburg. Het doel van het Steunpunt is drieledig: water- en modderoverlast tegengaan, de landbouwgrond vruchtbaar houden en de waterlopen vrijwaren van slibafzetting. Als enig aanspreekpunt voor de gemeenten, zal het steunpunt de financiële lasten voor de Limburgse gemeenten zo laag mogelijk houden, en de bestaande subsidiekanalen optimaal benutten. Er werd een brochure samengesteld met sprekende voorbeelden van maatregelen tegen modder- en wateroverlast.

Aanspreekpunt:

Het Provinciaal Steunpunt Land & Water is het aanspreekpunt voor gemeenten en particulieren en heeft als zetel de Watering van St.-Truiden, Breendonkstraat 3 - 3800 Sint-Truiden; tel. 011 68 36 62 – fax 011 69 16 11 - e-mail : info@wateringsintruiden.com, www.land-en-water.be
Administratief verantwoordelijke erosie van de dienst water provincie Limburg : Patrick Meesters - tel : 011/237371 – e-mail : pmeesters@limburg.be.

Fig. 3: Linksboven: Bij hevige onweders in het voorjaar en zomer stroomt het water van de hellende velden en sleurt in z'n stroming gronddeeltjes mee, met modder en wateroverlast tot gevolg in de dorpen. Boven: Grasstroken vertragen de water- en modderstroom en filteren de modder uit het water. Links: Aarden dammen, voorzien van een knijpconstructie vertragen de piekafvoer van het water naar het dorp. In de waterbuffer komt de stroming tot stilstand, waardoor de modder wordt afgezet in de erosiepoel.

Foto's: Watering van St.-Truiden

Waterconserveringsproject in Wuustwezel

In de afgelopen 10 jaar zijn waterbeheerders en landbouwers anders gaan denken over de wijze van waterbeheer. De paradox in de oude manier van waterbeheer: in de winter zoveel mogelijk water afvoeren, om vervolgens in de zomer kunstmatig weer water te moeten aanvoeren of oppompen. Dat systeem jaagt op de eerste plaats landbouwers op kosten. En afvoer van grote hoeveelheden water in betrekkelijk korte tijd heeft nog een ander, belangrijk nadeel. Deze afvoer zorgt nl. voor een overbelasting van het stroomafwaarts gelegen stelsel van sloten, beken en rivieren en leidt in toenemende mate tot problemen. Bovendien leidt bovenmatige afvoer van water ook tot vochttekorten, met verdroging en schade tot gevolg. Het nieuwe credo is dus: water langer vasthouden. En dit kan op verschillende manieren. Een daarvan is het plaatsen van stuwen in kavelsloten.

Eind de jaren '90 van vorige eeuw werd in het kader van Interreg Ila het project 'Watermanagement in het Benelux-Middegebied' opgestart. Het doel van dit project was om het principe van waterconservering te promoten bij de landbouwers in de grensregio van Nederland en Vlaanderen. Het vasthouden van grondwater werd in dit project gerealiseerd door middel van het plaatsen van kleine schotbalkstuwtjes. Dergelijke maatregel is perfect stuurbaar, beheersbaar en bovendien omkeerbaar. Deze eigenschappen spraken de landbouwers aan en omdat het project op basis van vrijwilligheid werkte, had dit project veel succes bij de landbouwers. Met het beëindigen van het Interreg-project viel echter ook de opvolging en ondersteuning weg, waardoor veel stuwtjes in onbruik zijn geraakt. De gemeente Wuustwezel en de Boerenbond hebben daarom het initiatief genomen om het enthousiasme, dat ten tijde van het Interreg-project aanwezig was bij de landbouwers, terug te activeren en tegelijkertijd meer kennis en ervaring te introduceren bij de betrokken landbouwers, om zo de continuïteit van het beheer van deze stuwtjes te garanderen. Dit project sluit aan bij enkele acties mbt waterhuishouding in het **deelbekkenbeheerplan Weerijs**.

Op 2 juni 2009 heeft de minister-president Kris Peeters het initiatief van de gemeente Wuustwezel en de Boerenbond "Waterconservering in de gemeente Wuustwezel" goedgekeurd en voorzien van de nodige financiële middelen om gedurende 2 jaar te werken aan het ophouden van water in landbouwgebieden door gebruik te maken van door de boeren zelf regelbare stuwtjes. Het project wordt technisch ondersteund door de Vlaamse Landmaatschappij.

Het project bestaat uit 3 onderdelen :

- Herstellen van bestaande stuwtjes, die eind de jaren '90 van vorige eeuw werden geplaatst in het kader van het InterregIla-project 'Watermanagement in het Benelux-Middegebied';
- Landbouwers vertrouwd maken met het principe van waterconservering door :
 - organisatie van praktische toelichtingsmomenten over de werking en het beheer van stuwtjes;
 - het beschikbaar zijn van een contactpersoon, die kan aangesproken worden door de betrokken landbouwers voor alle technische en praktische problemen.
- Continuïteit van het waterconserveringsproject verzekeren door het beschikbaar stellen van een medewerker van de gemeentelijke technische dienst van Wuustwezel. Deze persoon zal het project van bij het begin mee opvolgen met de VLM en de partners (Wuustwezel en Boerenbond). Deze persoon zal tijdens het project de nodige opleiding krijgen en ervaring opdoen, zodat hij/zij zal fungeren als aanspreekpunt voor de landbouwers.

2) Water voor de mens

Deze acties hebben o.a. betrekking op het bevorderen van de scheepvaart, het bestendigen van de inspanningen van landbouw en industrie, acties ikv onroerend erfgoed, watergebonden recreatie en water voor de gezinnen.

A31: Herbouwen van de bruggen over het Albertkanaal binnen het Maasbekken met een vrije hoogte van 9,10 meter.

In januari 2009 startte in Vroenhoven de afbraak van de oude betonnen boogbrug over het Albertkanaal. Deze oude brug moest plaats maken voor een nieuwe brug en voor een multifunctioneel gebouw. De nieuwe brug wordt begin 2010 op haar definitieve plaats geschoven. Het kanaal wordt thv de brug verbreed om het scheepvaartverkeer op deze plaats te optimaliseren. Verhoging van de bruggen en verbreding van het Albertkanaal zoals in Vroenhoven is nodig om een verhoogde containertraffiek toe te laten. In totaal zijn er 59 bruggen over het Albertkanaal (32 in Limburg en 27 in Antwerpen). Een aantal voldoet reeds aan de Europese norm van 9.10m, maar 47 bruggen moeten nog aangepast worden. Als alles volgens schema verloopt zou de laatste brug in 2021 verhoogd worden.

A39: Realisatie van een milieustation in de jachthaven Marec te Kinrooi

Er werd reeds een milieustation gerealiseerd in de jachthaven De Spaanjerd te Ophoven-Kinooi in het kader van het Interreg-project 'Beleef het Water'. Er is geen verdere uitbreiding aan de orde. Ondermeer omwille van het milieustation ontving de jachthaven herhaaldelijk de Blauwe Vlag. Dit is een Europees kwaliteitslabel voor milieumanagement, selectief ophalen van afval, informatie over milieu en natuur en zorgzaam omspringen met het oppervlaktewater.

A117: Inventariseren van - en geven van de scores aan de mogelijkheden voor het herwaarderen van water in de stad (hiermee worden ook de gemeentelijke kernen bedoeld).

Een stappenplan voor de uitwerking van de actie werd goedgekeurd door de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid op de zitting van 16 juli 2009. Het doel van deze actie is om via inventarisatie te komen tot een kaart en/of lijst met mogelijke locaties voor projecten rond de herwaardering van water in gemeentelijke of stedelijke kernen in de ruime betekenis van het woord. De actie dient uitgevoerd te worden tegen het tijdstip dat het actie- en maatregelenprogramma van de volgende generatie bekkenbeheerplannen wordt voltooid aangezien de actie kan resulteren in het formuleren van nieuwe, concrete acties. De realisatie van de actie gebeurt in vijf fasen, en wordt gecoördineerd door een bekkenoverschrijdende ad hoc werkgroep.

De fase 1 van het stappenplan werd afgerond in het vierde kwartaal van 2009, waarbij het bekkensecretariaat in samenwerking met het ambtelijk bekkenoverleg informatie vergaarde over typeprojecten die reeds zijn uitgevoerd, in uitvoering zijn of gepland zijn. Dit om een idee te krijgen van de drijfveren en eventuele knelpunten voor ieder typeproject.

Momenteel bevindt de actie zich in de fase 2 van het plan van aanpak (voorbereiding bevraging). Binnen deze fase wordt een vragenlijst opgesteld die in fase 3 gebruikt zal worden voor de bevraging naar potenties en wordt er per bekken een lijst opgemaakt van te bevragen instanties. In de volgende fase (3) zal gestart worden met de uiteindelijke bevraging.

3) De waterkwaliteit verder verbeteren

Dit thema heeft o.a. betrekking op het voorkomen van verontreiniging van oppervlakte- en grondwater, sanering van verontreinigde waterbodems en het nastreven van een goede ecologische kwaliteit van waterlopen

A48–A52 / A54 – A64 / A66 / A68 – A70: Bouwen van RWZI's, uitvoeren van bovengemeentelijke saneringsprojecten en verder opmaken en uitvoeren van het optimalisatieprogramma voor de bovengemeentelijke waterzuiveringsinfrastructuur in het Maasbekken

Teneinde de opgelegde waterkwaliteit in onze waterlopen te behalen wordt de gemeentelijke en bovengemeentelijke saneringsinfrastructuur gestaag verder uitgebouwd en gerenoveerd binnen het Maasbekken. Jaarlijks wordt er door het Vlaamse Gewest een optimalisatieprogramma voor de bovengemeentelijke infrastructuur opgesteld, dat vervolgens ter uitvoering wordt opgedragen aan Aquafin NV. Binnen het Maasbekken is de rioleringsgraad relatief hoog en ligt de nadruk enerzijds op renovatie van verouderde RWZI's en leidingen en anderzijds op afkoppelingsprojecten en optimalisatieprojecten.

Onderstaande tabel geeft voor de verschillende deelprojecten van de beschouwde acties de stand van zaken in december 2009, incl. de laatste raming van het project.

BBP Actienr	Aquafin project	Omschrijving	Gemeente	actuele raming	Status
A48	20267	RWZI Moelingen	Voeren	979.819 €	TP goedgekeurd
A50	20702	RWZI Teuven	Voeren	429.065 €	TP-fase
A51	20726A	KWZI Voeren - Veurs	Voeren	115.714 €	Uitgevoerd
A52	21832	Aansluiting bedrijf Beckers op RWZI Bocholt	Bocholt	357.800 €	TP goedgekeurd
A54	20082	Verbindingsriolering Boyen	Dilsen-Stokkem	329.481 €	TP-fase
A54	21817	Pompstation Heirstraat - 1j fase optimalisatie.	Maasmechelen	1.095.738 €	In uitvoering
A54	21934	Bergingsbekken Heirstraat - fase 2 optimalisatie.	Maasmechelen	1.958.155 €	In uitvoering
A55	21044	Bergingsbekken Eisden-Vucht	Maasmechelen	4.864.756 €	In uitvoering
A56	21074	Aansluiting Essenhoek	Essen	910.402 €	TP goedgekeurd
A57	21164	Effluentleiding Maatheide	Lommel	1.168.416 €	TP-fase
A57	21677B	Aansluiting DWA Maatheide	Lommel	619.170 €	TP goedgekeurd
A58	20638	Bergingsbekken collector Bosbeek (overstortleiding Gommerstraat)	Opglabbeek	1.101.671 €	Uitgevoerd
A58	21489	Optimalisatie verbindingsriolering Javanastraat	Maaseik	1.921.916 €	TP goedgekeurd
A58	21535	Pompstation en persleiding Weertersteenweg	Maaseik	247.792 €	Uitgevoerd
A58	21755	Optimalisatie 91105 - Verlengen persleiding tot RWZI Neeroeteren.	Maaseik	667.274 €	TP goedgekeurd
A58	21867	Optimalisatie coll. Bosbeek, fase 1 - PS, PL en collector van As tot Gommerstraat (Opglabbeek).	Maaseik	1.859.804 €	TP goedgekeurd
A58	21952	Optimalisatie coll. Bosbeek, fase 2 - deel A -Collector Gommerstraat tot Molenweg	Opglabbeek	2.502.098 €	TP goedgekeurd
A58	21953	Optimalisatie coll. Bosbeek, fase 3 - Collector Bergeindestraat	Maaseik	778.415 €	Uitgevoerd
A58	21954	Optimalisatie coll. Bosbeek, fase 4 - Schoolstraat tot Beemdstraat Opoeteren.	Maaseik	3.318.002 €	TP-fase
A58	22153	Aanleg RWA streng Venlosesteenweg en bouwen van overstort Van Eycklaan.	Maaseik	927.209 €	TP-fase

A58	22157	Optimalisatie coll. Bosbeek, fase 2 - deel b - Collector Molenweg tot Bergeindestraat	Opglabbeek	1.691.123 €	TP goedgekeurd
A59	21754	Pompstation en persleiding Aarledijk	Ravels	249.805 €	In uitvoering
A60	21041	KWZI Riemst - Millen-Elst	Riemst	412.245 €	TP goedgekeurd
A60	21042	PS + PL Briegden	Lanaken	462.228 €	TP goedgekeurd
A61	20704	Collector Bachbeek	Voeren	1.308.303 €	TP goedgekeurd
A61	20705	Collector Teuvenbeek	Voeren	699.619 €	Indicatief geprogrammeerd
A62	20713	Collector Rutten - Ezelsbeek fase1 of plaatselijke zuivering	Tongeren	1.416.566 €	TP goedgekeurd
A62	96344	Collector Mal-Sluzen	Tongeren	6.162.598 €	In uitvoering
A62	96345H	Collector Vrerem - Nerem	Tongeren	1.812.163 €	TP goedgekeurd
A63	20723	RWZI Voeren fase 1	Voeren	920.000 €	TP-fase
A63	20724	Collector Voer Fase 1	Voeren	2.285.930 €	TP goedgekeurd
A63	20725	Collector Voer Fase 2	Voeren	2.813.430 €	Indicatief geprogrammeerd
A63	20726B	Riolering naar KWZI Voeren - Veurs	Voeren	998.593 €	Uitgevoerd
A64	20772	Collector Millenbeek	Riemst	1.405.454 €	In uitvoering
A66	22156	Optimalisatie transport van afvalwater in Rijkvorsel	Rijkvorsel	387.534 €	TP goedgekeurd
A66	92670A	Collector naar RWZI Kinrooi	Kinrooi	745.748 €	Uitgevoerd
A66	92670B	Collector naar RWZI Kessenich		2.422.329 €	Uitgevoerd
A68	21602	Afkoppeling Wiemerbeek PS Kerkstraat	Maasmechelen	232.346 €	Uitgevoerd
A68	21828A	Afkoppeling industriezone Lanklaar (Dilsen) - deel 1 (kruispunt Bekaert/Nijverh)	Dilsen-Stokkem	214.930 €	Uitgevoerd
A68	21828B	Afkoppeling industriezone Lanklaar (Dilsen) - deel 2	Dilsen-Stokkem	2.196.210 €	TP goedgekeurd
A69	20605RB	RWZI Kalmthout : nutriëntverwijdering - RWA-behandeling	Kalmthout	4.880.405 €	Uitgevoerd
A69	21269	RWZI Loenhout : bouwen biologische zuivering	Wuustwezel	103.463 €	Uitgevoerd
A69	21321	RWZI Tongeren : nutriëntverwijdering bouwen	Tongeren	1.437.782 €	TP goedgekeurd
A69	21490	Renovatie Jos Verlindenstraat	Neerpelt	624.745 €	TP goedgekeurd
A69	21560	Optimalisatie RWZI Bocholt - uitbreiding naar 6Q14	Bocholt	3.128.820 €	In uitvoering
A69	21600	Renovatie PS Deureindsdijk (Wuustwezel) + Collector Bleken (Wuustwezel en Kalmthout)	Wuustwezel	1.972.277 €	Uitgevoerd
A69	21601	Renovatie toevoercollector RWZI Overpelt	Overpelt	504.576 €	Uitgevoerd
A69	21677A	Renovatie persleiding Maatheide	Lommel	1.591.423 €	TP-fase
A69	21751	Renovatie RWZI Brecht	Brecht	1.539.652 €	In uitvoering
A69	21752	Uitbreiding RWZI Essen	Essen	3.770.018 €	In uitvoering
A69	21753	Renovatie RWZI Merksplas	Merksplas	1.475.852 €	TP goedgekeurd
A69	21872	Renovatie RWZI Eisden	Maasmechelen	5.029.710 €	In uitvoering
A69	22131	RWZI Hamont - renovatie	Hamont-Achel	2.175.000 €	TP-fase
A70	21166	Optimalisatie overstort van project 93341	Hechtel-Eksel	1.003.762 €	Uitgevoerd
A70	21360	Optimalisatie overstort "Bomerstraat"	Peer	613.196 €	Uitgevoerd
A70	21868	Optimalisatie overstort RWZI Baarle-Nassau	Baarle-Hertog	113.974 €	Uitgevoerd

A72: Saneren van het grondwater dat historisch werd verontreinigd door de Umicore vestiging te Overpelt.

In 2004 werd een erkende bodemdeskundige de opdracht gegeven een saneringsproject op te stellen voor het grondwater op de Nyrstarsite in Overpelt (voorheen Umicore). Dit houdt in dat het bedrijf gedurende meerdere decennia circa 230 m³ per uur grondwater dient op te pompen om enerzijds te behandelen in eigen waterzuiveringsinstallaties en anderzijds te gebruiken in het productieproces. Om het saneringswater te kunnen verwerken zijn aanpassingen van de grondwater- en proceswaterzuiveringsinstallaties noodzakelijk:

- Aanpassing proceswaterzuivering zodat totale hoeveelheid toekomstige saneringswaters kunnen behandeld worden en metalen beter verwijderd worden uit proces- en grondwater: uitgevoerd in 2009 (investering: 3.8 M€).
- Aanpassing grondwaterzuiveringsinstallatie – uitvoering 2010-2011 – investering: 1.6 M€
- Implementatie pompinfrastructuur in kader van grondwatersanering – uitvoering 2010-2011 (einddatum volgens BSP = 01/08/2011) – investering: 3.15M€

A73: Vastleggen van de definitieve prioriteiten voor sanering van verontreinigde waterbodems, op basis van de theoretische prioriteringslijst waterbodemsanering (opgesteld conform de methodiek opgenomen in het sectoraal uitvoeringsplan bagger- en ruimingsspecie).

In 2009 werd een lijst van prioritair te onderzoeken waterbodems opgemaakt. De Bakkensecretariaten hebben o.a. input geleverd in het uitwerken van de methodiek voor de prioritering van te onderzoeken waterbodems. Begin 2010 werkt de CIW WG Bagger- en Ruimingsspecie een financieringsvoorstel uit voor de waterbodemonderzoeken en -saneringen. In de loop van 2010 zullen de lijst en het financieringsvoorstel ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Na uitvoering van de waterbodemonderzoeken wordt een lijst opgesteld met prioritair te saneren waterbodems, die op zijn beurt moet vastgesteld worden door de Vlaamse regering. Eénmaal dit gebeurd is, kunnen de meest prioritaire verontreinigde waterbodemtrajecten gesaneerd worden (A74).

A75: Herberekening van de sedimentbalans in het Maasbekken ten behoeve van de verdere concretisering van de acties in het sectoraal uitvoeringsplan bagger- en ruimingsspecie.

Eind 2009 werd het startsein gegeven voor de actie 'Herberekening van de sedimentbalans' op de WG Bagger- en Ruimingsspecie. Er werd een ad hoc WG opgericht die een plan van aanpak zal uitwerken tegen maart 2010. Dit plan van aanpak kan aangereikt worden aan de verschillende bekkensecretariaten (Bsecn) met de bedoeling tot een uniforme werkwijze te komen. Door de WG Bagger- en Ruimingsspecie werd ook besloten om de Bsecn en de CIW WGBW te betrekken bij de opmaak van het plan van aanpak. De eigenlijke opmaak van de sedimentbalansen per bekken zal moeten gebeuren binnen elk Bsec zelf en is gepland tegen december 2010.

A77: Opmaak van een plan voor de inplanting van sedimentvangen en ontwateringsbekkens tegen medio 2008.

Sedimentvangen (slibvang of zandvang) kunnen massale afzetting van slib in moeilijk toegankelijke waterlopen voorkomen. Kostenbesparing van het onderhoud van de waterloop, maar ook ecologische argumenten kunnen worden aangehaald om sedimentvangen in te richten. Ze kunnen voorkomen dat verontreinigd sediment in een natuurgebied afgezet wordt en dat slibuimingswerken moeten gebeuren in kwetsbaar gebied. De VMM heeft een sedimentvangplan opgesteld met een overzicht per bekken van de bestaande en gewenste sedimentvangen. Dit plan werd in 2009 voorgesteld.

Het plan is gebaseerd op de volgende gegevens:

- inventaris van de probleemzones voor slibaanwas. Dit zijn waterlooptrajecten waar regelmatig moet worden geruimd;
- inventaris van de bestaande en geplande sedimentvangen;
- inventaris van de gecontroleerde overstromingsgebieden;
- inventaris van de lozingspunten;
- overzicht van sedimentvrachten van onbevaarbare waterlopen.

De focus van het plan ligt op de waterlopen van eerste categorie. Per knelpunt is nagegaan waar men stroomopwaarts optimaal het sediment kan opvangen vooraleer het dit knelpunt bereikt. Bij de aanduiding van de locatie hield men ook rekening met het lokale ruimtegebruik en de bereikbaarheid van de gewenste sedimentvang. Het plan sluit af met een lijst van prioritair te bouwen sedimentvangen. In het Maasbekken is de inrichting van 1 bijkomende sedimentvang aangewezen. Dit is aan de Jeker (stroomopwaarts Lauw) waarbij de inrichting van de sedimentvang geïntegreerd dient te worden in het geplande gecontroleerde overstromingsgebied.

Als bijkomende gegevens beschikbaar zijn, kan deze methodiek toegepast worden op de kleinere onbevaarbare waterlopen. Daartoe werd in 2009 een eerste initiatief genomen via de waterschapsvergaderingen.

A82: Hermeandering op de Dommel ter hoogte van het Hageven

In de jaren '60 werd de rivier de Dommel rechtgetrokken voor een snellere afvoer en een betere ontwatering van de valleigronden. Ter hoogte van het Kempense natuurgebied het Hageven, verdwenen vijftig meanders waardoor de lengte van de waterloop met 1,5 km (of 22 procent) inkortte. Het Hageven, dat tot ver buiten de landsgrenzen bekend staat voor zijn unieke heide- en venvegetaties, is één van de waardevolste natuurgebieden in Vlaanderen en is aangeduid als habitatrichtlijngebied.

Door de rechtekking verminderde de structuurkwaliteit van de Dommel en verlaagde de grondwatertafel in het omliggende natuurreserveaat. De VMM werkte daarom een project uit dat de Dommel een deel van zijn oorspronkelijke kronkels teruggaf. In totaal werden 10 van de 25 historische meanders – goed voor een totale lengte van 1,2 km – opnieuw uitgegraven en werden de aanliggende rechte Dommeltracés gedempt. Aanvullend werden nog twee keerkribben geplaatst. Binnen het project werd gestreefd naar een integrale benadering en werd eveneens rekening gehouden met wensen van de landbouwsector. Om negatieve effecten op het omliggende landbouwgebied te voorkomen werd de afwatering hersteld via de Broeseinderloop, een zijwaterloop van de Dommel. Voor de realisatie van de nieuwe meanders stelden de provincie Limburg, de gemeente Neerpelt en Natuurpunt gronden ter beschikking. De werken werden eind november afgerond.

Het hermeanderingsproject roept niet alleen een halt toe aan de verdroging van de gronden maar betekent meteen ook een verbetering van de habitatkwaliteit van de Dommel. Er zijn opnieuw meer binnen- en buitenbochten met bijhorende verschillen in stroomsnelheid waardoor habitatdiversiteit gecreëerd wordt. In het Hageven komen fauna en flora eindelijk weer op adem.

Beekrandenproject binnen Waterschap Dommel en Warmbeek – Watering De Dommelvallei

Het “beekrandenproject” van Watering De Dommelvallei is een project in landbouwgebieden in het kader van Interreg IVa – interactief waterbeheer in grensregio Vlaanderen-Nederland, waarbij aan landbouwers wordt voorgesteld om een beheersovereenkomst af te sluiten voor een strook van 6 tot

12 meter breed langs de waterloop niet te gebruiken als landbouwgrond, maar in te zaaien met gras. Het betreft hier een overeenkomst waarbij de landbouwers vrijwillig toetreden voor 5 jaar en waar er in deze strook niet bemest wordt en niet gemaaid voor 15 juni. De doelstelling van dit project is om aaneengesloten gebieden te creëren met grote aandacht voor waterkwaliteit, biodiversiteit en waterlopenstructuur. De watering benadert de landbouwers zelf, helpt hen met de administratie, het beheer en de inrichting van de stroken, waardoor ze een goed idee krijgen van de problematiek ter plaatse.

Fig. 4: Project Beekranden” – Watering De Dommelvallei. Foto: watering De Dommelvallei

A86: Bestrijden van invasieve waterplanten volgens het gezamenlijk bestrijdingsplan dat werd uitgewerkt door de CIW

De hoeveelheid exoten en het aantal broeihaarden in onze waterlopen neemt niet af ondanks de inspanningen van de waterbeheerders in de afgelopen jaren. Invasieve exoten - zowel planten als dieren - zijn soorten die van nature niet in Vlaanderen voorkomen maar zich op sommige plaatsen massaal vestigen. De zeer explosieve vestigings- en groeiomstandigheden van deze exoten kunnen leiden tot economische of ecologische schade. Bestrijding van de exoten wordt algemeen in het onderhoudsbudget van de waterbeheerders voorzien. Het Antwerpse provinciebestuur zorgde voor de bestrijding van waternavel, waterteunisbloem en parelverderkruid in de waterlopen van 2de cat. De provincie ondersteunt de gemeenten en de polders en wateringen bij verwijdering van grote hoeveelheden exoten. In 2009 werd specifiek de Gouwbergse loop in Hoogstraten aangepakt met een machinale verwijdering en een maandelijks manuele opvolging.

In de marge van actie 86 vermelden we dat de VMM samen met 6 waterbeheerders uit Vlaanderen en Nederland de exotenbestrijding nu wil opvoeren. Op 1 oktober 2009 werd groen licht gegeven voor het Europese Interreg IV A-project "Invasieve exoten in Vlaanderen en Zuid-Nederland".

Het project loopt 3 jaar en heeft als doel een efficiëntere bestrijdingstechniek te ontwikkelen voor vier casussoorten: de waterplant grote waternavel, de Noord-Amerikaanse stierkikker, de Amerikaanse vogelkers of bospest en zomerganzen. De VMM is trekker van de casus grote waternavel en zal in samenwerking met de provincies Antwerpen, Oost-Vlaanderen en de Nederlandse waterschappen Dommel, Brabantse Delta en Aa en Maas de strijd tegen de exoten in onze waterlopen intensifiëren.

Via de grensoverschrijdende samenwerking zullen de waterbeheerders ervaringen bij de bestrijding van exoten uitwisselen. De bestrijdingswijzen van de verschillende waterbeheerders zullen wetenschappelijk geëvalueerd worden. Het uiteindelijke doel is het opstellen van een grensoverschrijdend, kosteneffectief en ecologisch verantwoord beheerssysteem voor exotische waterplanten.

Op het terrein startte de VMM in 2009 een intensieve nazorg bij de bestrijding van exoten. De aannemers kregen hierbij als taak de waterlopen exotenvrij te houden door een zeer regelmatige controle van alle besmette waterlopen en verwijdering van alle voorkomende exoten. Een resultaatsverbintenis werd afgesloten met de aannemers. Concreet wordt gewerkt volgens het principe dat aannemers pas betaald worden wanneer zij erin slagen de hoeveelheid exoten in de waterlopen te beperken tot de minimumdrempel aangegeven in het bestek. Zo hoopt de VMM het

aantal broeihaarden sterk in te perken. Deze aanpak zal in het kader van het Interreg-project geëvalueerd worden.

A88: Onderzoeken van de noodzaak en de haalbaarheid van de aanleg van bijkomende paaiplaatsen in de kanalen in het Maasbekken

De locaties waar nog paaiplaatsen zullen worden aangelegd zijn gekend. Noodzaak en haalbaarheid zijn bepaald via ambtelijk overleg, er is geen studie aan voorafgegaan zodat de actie sensu strictu geen kosten met zich meebrengt. Er zijn vijf projecten gerealiseerd (eindfase), m.n.:

- plasbermoever (palenrij) te Neerpelt (Hork) (budget 515.000 euro; 2008-2009).
- inrichten en omvormen van 4 zwaaikommen tot paaiplaatsen (door aanbrengen van houten vooroevers) op het Kanaal Dessel-Schoten (budget 250.194 euro; 2009)

Er zijn nog drie projecten in uitvoering (2009-2010) met een raming van 1.300.000euro voor het geïntegreerde project, m.n. :

- buitendijkse paaiplaats te Neerpelt (Hork)
- vegetatierijke oeverprofilering te Lommel
- buitendijkse paaiplaats te Lommel

De realisatie en co-financiering van deze 8 projecten is een samenwerking van volgende partners: nv De Scheepvaart, ANB, LNE (cel NTMB), Provinciale Visserijcommissies Limburg en Antwerpen (Visserijfonds).

Opheffen vismigratieknelpunten en overstort Asbeek Lanaken (Waterschap Centrale Maasvlakte)

De gemeente Lanaken zal de vismigratieknelpunten op de Asbeek in het Domein Pietersheim niet aanpakken omdat er geen beekprik voorkomt. Het verbindingstraject vanaf het verdeelwerk op de Asbeek tot aan Domein Zangersheide zal in september 2010 aangepakt worden. Het ingebuisde

deel wordt dan opengebrouwen en van een vistrap voorzien. De verbinding ter hoogte van de Sprokkelstraat 28 werd in september 2009 hersteld. De bewoner had hier namelijk een illegale aftakking aangelegd. De laatste ingreep m.b.t. het opheffen van de migratieknelpunten is het verlagen van twee buizen ter hoogte van de (verlengde) Steenselbergweg en het wegwerken van een natuurlijk migratieknelpunt (boomwortels). Het overstort (N 77) kan enkel op lange termijn weggewerkt worden door de aanleg van gescheiden riolering.

Fig. 5: Een vismigratieknelpunt op de Asbeek dat wordt opgelost door de gemeente Lanaken

De Lossing mag weer kronkelen en wordt visvriendelijker (Waterschap Noordoost-Limburg)

De Lossing, ook gekend als de Emissaire, werd destijds volledig rechtgetrokken en genormaliseerd in functie van de ontwatering van het Grootbroek en Stamprooierbroek van Bocholt tot Molenbeersel. In Limburg werd de Lossing ondertussen opgenomen als 'prioritaire vismigratieweg' binnen het kader van de Beneluxbeschikking van vrije vismigratie. Hierdoor kreeg de Lossing een hoge prioriteit om gesaneerd te worden. Een aantal aanpassingen werd in een eerdere fase reeds doorgevoerd. De provincie Limburg start, in samenspraak met de terreinbeheerders in Bocholt en Molenbeersel, met een volgende fase.

In 2001 werd, in het kader van het herstelplan Abeek (landinrichtingsproject Noordoost-Limburg), een stuw geplaatst op de Lossing in Bocholt met de bedoeling het natuurgebied de Luysen te vernatten. De opstuw werd gerealiseerd, maar de vissen konden hierdoor niet meer migreren. In het natuurgebied werd de waterhuishouding geoptimaliseerd, zonder stroomopwaarts problemen te veroorzaken in het landbouwgebied. De geplande werken zullen de vismigratie ter hoogte van deze stuw opnieuw mogelijk maken. Stroomafwaarts mag de waterloop weer meanderen. Er worden een aantal rudimentaire vistrappen voorzien in houten paaltjes, indien nodig met stortstenen op de bodem. Een brugje over de waterloop zorgt ervoor dat het gebied toegankelijk blijft.

Om het Stamprooierbroek te vernatten, plaatste de Watering het Grootbroek destijds een stuw op de rechtgetrokken Lossing. In een eerste fase werd een deel van de Oude Lossing ingeschakeld om de vrije migratie van vissen te herstellen. Door de uitvoering van de tweede fase zal de Oude Lossing binnenkort over meer dan 1 km worden ingeschakeld als bypass om de stuw te omzeilen. De vissen krijgen daardoor opnieuw de kans om te migreren. De rechtgetrokken Lossing krijgt ook een opknapbeurt. Over een groot deel krijgt de waterloop minder steile taluds en wordt de bedding aangevuld. Ook hier krijgt de waterloop een meanderende loop.

Alle geplande werken worden uitgevoerd in samenspraak met de terreinbeheerders Natuurpunt, Stichting Limburgs Landschap, de Watering het Grootbroek en de Provinciale Visserijcommissie. De totale kostprijs bedraagt € 24 512. De werken zijn gestart en duren tot februari 2010.

**Fig. 6: Linksboven: De Oude Lossing in Kinrooi voor de ruimingswerken Boven: De Oude Lossing na de ruimingswerken
Links: Door een aanvulling van de bedding kan de Lossing (Emissaire) in Kinrooi weer kronkelen.**

Integraal herstelproject “Vrietselbeek” in Dilsen-Stokkem (Waterschap Centrale Maasvlakte)

Dit integraal project beoogt het optimaliseren van de habitatkwaliteit van de Vrietselbeek in respectievelijk het woongebied van Lanklaar (doortochtenproject) en het valleigebied afwaarts de Rijksweg en de Stokkemerbaan (oeverstrokenproject). Dit project biedt ook een oplossing voor de wateroverlast nabij de Stokkemerbaan.

Opstuwing vindt plaats vanuit de riolering ter hoogte van de Stokkemerbaan te Dilsen-Stokkem bij hevige neerslag en zorgt plaatselijk voor de nodige wateroverlast omdat de duiker onder de Stokkemerbaan hier te hoog ligt. Er wordt voorgesteld om de waterloop opwaarts van de Stokkemerbaan evenwijdig met de weg om te leiden via een oude bestaande duiker onder de Stokkemerbaan.

Een hoge prioriteit wordt toegekend om de slechte werking van de talrijke overstorten op de biota sterk terug te schroeven. Met betrekking tot het afstemmen van de onderhoudswerken op de ruimtelijke bestemmingen wordt een beekbeheerplan opgesteld. Tenslotte wordt ingezoomd op de problemen rond verslibbing en verlanding van de benedenloop en de Oude Maas en hoe deze aan te pakken teneinde een saneringsproject te realiseren. Een laatste luik van dit herstelproject richt zich op de fysische koppeling tussen de Vrietselbeek en de Grensmaas. Hierbij wordt de bestaande beekuitmonding aangepast zodat een vrije optrek van vis uit de Maas naar de Vrietselbeek – Oude Maas probleemloos kan verlopen.

Het plaatsen van stortstenen aan de molen van de Stokkemerbaan om het vismigratieknelpunt op te heffen is niet opgenomen in bestek “Herstellingswerken en grondige ruiming dj. 2009” van de provincie Limburg omdat de bestaande betonnen constructie volgens Natuurpunt best niet wordt afgebroken wegens cultuurhistorische waarden.

Pesticidenproblematiek in Vlaanderen leidt tot proefproject voor de Zouw

De VMM (Afd. Rapportering Water) doet maandelijks op een 100-tal plaatsen in Vlaanderen metingen naar chemische bestrijdingsmiddelen in onze beken en rivieren. Op alle meetpunten worden actieve bestanddelen van bestrijdingsmiddelen aangetroffen. In het overgrote deel van de meetplaatsen worden jaarlijks zelfs tussen de 15 en 40 actieve stoffen waargenomen. De hoeveelheden of concentraties die in beken en rivieren worden teruggevonden zijn vaak giftig voor het waterleven, waardoor vissen, planten en insecten dus ernstige schade kunnen ondervinden. De wetgeving (Europese Kaderrichtlijn Water) stelt echter dat in het water geen giftige of schadelijke hoeveelheden van bestrijdingsmiddelen mogen voorkomen.

Voor de actieve stoffen zijn dus ook wetenschappelijk concentratienormen vastgesteld die een drempelwaarde vormen waarboven een stof giftig is. Jammer genoeg kunnen actieve bestanddelen van gewasbeschermingsmiddelen al giftig voor het waterleven zijn vanaf enkele nanogram per liter (1 ng / l = 1 g op 1.000.000.000 liter water). Hoge concentraties aan bestrijdingsmiddelen zijn bovendien erg nefast voor de drinkwaterproductie (zowel uit grond- als uit oppervlaktewater) met hoge productiekosten of zelfs stillegging tot gevolg.

Het Maasbekken heeft relatief weinig meetpunten, maar één van de ‘zwartste’ meetpunten van Vlaanderen op het vlak van pesticiden bevindt zich op de Zouw (waterloop 2e categorie) in het Maasbekken: zowel op het vlak van het aantal jaarlijkse waarnemingen van individuele stoffen, als het aantal waargenomen stoffen én het aantal stoffen dat effectief een overschrijding van de norm veroorzaakt. Zo bedraagt voor een meetpunt in de Zouw de som van het aantal stoffen dat jaarlijks de norm overschrijdt over de periode 2003-2008 43 stoffen, terwijl het gemiddelde voor de Limburgse meetpunten op 11 ligt. Typische probleemstoffen worden algemeen gebruikt (glyfosaat (in Roundup), AMPA, diuron), andere kennen vooral hun toepassing in de landbouwsector: metolachloor (o.a. in *Dual Gold*), terbutylazine (o.a. in *Aspect T*), isoproturon (o.a. in *Arelon*, *AZUR*), flufenacet (o.a. in *Artist*, *Aspect T*), ethofumesaat (o.a. in *Tramat 200*). Gewasbeschermingsmiddelen waarvan de actieve bestanddelen lange tijd voor normoverschrijding zorgen, lopen kans verboden te worden. Verboden stoffen komen op termijn weliswaar steeds minder voor in de waterlopen, maar worden daar echter vervangen door andere stoffen die voor problemen zorgen. Zo komen atrazine en simazine steeds minder voor, maar heeft flufenacet de afgelopen drie jaren een sterke opmars in Vlaamse waterlopen gemaakt. Dit is een vicieuze cirkel die verbroken moet worden!

Uitgebreid onderzoek heeft aangetoond dat tot 40 tot 90% van de concentraties aan bestrijdingsmiddelen gewoonlijk afkomstig is van puntvervuilingen. Puntvervuiling betekent o.a. het lozen van spuitresten en van spoel- en reinigingswater of het spuiten van beekranden en grachten. Ook het spuiten van stoepen of het reinigen van spuitmateriaal kan leiden tot rechtstreekse afspoeling naar de riolering. Voor de landbouwsector betekent dit vaak het onvoldoende naleven van de Code Goede Landbouwpraktijken. Een brede mentaliteitswijziging waarbij iedereen héél bewust omgaat met pesticiden is absoluut nodig. Voor de landbouwers betekent dit het strikt naleven van de Code Goede Landbouwpraktijken, o.a. bufferzones respecteren, spoelen op het veld. Meer info op dat terrein vind je ondermeer op www.topps-life.org en www.fytoweb.fgov.be. Buiten de landbouwsector bestaan er voldoende preventieve maatregelen en alternatieve bestrijdingsmethoden om het gebruik van pesticiden te vermijden: zo weinig mogelijk oppervlakte verharderen, gebruik van groenbedekkers, onkruid mechanisch verwijderen of gebruik van hogedrukreinigers, branders ... (zie www.zonderisgezonder.be).

In 2009 werkte het Bekkenssecretariaat mee een informatiecampagne van de Afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling (LV-ADLO) gericht naar de landbouwsector. Bovendien is het bekkenssecretariaat in 2009 gestart met een proefproject voor de Zouw. De acties die vanaf 2010 binnen dit proefproject zullen lopen, richten zich zowel op de landbouwsector als op particulieren en worden uitgewerkt ism ondermeer de gemeente Riemst, ADLO, Proefcentrum Fruit, VMM en de provincie.

4) Duurzaam omgaan met water

Dit thema heeft betrekking op o.a. een sluitend voorraadbeheer, duurzaam watergebruik en uitdagingen voor de drinkwatervoorziening.

A109: Uitwerken van een laagwaterstrategie voor het Albertkanaal en de Kempische kanalen

Het Albertkanaal kampt bij langdurige droogtes met watertekorten aangezien in die periodes het debiet van de Maas dat het Albertkanaal voedt, dermate daalt. Hierdoor moeten er waterbesparende maatregelen worden genomen. Bovendien stijgt het waterverbruik op het Albertkanaal en zullen er door de verwachte klimaatverandering vaker droogteperiodes voorkomen waardoor ook de frequentie van deze waterbesparende maatregelen zal toenemen. Een uitgewerkte duurzame laagwaterstrategie is dan ook cruciaal om alle functies te blijven garanderen. Het water van het Albertkanaal wordt immers niet alleen gebruikt voor de binnenscheepvaart, voor de productie van drinkwater, als koelwater voor elektriciteitscentrales of als proceswater voor de industrie, maar ook als irrigatiewater voor natuurgebieden en landbouwgronden. Om hierop een antwoord te bieden worden op zes sluizencomplexen van het Albertkanaal pompinstallaties gebouwd die het mogelijk maken het waterverbruik van deze sluizen sterk te verminderen. De installaties worden zo ontworpen dat ze tijdens periodes met voldoende water ook als waterkrachtcentrale kunnen werken. Dit zal het mogelijk maken om het relatief belangrijke potentieel aan groene stroom uit waterkracht te benutten.

De waterkwaliteit van het Albertkanaal is relatief goed en er is veel vis aanwezig in het kanaal. nv De Scheepvaart kiest dan ook voor de toepassing van vooruitstrevende en ecologisch verantwoorde technologie om eventuele schade aan het visbestand in de kanalen tot een absoluut minimum te beperken. In 2009 werd een uitgebreid milieueffectrapport opgesteld dat de effecten van de geplande installaties op het visbestand in beeld brengt. Bij het ontwerp van de installaties wordt hiermee ten volle rekening gehouden.

nv De Scheepvaart bereidt momenteel de bouw van twee pompinstallaties en waterkrachtcentrales voor. De werken worden geraamd op 3.5 miljoen EUR per sluiscomplex. De werken zullen in de zomer van 2010 starten. Tegen eind 2011 zullen deze installaties operationeel zijn. Indien alles volgens planning verloopt zullen tegen 2016 alle pompinstallaties en waterkrachtcentrales operationeel zijn. Hoewel de pompen niet in het Maasbekken zelf voorzien zijn, vormen ze een wezenlijk onderdeel van Actie 109 en beïnvloeden ze de vraag naar Maaswater.

5) Voeren van een meer geïntegreerd waterbeleid

Dit thema heeft o.a. betrekking op een integrale aanpak van de waterketen, onderbouwing van het waterbeleid, een doorgedreven afstemming met de ruimtelijke ordening, meewerken aan een internationaal waterbeleid en –beheer.

A114: Organisatie van een geïntegreerde en bekkengerichte sensibiliseringsactie m.b.t. de uitvoering van het bekkenbeheerplan van de Maas

De opmaak van een plan van aanpak kadert binnen de door de CIW goedgekeurde communicatiestrategie op bekkenniveau. Het doel hierbij is het ontwikkelen van verschillende communicatie-instrumenten op bekkenniveau. Binnen welbepaalde krijtlijnen zullen de bekkensecretariaten het publiek en de betrokken actoren informeren en sensibiliseren. Momenteel is een praktische handleiding voor de uitwerking van een nieuwsbrief in opmaak. Een ad hoc werkgroep “communicatie” staat in voor de verdere concretisering hiervan.

Project Aquadra: Grensoverschrijdend beheer van de Jeker, de Voer, de Berwijn en de Geul

De waterkwaliteit verbeteren en wateroverlast vermijden, zijn zowel in België als Nederland belangrijke aandachtspunten. Het project AQUADRA (Interreg IVa), waaraan zowel de provincie Limburg, de Vlaamse Milieumaatschappij als partners uit Wallonië en Nederland deelnemen, is een toonbeeld van grensoverschrijdende samenwerking. AQUADRA streeft naar een verbetering van het grensoverschrijdend beheer van de waterlopen en wil een oplossing bieden voor de problemen rond wateroverlast in vier deelbekkens van de Maas: de Jeker, de Voer, de Berwijn en de Geul.

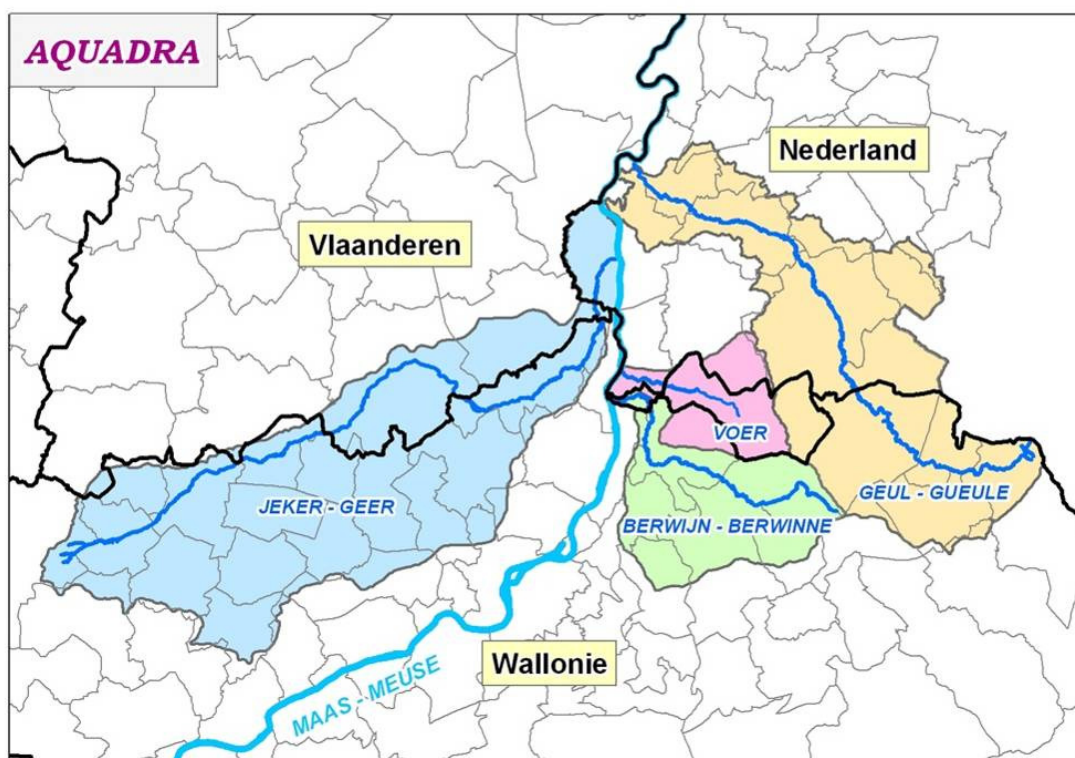

Fig. 7: De vier stroomgebieden van het Aquadra project.

De Jeker, de Voer, de Berwijn en de Geul zijn waterlopen die de grenzen van Vlaanderen, Wallonië en Nederland oversteken. Om te vermijden dat ze in elk land op een andere wijze beheerd worden, maken de partners van AQUADRA binnenkort afspraken over het beheer, over de grenzen heen. Ruimingswerken, overstromingen vermijden, de waterkwaliteit verbeteren of erosie tegengaan zullen op de werkgagenda staan. Werkgroepen zullen het beheer van de waterlopen op elkaar afstemmen

en grensoverschrijdende beheerinstrumenten ontwikkelen. De (deel)bekkenbeheerplannen worden met gegevens van over de grens aangevuld. Hierdoor ontstaan integrale plannen die onafhankelijk van gewest- en landsgrenzen zijn. De nieuwe werkgroepen zullen op termijn omgevormd worden tot permanente grensoverschrijdende overlegorganen. Elke projectpartner zal op zijn terrein werken uitvoeren die een positieve invloed hebben over de grens. Gemeenten, verenigingen, inwoners en aangelanden zullen betrokken worden bij de waterproblematiek. Er zal daarom aandacht besteed worden aan informatieverstrekking, sensibilisatie en participatiemogelijkheden.

In Limburg zal over de grenzen samengewerkt worden om de kans op overstromingen in Zuid-Limburg te verkleinen. Door in Wallonië extra meetstations te plaatsen, kunnen de Limburgse wachtbekken iets vroeger en juister bijgestuurd worden.

In Tongeren (Vreeren-Nerem) staat het pilootproject 'Water in het dorp' op stapel. Het zal een oplossing bieden voor de talrijke overstromingen van de Beek. Het inbuizen van deze waterloop is deels de oorzaak van deze wateroverlast. Tijdens hevige regenbuien vindt het aangevoerde water zijn weg niet meer naar de overwelfde Beek. Water en modder stromen van de nabijgelegen akkers, via de zijwegen naar de hoofdweg ... tot in de woningen. Het opnieuw openleggen van de Beek op enkele kritieke plaatsen zal de omwonenden in de toekomst veel ellende besparen. Deze projecten zijn onderdeel van het **deelbekkenbeheerplan Jeker en Heeswater**.

Ook de Vlaamse Milieumaatschappij heeft in kader van Aquadra concrete plannen. Ter hoogte van de Kevie in Tongeren zal de Jeker binnenkort opnieuw meanderen in zijn natuurlijke omgeving. In het beekherstelproject is ondermeer ook het terug inschakelen van de gedempte Jeker voorzien. Dit project zal leiden tot verhoogde structuur- en habitatkwaliteit van de waterlopen en een aangepaste waterhuishouding in de vallei. Het contact tussen rivier en vallei wordt terug vergroot en er zal opnieuw meer ruimte zijn voor natuurlijke hydromorfologische processen. Dit project komt overeen met **A79** van het BBP en momenteel is gepland om deze werken in 2011-2012 uit te voeren. Om 's Gravenvoeren te beschermen tegen overstromingen wordt op de Horstergrub een overstromingszone aangelegd (**deelbekkenbeheerplan Voeren**). Ook in Nederland en Wallonië worden projecten uitgevoerd die een positieve invloed hebben op het waterbeheer in Haspengouw en Voeren.

Voor de uitvoering van het project AQUADRA sloot de provincie Limburg een samenwerkingsovereenkomst af met het Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren. De eerder planmatige aanpak van de waterproblematiek door de provincie Limburg wordt dankzij deze samenwerking aangevuld met de terreinkennis en het uitgebreide contactennetwerk van het Regionaal Landschap, meer specifiek voor de sectoren natuur, water, landbouw, erfgoed en recreatie. Het bekkensecretariaat volgt dit unieke project nauw op en ondersteunt waar mogelijk.

Monitoring van de ecologisch kwaliteit na uitvoering van beekherstelwerken.

De Afdeling Rapportering Water van de VMM zal de (ecologische) waterkwaliteit voor drie beekherstelwerken van de Afdeling Operationeel Waterbeheer in het Maasbekken uitdrukkelijk verder opvolgen en evalueren tov de toestand voor de werken. Het gaat over de hermeandering van de Dommel thv het Hageven (**A82**), het verbeteren van de structuurkwaliteit van de Jeker afwaarts de dorpskern van Lauw (als onderdeel van actie 2) (**A78**) en het verbeteren van de structuurkwaliteit van de Abeek tussen de Zuid-Willemsvaart en de Nederlandse grens (**A81**). Concreet worden minstens de fysico-chemische eigenschappen van het water, het fytobenthos, de macrofyten en de macro-invertebraten tot drie jaar na de herstelwerken opgevolgd. Dit laat toe om het effect van dergelijke beekherstelwerken naar de ecologische kwaliteit in te schatten. Dergelijke effectbeoordeling is belangrijk om in de toekomst zo efficiënt mogelijk de beschikbare middelen in te zetten om de doelstellingen van de KRW te halen.

Ontwikkeling van het PEGASE waterkwaliteitsmodel voor het Maasstroomgebied

In 2009 werd gestart met de ontwikkeling van het waterkwaliteitsmodel PEGASE (Plannification Et Gestion de l'Assainissement des Eaux) voor het stroomgebied van de Maas.

Meer dan 20 jaar geleden werd het model in opdracht van het Waalse gewest ontwikkeld door de Universiteit van Luik (ULg) voor toepassing op het Maasstroomgebied in Wallonië. Vervolgens werd dit model uitgebreid tot het Franse en Luxemburgse gedeelte van het stroomgebied.

In Vlaanderen werd eerst het PEGASE-model van het Scheldestroomgebied in opdracht van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) ontwikkeld, samen met het Waalse gewest voor het Waalse gedeelte van het stroomgebied. Vervolgens werd een PEGASE-model voor het kanalenstelsel Albertkanaal, Zuid-Willemsvaart en Kempense kanalen in Vlaanderen uitgewerkt.

Het PEGASE waterkwaliteitsmodel houdt rekening met de achterliggende processen in het aquatisch ecosysteem om de fysisch-chemische waterkwaliteitsvariabelen op een betrouwbare manier te berekenen. Het is een gedetailleerd hydrodynamisch, deterministisch waterkwaliteitsmodel dat drie submodellen omvat: een hydrodynamisch submodel, een thermisch submodel en een biologisch submodel. Met behulp van PEGASE onderzoekt de VMM mogelijke evoluties van de waterkwaliteit voor de zuurstofhuishouding en de nutriënten in de waterlopen. Een module voor modellering van zwevende stoffen en zware metalen is in ontwikkeling.

Diverse scenario's met betrekking tot het saneren van emissies kunnen worden opgesteld. De effecten van deze scenario's op de fysisch-chemische waterkwaliteit kan worden gemodelleerd en getoetst aan de normen. Er zal nagegaan worden in welke mate aanvullende maatregelen de gewenste waterkwaliteitsverbetering binnen het Maasbekken teweegbrengen.

Het Milieukostenmodel Water, welke bij de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) in ontwikkeling is, wordt gebruikt om de kostenefficiëntie van de maatregelen te onderzoeken. Op die manier vullen beide modellen, welke belangrijke beleidsondersteunende instrumenten zijn, elkaar aan. Eind 2010 zou het PEGASE-model van het Maasstroomgebied operationeel zijn.

3 Opstap naar de volgende (deel)bekkenbeheerplannen

3.1 Visie IWB

In deze paragraaf worden voorstellen geformuleerd voor een bekkengerichte invulling van de Waterbeleidsnota. Aangezien momenteel door de verschillende werkgroepen van de CIW gewerkt wordt aan de opmaak van de nieuwe Waterbeleidsnota, is dit voor dit Bekkenvoortgangsrapport nog niet aan de orde.

3.2 Aanpassing, schrapping of toevoeging van acties

3.2.1 Technische aanpassing van een actie

Bij het opnemen van acties in de (deel)bekkenbeheerplannen kunnen fouten geslopen zijn. Soms kan het ook nuttig zijn om een actie op te splitsen in deelacties. Hieronder worden dergelijke aanpassingen kort toegelicht

- Voor de acties van BBP Maas werden drie technische aanpassing doorgevoerd. Het betreft het corrigeren van de initiatiefnemers (A35, A108 en A116). Inhoudelijk wijzigen de acties niet.
- Voor het waterschap Mark en Weerijds staan er momenteel bij 28 acties een technische aanpassing in de tabel. Het betreft hier in alle gevallen een aanpassing van de betrokken actoren of initiatiefnemers. Soms werd een foutieve waterbeheerder als initiatiefnemer aangegeven maar het betrof vooral betrokken besturen die niet werden opgenomen in de actiefiche. Voor een aantal acties waar ANB staat opgegeven als initiatiefnemer heeft men geen informatie gevonden, mogelijk werd ook hier een foutieve initiatiefnemer opgenomen.

3.2.2 Niet uitvoeren van een actie

Op voorstel van de initiatiefnemer kan een bepaalde actie niet uitgevoerd worden. Momenteel is er geen enkele actie van het Bekkenbeheerplan Maasbekken of de bijhorende deelbekkenbeheerplannen die wordt afgevoerd.

3.2.3 Toevoegen van een actie

In deze paragraaf kunnen nieuwe acties vermeld worden die aan het (deel)bekkenbeheerplan worden toegevoegd. Acties kunnen bijvoorbeeld toegevoegd worden omwille van een formele beslissing van de Vlaamse Regering in andere dossiers, in uitvoering van het stroomgebiedbeheerplan, in functie van de nood op het terrein, als opstap naar het volgende bekkenbeheerplan, in het kader van sensibilisering of communicatie, ...

- **Project Luyckvoortsebeek te Brecht:** Deze actie wordt nu opgenomen in het bekkenvoortgangsrapport als reactie op de overstromingen van de Luyckvoortsebeek in februari 2008. Het project is gelegen langs het traject van de Luyckvoortsebeek stroomafwaarts de straat Kapelakker en stroomopwaarts de Fruithoflaan te Brecht (deelgemeente Sint-Lenaarts). Het project valt op te delen in drie delen. Over een lengte van ongeveer honderd meter wordt een drasberm aangelegd, stroomafwaarts de drasberm wordt een vuilrooster geoptimaliseerd en langsheen het projectgebied wordt een dolomieten fietspad aangelegd. Door de aanleg van deze winterbedding vergroot de bufferingscapaciteit aanzienlijk. Vanwege de beperkte grootte van de beek en het kleine debiet dat er gemiddeld in stroomt, bleek een plasberm praktisch heel moeilijk uit te voeren. Een drasberm is echter wel mogelijk. De drasberm zal worden beplant met rietsoorten op het talud en grasvegetaties op de drasberm zelf. De opvang van piekdebiet door verbreding van het dwarsprofiel van de waterloop is volledig in overeenstemming met de principes van het integraal waterbeheer. Een groter watervolume kan zo bovenstrooms opgehouden worden. De sterke toename van de contactoppervlakte tussen enerzijds bodem en anderzijds lucht, vergroten de mogelijkheden tot verdamping en infiltratie. Dit wordt verder in de hand gewerkt door de plantengroei op de drasberm. Op deze manier wordt van de beperkte beschikbare ruimte optimaal gebruik gemaakt (het project situeert zich midden een woonwijk dicht bij de dorpskern van Sint-Lenaarts.) Het bestaande vuilrooster stroomafwaarts (ter hoogte van de A. Desmedtlaan) zal worden aangepast. Door een schuin vuilrooster te plaatsen in combinatie met een looprooster wordt het puin niet opgehouden voor de opening, maar wel tot op het looprooster geduwd. Door het

aanpassen van het vuilrooster is een vlotte afvoer voorzien voor het watervolume dat niet ter plaatse gehouden kan worden. Op deze manier worden de woningen rond het project maximaal beschermd tegen wateroverlast. Het afgevoerde volume wordt verder stroomafwaarts opgevangen door een reeds bestaand bufferbekken, en zorgt dus verder niet voor wateroverlast benedenstrooms.

Naast deze werken om overstromingen tegen te gaan zal er ook een dolomiet voet- en fietspad worden aangelegd. De aanleg van een fiets- en voetpad zorgt voor een hogere belevingswaarde van de waterloop en omgeving en door gebruik te maken van dolomiet komt er geen extra verharde oppervlakte bij.

De initiatiefnemer is de gemeente Brecht die met financiële ondersteuning van het Rubiconfonds het gehele project financiert en beheert. Dit project kreeg reeds een gunstig advies van het Waterschap Mark en Weerij, werd ingediend voor het Rubiconfonds en werd weerhouden.

- **Fietspad langs de Kleine Aa te Essen:** Dit nieuwe initiatief is gelegen langs het traject van de Kleine Aa tussen de straten Schanker en Over d'Aa te Essen. Deze actie wordt nu opgenomen omdat de oevers van de Kleine Aa in 2009, na plaatselijk af te kalven, dringend hersteld dienden te worden. Met de ruilverkaveling Nieuwmoer werd begin jaren negentig de Kleine Aa tussen Schanker en Over d'Aa rechtgetrokken en werd op de rechteroever een fietspad aangelegd. Doordat enerzijds slechts een geringe afstand tussen het fietspad en de Kleine Aa werd aangehouden, en anderzijds door de erosiegevoeligheid van de nieuwe bedding van de Kleine Aa, heeft de provincie Antwerpen begin 2009 noodzakelijk het talud op enkele kritieke plaatsen versterkt met schanskorven om het fietspad te vrijwaren. Gezien de erosiegevoeligheid van het hele traject is dit slechts een tijdelijke oplossing omdat stroomopwaarts of stroomafwaarts van de oeververstevingen mogelijk op korte termijn nieuwe ingrepen noodzakelijk zullen zijn. Het plaatsen van schanskorven is echter een dure en weinig natuurlijke ingreep die voor de provincie Antwerpen als waterbeheerder, met uitzondering van het garanderen van de veiligheid, niet wenselijk is op grotere trajecten. Een duurzame meer integrale oplossing zoals een ecologische inrichting van de oever is wenselijk in een dergelijke landelijke omgeving.

Omdat het fietspad zeer dicht bij de waterloop ligt, tussen een bomerij en de Kleine Aa, zou men het kunnen verleggen naar de andere kant van de bomerij. In de vrijgekomen ruimte zou de Kleine Aa een natuurlijke oever kunnen toegemeten krijgen. Het nieuwe fietspad zou mogelijks op een aangrenzend landbouwperceel kunnen aangelegd worden.

In een haalbaarheidsfase zal het verplaatsen van het fietspad en de randvoorwaarden hiervoor bekeken moeten worden waarna in de ontwerpfase de verschillende types ecologische oever (bv een drasberm) die ingericht kunnen worden geëvalueerd zullen worden. Volgens de principes van het integrale waterbeleid zal de huidige buffercapaciteit minstens behouden worden en zal er mogelijk een beperkte vertraagde afvoer optreden door een verruiging van de oever. De aanleg van het fietspad zal in overleg met de betrokken landbouwers gebeuren waarbij compensatie voor de verloren landbouwgrond met de landbouwers wordt overeengekomen.

Het project betreft een samenwerking tussen 2 initiatiefnemers: provincie Antwerpen en de gemeente Essen. De gemeente zorgt voor de aanleg van het nieuwe fietspad, de provincie zorgt voor het ontwerp, de afbraak van het oude fietspad en de aanleg van een natuurvriendelijke oever.

4 Rapportering uit de structuren

4.1 Bekkenbestuur

Te vermelden is alvast dat de Vlaamse Regering op 19 december 2008 haar *principiële* goedkeuring hechtte aan het ontwerpbesluit tot vaststelling van de (deel-)bekkenbeheerplannen. Op vrijdag 30 januari 2009 volgde de *definitieve* vaststelling.

In 2009 vergaderde het bekkenbestuur op 27 maart en 10 juni.

Tijdens de vergadering van maart werden een aantal mededelingen gedaan, werd er teruggekoppeld over de prioriteringsoefening van najaar 2008, de informatievergadering ikv het openbaar onderzoek van het stroomgebiedbeheerplan Maas (die plaatsvond op 16 maart 2009), over het VMM OP 2010 en over de goedgekeurde technische plannen van Aquafin. Vervolgens stelde het bekkenbestuur het werkplan 2009 vast, hechtte het zijn goedkeuring aan het advies bij het OP 2011-2015, aan de adviezen bij de investeringsprogramma's van de provincies Antwerpen en Limburg, Pidpa en AWW. Ook kregen de leden een presentatie over het project Aquadra. Tenslotte werd ook het eerste bekkenvoortgangsrapport goedgekeurd.

Als bijzonder punt is te vermelden dat het bekkenbestuur zijn principiële goedkeuring hechtte aan het openstellen van zijn vergaderingen voor een Nederlandse delegatie. De nodige contacten werden dan ook gelegd, en ook de Vlaamse vertegenwoordiging over de Nederlandse grens heen kreeg ondertussen gestalte.

Tijdens de vergadering van 10 juni 2009 werd teruggekoppeld over de in het ABO geadviseerde technische plannen van Aquafin en de andere besluiten van de vergaderingen van het ABO en de bekkenraad van 4 juni 2009. Als hoofdpunt stond de advisering van het Vlaamse onderdeel van het stroomgebiedbeheerplan van de Maas op de agenda. Verder werd er ook een gunstig advies verleend aan de investeringsprogramma's van nv De scheepvaart, VMM, ANB/VLM, het Waterbouwkundig Labo en Watering het Grootbroek, en kregen de leden een voorstelling van de overstromingsvoorspeller van de VMM voorgeschoteld.

4.2 Bekkenraad

De bekkenraad vergaderde op 18 maart en 4 juni 2009.

Tijdens de vergadering van maart werd een overzicht gegeven van de stand van zaken van een aantal punten, o.a. de vaststelling van de BBP's, sedert de laatste vergadering van de bekkenraad, die al van 2007 dateerde. Vervolgens werd een advies geformuleerd bij het eerste bekkenvoortgangsrapport, dat op een paar kleine aanvullingen na overeenstemde met de besproken tekst. Ook werd een oproep gelanceerd om deel te nemen aan een doctoraatsonderzoek van een doctorandus aan de KUL ivm maatschappelijke aanvaarding van maatregelen betreffende de bescherming tegen overstromingen. De bekkenraad als orgaan nam hier niet aan deel, doch wel enkele individuele leden.

De vergadering van juni was vooral belegd voor de advisering van het stroomgebiedbeheerplan van de Maas. De vergadering schaarde zich hierbij achter het advies van 19 mei 2009 van de MiNaraad, SERV en SALV, waarin het standpunt van alle sectoren die in de bekkenraad vertegenwoordigd zijn, opgenomen is. De vergadering riep de CIW ook op om de adviezen van de sectoren individueel te harte te nemen.

4.3 Ambtelijk bekkenoverleg en permanente kern bekkensecretariaat

De permanente kern van het bekkensecretariaat werd in januari weer versterkt door een planningsverantwoordelijke, de heer Jef Guelinckx. Samen met hem werden alle stukken voor de vergaderingen van ambtelijk bekkenoverleg, bekkenraad en bekkenbestuur voorbereid, en werden alle taken voorzien in het werkplan 2009 uitgevoerd.

Het ambtelijk bekkenoverleg vergaderde op 23 februari, 10 maart, 4 juni en 14 september.

Naast 10 adviezen bij technische plannen van Aquafin (overzicht infra punt 5) werden alle punten die ook op het bekkenbestuur besproken zijn, ter bespreking voorgelegd: advies eerste bekkenvoortgangsrapport, advies stroomgebiedbeheerplan Maas, vertegenwoordiging van een Nederlandse delegatie in de bekkenstructuren, advies OP, adviezen IP's.

4.4 Waterschappen

4.4.1 Waterschap Mark en Weerij:

Stuurgroep:

Schriftelijke adviesronde 16 maart 2009

Rondvraag per email ivm subsidieaanvraag Rubiconfonds voor Project Luyckvoortsebeek van Brecht. Advies stuurgroep Waterschap Mark & Weerij 20 maart 2009: Project Luyckvoortsebeek - Brecht: gunstig

Stuurgroepvergadering op 27 mei 2009

Belangrijke beslissingen en agendapunten:

Algemeen binnen de provincie Antwerpen:

- Toelichting mogelijke samenwerking met landbouwsector door Agro-Aannemingen
- Toelichting sedimentvangplan door VMM AOW met de vraag aan het waterschap om input te leveren vanuit waterlopen van 2de en 3de categorie om een nieuw sedimentvangplan te kunnen opmaken.
- Terugkoppeling van het bekkenbestuur door een vertegenwoordiger van het bekkensecretariaat
- Goedkeuring vraag aan voorzitter van bekkenbestuur om ter informatie de agenda van het bekkenbestuur naar alle stuurgroepleden van de waterschappen te sturen.
- Het nieuwe logo dat voor alle waterschappen in Vlaanderen gebruikt zal worden werd voorgesteld.

Specifiek:

- De stuurgroep adviseert, voor de samenwerkingsovereenkomst, het project 'aanleggen van milieuvriendelijke oevers Dorpsbeek' van de Gemeente Kalmthout gunstig.
- Joseph Vos (dijkgraaf waterschap Brabantse Delta) licht de vraag van het Waterschap naar een samenwerking rond het Merkske toe.

Stuurgroepvergadering op 15 december 2009

Belangrijke beslissingen en agendapunten:

Algemeen binnen de provincie Antwerpen:

- Goedkeuring aanpassingen huishoudelijk reglement: enkel effectieve leden krijgen per post documenten toegestuurd en permanente werkgroepen worden per waterschap (ipv per deelbekken) opgericht
- Goedkeuring bijdrage aan bekkenvoortgangsrapport 2009
- Goedkeuring bijdrage aan sedimentvangplan
- Terugkoppeling van het bekkenbestuur door een vertegenwoordiger van het bekkensecretariaat
- Toelichting over het nieuwe uitvoeringsbesluit financiële instrumenten

Permanente werkgroep:

Permanente werkgroep op 30 september 2009

Belangrijke agendapunten:

Algemeen binnen de provincie Antwerpen:

- Opmaak sedimentvangplan: bijdrage lokale waterbeheerders
- Overzicht bestaande wetgeving grachtenstelsels
- Opmaak bekkenvoortgangsrapport 2009
- Bepalen prioritaire afwateringsgebieden voor functietoekenning
- Toelichting over het nieuwe uitvoeringsbesluit financiële instrumenten
- Het nieuwe logo dat voor alle waterschappen in Vlaanderen gebruikt zal worden werd voorgesteld.
- Toelichting van de meerwaarde die de waterschappen kunnen bieden in het aanpakken van de rioleringsproblematiek, zoals afgesproken

4.4.2 Waterschap Dommel en Warmbeek

Er werd in 2009 vergaderd met de stuurgroep en werkgroep op 24 juni 2009 met als belangrijkste agendapunten:

Toelichting functietoekenning (*Ben Simons*)

- Projectadvisering i.k.v. Samenwerkingsovereenkomst
- Hergebruik regenwater Meesterhof (*werd positief geadviseerd*)
- Projectvoorstelling (en –bespreking)
 - Rubiconfonds
 - Stad Peer - Infrac - Bufferbekken A. Morrenstraat en N73 Peer (*Fons Kenis*)
 - Watering De Dommelvallei - Waterberging valleien van de Dommel en zijbeken (*Eddy Kesters*)
 - Andere
 - Watering De Dommelvallei – Beekrandenproject (*Annelies Gorissen*)
 - Watering De Dommelvallei – Gemeenschappelijke aanbesteding (*Johan Hillen*)
- Projectopvolging:
 - Deelbekkenniveau: Er wordt gewerkt aan een databestand voor de opvolging van de projecten (die voortvloeien uit de realisatie) van de deelbekkenbeheerplannen
 - Bekkenniveau: toelichting bekkenvoortgangsrapport (*Jef Guelinckx*)
- Sedimentvangplan: toelichting door VMM AOW met de vraag aan het waterschap om input te leveren vanuit waterlopen van 2de en 3de categorie om een nieuw sedimentvangplan te kunnen opmaken (*Michel Decat*).

4.4.3 Waterschap Noordoost-Limburg

Er werd in 2009 vergaderd met de stuurgroep en werkgroep op 24 juni 2009 met als belangrijkste agendapunten:

- Toelichting functietoekenning (*Ben Simons*)
- Projectadvisering
 - stad Bree – Renovatie beplanting Vostert (*Bart Mundus*) (*werd positief geadviseerd*)
 - stad Bree - Aankoop onkruidborstel (*Bart Mundus*) (*werd positief geadviseerd*)
- Projectvoorstelling (en –bespreking):
 - Watering Het Grootbroek “Aanleg vispassage op de Itterbeek, Schurchthof in Bree” (*Frans Creemers*)
 - Provincie Limburg “oplossen vismigratieknelpunten op de Itterbeek” (*Jos Trouwen*)
 - Provincie Limburg “oplossen vismigratieknelpunt op de Lossing in de Luysen”. (*Jos Trouwen*)
- Projectopvolging
 - Deelbekkenniveau: Er wordt gewerkt aan een databestand voor de opvolging van de projecten (die voortvloeien uit de realisatie) van de deelbekkenbeheerplannen
 - Bekkenniveau: toelichting bekkenvoortgangsrapport (*Jef Guelinckx*)
- Sedimentvangplan: toelichting door VMM AOW met de vraag aan het waterschap om input te leveren vanuit waterlopen van 2de en 3de categorie om een nieuw sedimentvangplan te kunnen opmaken (*Michel Decat*).

4.4.4 Waterschap Centrale Maasvlakte & Waterschap Jeker, Heeswater en Voeren

Er werd in 2009 vergaderd met beide stuurgroepen en werkgroepen op 1 juli 2009 met als belangrijkste agendapunten:

- Toelichting functietoekenning (*Ben Simons*)
- Projectvoorstelling (en –bespreking):
 - De gemeente Lanaken “opheffen van vismigratieknelpunten op de Asbeek in Lanaken (*Bart Hoelbeek*)
 - De stad Dilsen-Stokkem “ecologische herinrichting en onderhoud van beken van 3de cat. Zanderbeek” en “ecologische herinrichting en onderhoud van beken van 3de cat. Schootsheidewatering” (*Danny Klingeleers*)
 - VMM en de provincie Limburg “AQUADRA, grensoverschrijdend waterbeheer in vier deelbekkens de Jeker, de Berwijn, de Voer en de Geul” (*Werner Mennen, Ben Simons*)

- Projectopvolging:
 - Deelbekkenniveau: Er wordt gewerkt aan een databestand voor de opvolging van de projecten (die voortvloeien uit de realisatie) van de deelbekkenbeheerplannen
 - Bekkenniveau: toelichting bekkenvoortgangsrapport (*Jef Guelinckx*)
- Sedimentvangplan: toelichting door VMM AOW met de vraag aan het waterschap om input te leveren vanuit waterlopen van 2de en 3de categorie om een nieuw sedimentvangplan te kunnen opmaken (*Michel Decat*).

5 Advisering Investeringsplannen, technische plannen en Optimalisatieprogramma VMM

Volgens het Decreet Integraal Waterbeleid (artikel 27 § 2) heeft het bekkenbestuur tot taak een advies uit te brengen over:

- ontwerpen van investeringsprogramma's (IP's) en ontwerpen van technische plannen (TP) met een rechtstreekse invloed op de watersystemen;
- ontwerpen van investeringsprogramma's en ontwerpen van technische plannen inzake openbare rioleringen en groot- en kleinschalige rioolwaterzuiveringsinstallaties.

Dit advies dient gericht te zijn aan de overheden die bevoegd zijn voor het vaststellen ervan. Het advies heeft hoofdzakelijk tot doel om de uitvoering van het integraal waterbeleid op bekkenniveau te bewaken, om de investeringsprioriteiten te identificeren op basis van de bekkenbeheerplannen en om de afstemming tussen bekkens te garanderen.

Gezien de adviesfrequentie van de TP en de ontwerpen van zoneringsplannen en gezien het bekkenbestuur slechts 2 (tot 3) keer per jaar samenkomt, werd het bekkensecretariaat gemandateerd om de advisering uit te voeren van de technische plannen van Aquafin. Het bekkensecretariaat bereidt deze adviezen voor in overleg met het ambtelijk bekkenoverleg.

Voor 2009 zijn binnen het Maasbekken de volgende adviezen uitgebracht:

- Optimalisatieprogramma

Het bekkenbestuur van het Maasbekken heeft in zijn vergadering van 27 maart 2009 het optimalisatieprogramma 2011-2015 van VMM-Aquafin geadviseerd. Het advies werd opgemaakt aan de hand van een integrale afweging van de projecten volgens een door de CIW goedgekeurde methodologie, aangevuld met lokale terreinkennis van de waterbeheerders. In totaal werden 24 projecten geadviseerd, waaruit 8 projecten naar voren geschoven werden als prioritair. Het gaat om volgende projecten:

- 22.503 Lanaken: Afkoppelen parasitaire debieten Lanakerheide (Lanaken)
- 22.507 Kalmthout: Renovatie collector Deureindsedijk
- 22.341 Lanaken: Afkoppeling parasitair debiet Opgrimbie - Fase1
- 22.424 Tongeren: Collector Diets-Heur
- 22.292 Merksplas: Collector Steenweg op Beerse (Merksplas)
- 22.472 Merksplas: Collector Opstal (Merksplas)
- 22.241 Hoogstraten: Vervanging collector in de Klinketstraat (Hoogstraten - Wortel)
- 22.293 Riemst: Zwarte Kruisstraat (Zichen)

De eerste twee projecten zijn nieuw maar waren noodzakelijk owv de nauwe samenhang met andere projecten in de regio.

- Technische Plannen van Aquafin

In 2009 werden volgende technische plannen geadviseerd:

- Project 22.156 Rijkevorsel: Optimalisatie transport van afvalwater in Rijkevorsel: gunstig advies
- Project 22.157 Opglabbeek: Optimalisatie coll. Bosbeek, fase 2-deel B; coll. Molenweg tot Bergeinde: gunstig advies
- Project 22.181 Overpelt: Afkoppeling grachten Breugelerweg: gunstig advies
- Project 22.239 Baarle-Hertog: Afkoppeling van de inlaat van de Dorpsloop op de riolering. De Dorpsloop wordt verbonden met de Rijtloop: gunstig advies
- Project 22.157 Opglabbeek: Optimalisatie coll. Bosbeek, fase 2-deel B; coll. Molenweg tot Bergeinde: na wijziging van het tracé kon aan dit project een gunstig advies gegeven worden
- Project 21.956 Essen: afkoppeling Magerbeek: voorwaardelijk gunstig advies
- Project 22.052 Lommel: Optimalisatie toevoercollector Lutlommel-Leuken-Fabriekstraat: dit dossier werd oorspronkelijk ongunstig geadviseerd omdat het tracé der werken met een open sleuf door moerasgebied zou lopen. Hierna is een alternatieve werkwijze via onderboring voorgelegd en kon het dossier gunstig geadviseerd worden.
- Project 22.240 Hoogstraten: vervanging collector Bredaseweg: *voorwaardelijk gunstig* advies, met als voorwaarde het naleven van de bepalingen van het BPA nr. 3 Beekheyde
- Project 20.702 Voeren: bouw van een RWZI te Teuven: nadat het project in 2006 een ongunstig advies kreeg owv de inplantingsplaats, werd er een alternatieve locatie voorgesteld. Bij deze locatie werd een gunstig advies geformuleerd.

- Investeringsprogramma's waterbeheerders

In 2009 hebben de bekkenbesturen voor de eerste maal ook investeringsprogramma's van diverse waterbeheerders geadviseerd. De kern van dit advies bestaat uit een 'ex-post'-evaluatie en een 'ex-ante'-advisering. Bij de 'ex-post'-evaluatie werd gekeken of de acties en maatregelen uit het (deel)bekkenbeheerplan werden opgenomen in het investeringsprogramma en of eventuele eerdere adviezen verleend door het bekkenbestuur al of niet gevolgd werden. Bij de 'ex-ante'-advisering kan het bekkenbestuur adviseren om het project een hogere prioriteit of meer middelen te geven.

In 2009 legden volgende waterbeheerders of waterketenbedrijven hun advies voor ter advisering:

- Provincie Limburg
- Provincie Antwerpen
- Pidpa
- AWW
- nv De Scheepvaart
- VMM-AOW (afdeling operationeel waterbeheer)
- Watering het Grootbroek
- ANB/VLM
- Waterbouwkundig Laboratorium

Alle ingediende investeringsprogramma's kregen een gunstige 'ex-post'-evaluatie en een 'ex-ante'-advies waar van toepassing.

6 Aanbevelingen

Het bekkenbestuur van het Maasbekken wenst een aantal aanbevelingen te maken naar toekomstig beleid.

6.1 Ontwikkeling van een juridisch kader voor zuiveringssystemen op landbouwbedrijven

Om pesticidenconcentratie in oppervlakte- en grondwater terug te dringen werd recent de Code van de Goede Landbouwpraktijken in Vlaanderen aangepast om onmiddellijk spoelen van spuitmachines in het veld mogelijk te maken. Maar dan nog blijft vaak het probleem van restwater. Deze restfractie is dan wel 100x verdunde oplossing, eenmaal terug op het erf van de boerderij wordt deze fractie door de wet als afvalwater van het landbouwbedrijf beschouwd. Dit restwater kan in theorie worden opgeslagen en meegegeven voor verwerking, maar er bestaan veel efficiëntere manieren voor de behandeling van dergelijk restwater, nl. biozuiveringssystemen. Biozuiveringssystemen behandelen restwater waarin nog fracties gewasbeschermingsmiddelen aanwezig zijn. Onderzoek heeft uitgewezen dat 95 tot zelfs 99% in optimale condities, van de gewasbeschermingsmiddelen wordt afgebroken.

De zuiveringssystemen zouden relatief snel kunnen ingepast worden in het bedrijfsbudget en hebben bewezen een grote positieve bijdrage te kunnen leveren aan de problematiek van water en gewasbeschermingsmiddelen. Voor een daadwerkelijke implementatie is echter bedrijfszekerheid nodig en bijgevolg een juridisch kader (VLAREM, VLAREA...) vooraleer landbouwers hierin investeren. Deze wetgeving ontbreekt waardoor dergelijke systemen geen ingang vinden bij duizenden land- en tuinbouwbedrijven, hoewel er hiervoor een grote interesse en bereidwilligheid is binnen de landbouwsector. Juridische duidelijkheid ontbreekt over ondermeer het (her)gebruik van restfractie (na interne spoeling van de spuittoestellen), plaatsing van biozuiveringssystemen, gebruik van percolaatwater dat uit de zuiveringssystemen komt, bestemming van organische matrix uit de biosystemen. De sterk verdunde fractie na spoeling van het spuitsysteem en het gezuiverde percolaatwater worden als afvalwater beschouwd in de huidige wetgeving met zeer sterke beperkingen voor hergebruik tot gevolg. Een aanpassing van de wetgeving met meer mogelijkheden voor (her)gebruik van zowel spoelwater en percolaatwater is nodig.

Omwille van de ecologische problematiek van pesticiden in het grond- en oppervlaktewater én met de bijhorende moeilijkheden en stijgende kosten voor de productie van drinkwater dringt het bekkenbestuur van het Maasbekken, als bewaker van integraal waterbeleid, er sterk op aan om hiertoe juridische duidelijkheid te scheppen. Een spoedig overleg en samenwerking met alle betrokken partijen (Kabinet Leefmilieu, OVAM, VMM, AMV, Departement LV, de gebruikers en Phytofar) is nodig om op korte termijn tot een concreet voorstel voor een juridisch kader te komen.

6.2 Een weerradarpaal in zuid Limburg

Neerslagradarinstallaties laten toe een zeer gedetailleerd beeld van de neerslag boven Vlaanderen te bekomen (5-minuutelijkse neerslag bij een resolutie 1 km²). De registraties worden rechtstreeks gebruikt als input voor voorspellingsystemen van overstromingen en zijn ook dienstig bij het erkennen van natuurrampen. De dekking van Vlaanderen is nog steeds niet optimaal. Dit geldt zeker voor Z-Limburg. De Waalse installatie nabij Libramont ligt te veraf en de installatie te Zaventem is specifiek ingesteld voor detectie in de nabije omgeving van de luchthaven. Bij niet optimale dekking worden de winterregens met 30-40% onderschat. Het spreekt voor zich dat het gebruik voor overstromingsvoorspellingen dan ook ernstig verstoord wordt. Een knelpunt dat des te zwaarder doorweegt in heuvelachtig gebied. De investerings- en exploitatiekosten kunnen verdeeld worden onder Vlaamse (VMM, MOW) en federale instellingen (KMI) in een samenwerkingsovereenkomst. Het bekkenbestuur van het Maasbekken dringt er bij de minister van Leefmilieu en bij de minister van Mobiliteit en Openbare Werken op aan om hierover overleg op te starten met de bevoegde Vlaamse en federale instanties.

6.3 Grensoverschrijdend overleg

Verschillende waterlopen in het Maasbekken zijn afkomstig uit Wallonië. Heel wat waterlopen zijn grensoverschrijdend met Nederland. Daarom is overleg en contact tussen de Vlaamse, Waalse en Nederlandse waterbeheerders voor het bekken zeer belangrijk. Dit wordt binnen het Aquadra project voor de Jeker, Voer, Berwijn en Geul alvast sterk uitgewerkt, waarbij één van de doelstellingen is om ook na het project deze samenwerking met de partners verder te zetten.

In de loop van 2009 heeft het bekkensecretariaat van de Maas bijkomende initiatieven ondernomen om gewestgrensoverschrijdende samenwerking met Wallonië en Nederland uit te breiden. Het bekkenbestuur van het Maasbekken geeft dan ook aan dat het belangrijk is dit gewestgrensoverschrijdend overleg en contact (via de bekkenstructuren, de stroomgebiedcomités) te onderhouden en indien nodig te intensiveren.

**Bijlage 1: tabel overzicht acties bekkenbeheerplan en
deelbekkenbeheerplannen: volgende pagina's.**

Acties Bekkenbeheerplan Maasbekken

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
A1	Evaluatie naar effectief huidig bodemgebruik (en mogelijke alternatieven mb.t. bestemming) voor een aantal zones gelegen in actueel of in potentieel waterbergingsgebied of in waterconserveringsgebied.	Maasbekken	Bekkensecretariaat Maas	P 1.4		2009	2013	SF	Svz: In functie van een bekkenoverschrijdende afstemming van aanpak, werkwijze, procedure en output werd in 2009 een handleiding uitgewerkt. In de loop van 2010 kan gestart kan worden met de toetsing van een eerste reeks signaalgebieden.
A2	Aanduiden en inrichten van een overstromingsgebied langs de Jeker te Lauw	Tongeren: Lauw	VMM	P 0		2008	2010	UF	Svz: de werken hebben vertraging opgelopen door problemen met aannemer, maar zijn eind 2009 terug opgestart en verwacht wordt dat de werken in eerste helft 2010 zullen afgerond worden
A3	Aanduiden van een overstromingsgebied langs de Bosbeek afwaarts Opoeteren en het wegwerken van het vismigratieknelpunt t.h.v. de Volmolen	Opoeteren	VMM	P 2	800.000			HF	
A4	Aanduiden en inrichten van overstromingsgebieden langs de Voer	Voeren	VMM	P 2	400.000	2012	2013	SF	Svz: De SF duurt langer dan gepland omwille van het ontheffingsdossier en adviezen hierop, waarbij de inplanting van overstromingsgebieden voor problemen zorgt.
A5	Onderzoek naar de hydraulische effecten en mogelijkheden van een overstromingsgebied langs de Dommel opwaarts de Wedelse Molen	Kleine-Brogel, Overpelt	VMM	P 1.4				HF	raming: personeelskost
A6	Meanderingsproject langs de Dommel ter hoogte van Neerhoksent	Peer (Kleine-Brogel)	VMM	P 1.2	200.000			HF	
A7	Structuurherstel langs de Dommel stroomafwaarts van Neerhoksent (als onderdeel van actie 5)	Peer (Kleine-Brogel), Overpelt	VMM	P 1.2	150.000			HF	
A8	Onderzoek naar de mogelijkheid van een hermeanderingsproject langs de Warmbeek stroomopwaarts de Achelse Kluis	Hamont-Achel	VMM	P 0		2011	2013	SF	Svz: vertraging in het project door problemen met grondverwerving. Onderzoek van de actie loopt; opgegeven datum heeft betrekking op vermoedelijke uitvoeringsdatum van de effectieve werken

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning		Status (fase)	Toelichting
						Start	Einde		
A9	Structuurherstel en hermeandering langs de Mark	Hoogstraten	VMM	P 1.1	400.000	2008	2013	SF	Svz: in 2009 is nieuw voorontwerp opgemaakt
A10	Realisatie van een woningvrij winterbed van de Gemeenschappelijke Maas	Gemeenschappelijke Maas	NV De Scheepvaart	P 1.1	1.800.000	2008-1	2013-2	UF	In het voorjaar van 2010 worden drie woningen voor project Kotem (A16) verwijderd.
A11	Realisatie van het project Negenoord	Dilsen-Stokkem	NV De Scheepvaart	P 1.1	7.800.000	2009-1	2013-2	UF	Svz: De werken te Negenoord zijn beëindigd, maar een verbindingsconstructie met de Maas wordt voor westelijke plas in voorjaar 2010 nog ingeplant. Raming: het bedrag van 1.300.000 € is voorzien op het IP 2010 van nv De Scheepvaart voor de uitvoering van de werken in de zuidelijke en centrale sector van de Maas (projecten Kotem, Bichterweerd-Elen).
A12	Realisatie van het project Bichterweerd	Dilsen-Stokkem: Rotem	NV De Scheepvaart	P 1.1	zie A11	2009-1	2013-2	SF	Svz: aanbesteding gebeurt in voorjaar 2010, uitvoering werken: 2010-2011 Raming vervat in actie MAAS/A11
A13	Realisatie van het project Elerweerd	Dilsen-Stokkem: Elen	NV De Scheepvaart	P 1.1	zie A11	2009-1	2013-2	SF	Svz: aanbesteding gebeurt in voorjaar 2010, uitvoering werken: 2010-2011 Raming vervat in actie MAAS/A11
A14	Realisatie van het project Hochter Bampd	Lanaken	NV De Scheepvaart	P 1.5		2008-1	2011-2	UF	Svz: 70% uitgevoerd, rest in 2010-2011 Raming: project wordt gefinancierd door RWS
A15	Realisatie van het project Herbricht	Lanaken	NV De Scheepvaart	P 1.5		2008-1	2011-2	UF	Svz: 80% uitgevoerd, rest in 2010-2011 Raming: project wordt gefinancierd door RWS
A16	Realisatie van het project Kotem	Maasmechelen: Kotem	NV De Scheepvaart	P 1.5		2008-1	2011-2	UF	Svz: uitvoering voorzien in 2010-2011; Raming: project wordt gefinancierd door RWS
A17	Aanleg van drempels in het zomerbed van de Gemeenschappelijke Maas	langsheen Maas	NV De Scheepvaart	P 1.5		2008-1	2009-2	UF	Svz: grotendeels afgerond; Raming: project wordt gefinancierd door RWS
A18	Uitvoeren van noodzakelijke kruidruimingen op de onbevaarbare waterlopen van 1ste categorie in het Maasbekken	Maasbekken	VMM	P 1.1	250.000	doorlopend			raming: ook A19 en A106
A19	Uitvoeren van het maaibeheerplan voor de Abeek	Bree, Kinrooi	VMM	P 1.1		doorlopend			raming: onderdeel van het onderhoudsbudget voor Maasbekken: 250 000 euro (A18)

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
A20	Opstellen van een maaibeheerplan voor de Dommel	Neerpelt, Overpelt, Peer	VMM	P 1.4				UIT	Svz: maaibeheerplan is opgesteld en wordt uitgevoerd, kosten opgenomen in jaarlijks onderhoudsbudget
A21	Opstellen van een maaibeheerplan voor de Warmbeek	Overpelt, Hamont-Achel	VMM	P 1.4				UIT	Svz: maaibeheerplan is opgesteld en wordt uitgevoerd, kosten opgenomen in jaarlijks onderhoudsbudget
A22	Opstellen van een maaibeheerplan voor de Weerijis	Wuustwezel	VMM	P 1.4		doorlopend			er wordt gemaaid naar noodzakelijkheid raming: personeelskost
A23	Uitvoeren van noodzakelijke slibruiming om de afvoercapaciteit van de bevaarbare waterlopen en de waterlopen van 1ste categorie in het Maasbekken te behouden	Maasbekken	NV De scheepvaart, VMM	P 1.1	700 Bosbeek + 400.000 Lossing (aandeel VMM)	doorlopend			De Scheepvaart: nog niet van toepassing geweest, gebeurt adhoc volgens (nautische) noodzaak, structurele ruiming ifv afvoer niet van toepassing, ad hoc ruiming ifv nautische redenen: zie BBP Nete A29
A24	Opmaak van een bagger- en ruimingsplan voor de bevaarbare waterlopen en waterlopen 1ste categorie in het Bekken	Maasbekken	Alle waterbeheerders	P 1.4		doorlopend			Raming: interne invulling; Svz: Actie heeft betrekking op baggeren en ruimen uit hydraulische noodzaak. Actie wordt in toekomst wellicht gekoppeld aan A75
A25	Onderzoeken of de afvoercapaciteit daadwerkelijk in het gedrang komt ter hoogte van de plaatsen die in de prioriteringsanalyse waterbodems aangeduid werden met een hoge hydraulische ruimingsprioriteit (HRP)	Maasbekken	Alle waterbeheerders in het Maasbekken	P 1.4		doorlopend			Raming: interne invulling; Svz: Locaties met hoge Ruimingsprioriteit zijn inderdaad aangeleverd ikv opmaak van het sedimentvangplan. Mogelijk wordt deze actie verder gekoppeld aan A75
A26	Verstevigen van de oevers van het Albertkanaal en de Kempische kanalen	langsheen kanalen	NV De Scheepvaart	P 1.1		2008-1	2013-2	UF	Raming: vervat in BBP Nete A33; actie loopt ook verder na 2013
A27	Baggeren van het kanaal Dessel-Turnhout-Schoten om een diepgang van minimaal 2,10 m ter verzekeren	kanaal Dessel-Turnhout-Schoten	NV De Scheepvaart	P 1.1		2008-1	2011-2	SF	Raming: vervat in BBP Nete A28 (11.000.000 EUR voor planperiode 2008-2013, raming voor heel het kanaal DTS). Het IP 2010 van nv De Scheepvaart voorziet een bedrag van 3.500.000 EUR voor de eerste fase van de uit te voeren baggerwerken op het kanaal DTS. De aanbesteding van de werken wordt gepland in het najaar 2010.

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
A28	Wegwerken van lokale ondieptes in het Albertkanaal en de Kempische kanalen	langsheen kanalen	NV De Scheepvaart	P 1.1		2008-1	2013-2	UF	raming vervat in actie BES/2.1.7 (3.000.000 EUR voor planperiode 2008-2013, raming voor ambtsgebied nv De Scheepvaart); actie loopt ook verder na 2013
A29	Uitbouw van een scheepvaartbegeleidingssysteem op het Albertkanaal	langsheen kanaal	NV De Scheepvaart	P 1.1		2008-1	2013-2	UF	raming vervat in actie BES/2.1.18 (5.930.000 EUR, raming voor planperiode 2008-2013 voor het gehele Albertkanaal)
A30	Uitwerken van een vlottere bediening van de kunstwerken op het kanaal Dessel-Turnhout-Schoten	langsheen kanaal	NV De Scheepvaart	P 1.1		2009-1	2011-2	UF	raming vervat in actie Nete/A34 (1.000.000 EUR raming voor planperiode 2008-2013, enkel voor DTS)
A31	Herbouwen van de bruggen over het Albertkanaal binnen het Maasbekken met een vrije hoogte van 9,10 meter.	Riemst, Lanaken	NV De Scheepvaart	P 1.1		2008-1	2013-2	UF	Raming vervat in actie DEM/A45 (150 000 000, raming voor planperiode 2008-2013 voor heel het Albertkanaal); deelacties in HF, SF en UF.
A32	Herbouwen van de bruggen over de Zuid-Willemsvaart met een vrije hoogte van 7,10 meter.	langsheen Zuid-Willemsvaart	NV De Scheepvaart	P 1.1	4.000.000	2008-1	2011-2	UF	Raming: 2000000 EUR is voorzien op goedgekeurd IP 2010 van DS/deelacties in SF en UF. De brug van Beek is in uitvoering. In 2009-2010 wordt de brug van Tongerlo herbouwd, in 2010-2011 de brug van Maaseiker Solt.
A33	Uitbouwen van watergebonden bedrijvigheid langsheen het Albertkanaal	Riemst, Lanaken	Autonoom Gemeentebedrijf Lanaken en stad Maastricht	P 1.3	15.000.000	doorlopend			Uitvoering van ENA projecten (zie ook acties DEMER A 46 en NETE A 25) ter ontwikkeling van nieuwe watergebonden bedrijventerreinen: Lanaken Europark: multimodale ontsluiting via spoorwegen en kanaal, en een inbreiding (21ha). In uitvoering, vervolg in Interreg IV project: 15 mln euro waarvan 2.4 mln Vlaams Gewest en 2.9 mln in EFRO. Raming aangeleverd door POM-Limburg. nv DS: raming vervat in actie BES/2.1.14 (39 956 723 EUR, raming voor de planperiode 2008-2013, raming voor heel het Albertkanaal)

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
A34	Uitbreiden van de laad- en losfaciliteiten langs het Albertkanaal	Albertkanaal	nv De Scheepvaart	P 1.1		2008-1	2013-2	UF	Raming vervat in BBP DEM A47 (30.000.000 EUR voor planperiode 2008-2013 voor het hele ambtsgebied van nv De Scheepvaart; 4 000 000 EUR werd ingeschreven op het IP 2010 van nv De Scheepvaart en wordt aangewend voor het aandeel van het Vlaamse Gewest bij de uitvoering van projecten langsheen de waterwegen van nv De Scheepvaart. De precieze locatie is afhankelijk van de vraag van geïnteresseerde bedrijven. SF en UF (uitvoering in functie van vraag klanten):
A35	Uitbouwen van watergebonden bedrijvigheid langsheen het kanaal Dessel-Turnhout-Schoten	Kanaal DTS	POM Antwerpen	P 2		doorlopend			TA: POM is in feite hiervoor geen initiatiefnemer; maar wel de waterwegbeheerder, nv De Scheepvaart. Inhoudelijk wijzigt actie niet. Svz: nv De Scheepvaart plant dergelijke werken steeds op vraag van lokale bedrijven. Raming: nv De Scheepvaart heeft momenteel geen concrete middelen voorzien op de begrotingen 2009-2013.
A36	Uitbreiden van de laad- en losfaciliteiten langs de Kempische kanalen	langsheen kanalen	NV De Scheepvaart	P 1.1		2008-1	2013-2	UF	Raming vervat in BBP DEM A47 (30.000.000€, raming voor planperiode 2008-2013 voor het hele ambtsgebied van nv De Scheepvaart); SF en UF (uitvoering in functie van vraag klanten); Actie zal ook na 2013 doorlopen
A37	Onderzoek naar de voorziening van voldoende installaties voor de ontvangst van vast en vloeibare afvalstoffen en de verruiming van wacht- en rustplaatsen voor binnenschepen.	langsheen kanalen	NV De Scheepvaart	P 1.1		2009-1	2013-2	SF	Raming vervat in actie BES/2.1.18f; Deze actie geldt eveneens voor het Demer-, Nete- en Beneden Scheldebekken.
A38	Verder uitbouwen van de waterfronten langs het kanaal Bocholt-Herentals te Neerpelt en langs de Zuid-Willemsvaart te Maasmechelen	Neerpelt, Maasmechelen	Neerpelt, Maasmechelen	P 3					

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
A39	Realisatie van een milieustation in de jachthaven Marec te Kinrooi	Kinrooi	Kinrooi	P 3				UIT	Svz: Er werd reeds een milieustation gerealiseerd in de jachthaven De Spaanjerd te Kinrooi (begrotingsjaar 2003) in het kader van het Interreg-project 'Beleef het Water'.
A40	Realisatie van een transferpunt langs de Zuid-Willemsvaart te Bree (Tongerlo)	Bree: Tongerlo	Stad Bree	P 3					
A41	Het ecologisch inpassen van de visserij (oevervisserij, bootvisserij, wadend vissen) op de Gemeenschappelijke Maas, de grindplassen en op de oude Maasarmen	langsheen Maas	ANB	P 3		doorlopend			Raming: nog geen concrete raming voor projecten ; reguliere werkmiddelen van betrokken besturen; Svz: Ambtelijke stuurgroep opgericht (regionaal landschap Kempen en Maasland, provincie Limburg (Toerisme), gemeenten Kinrooi, Maaseik, Dilsen-Stokkem, Maasmechelen, Lanaken, Provinciale Visserijcommissie, ANB, nv De Scheepvaart
A42	Concentreren van visvijvers en infrastructuur voor verblijfsrecreatie buiten de waterbergingsgebieden	Maasbekken	Alle gemeenten in het Maasbekken; Provincie Anwerpen en Limburg, dienst ruimtelijke planning	P 3				SF	Provincie Limburg: Wordt aangepakt/ingecalculeerd indien er zich project (ruimtelijke planning) ontwikkelt; RO prov antwerpen bevestigd, geen specifieke actie rond ondernomen.
A43	Opmaken van een archeologische kennisbalans en advieskaart voor het Maasbekken		Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed	P 3					
A44	Vernieuwing van de winterdijk van de Maas te Maaseik en aanleg als wandelboulevard.	Maaseik	Stad Maaseik in samenwerking met NV De Scheepvaart	P 2				SF	De vernieuwing van de winterdijk te Maaseik is gerealiseerd (DS). De aanleg als wandelboulevard is voorzien als onderdeel van het masterplan van de stad Maaseik. Timing en budget momenteel nog onduidelijk
A45	Bepalen van de goede toestand en de draagkracht (immissieplafond) voor de verschillende types waterlopen in het Maasbekken	Maasbekken	VMM	P 1.4		2009-1	2010-2	SF	Svz: actie is in 2009 opgestart en de studie is lopende

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
A46	Inventariseren van de waterlopen in het Maasbekken die te lijden hebben van eutrofiëring.	Maasbekken	VMM	P 1.3				SF	raming: interne werkingsmiddelen; is onderdeel monitoringprogramma DIW goedgekeurd door Vl.reg. Svz: Uniforme aanpak dient nog verder afgesproken worden.
A47	Bouwen van de RWZI Boorseem	Maasmechelen	VMM, NV Aquafin	P 0	807.000			UIT	
A48	Bouwen van de RWZI Moelingen	Voeren	VMM, NV Aquafin	P 1.3	979.819			SF	TP goedgekeurd
A49	Bouwen van de RWZI Voeren	Voeren	VMM, NV Aquafin	P 1.3	920.000			stil	Svz: TP fase; KP: de actie ligt momenteel stil omwille van moeilijkheden bij inplantingsplaats van RWZI.
A50	Bouwen van de RWZI Teuven	Voeren	VMM, NV Aquafin	P 1.3	429.065			SF	TP fase
A51	Bouwen van de KWZI Veurs	Voeren	VMM, NV Aquafin	P 0	115.714			UIT	KWZI Voeren - Veurs: uitgevoerd
A52	Uitvoeren van de bovengemeentelijke saneringsprojecten in het zuiveringsgebied Bocholt die zijn opgenomen op de goedgekeurde investeringsprogramma's en optimalisatieprogramma's	Bocholt	VMM, NV Aquafin	P 1.3	357.800	doorlopend			Aansluiting bedrijf Beckers op RWZI Bocholt: TP goedgekeurd
A53	Uitvoeren van de bovengemeentelijke saneringsprojecten in het zuiveringsgebied Boorseem die zijn opgenomen op de goedgekeurde investeringsprogramma's en optimalisatieprogramma's	Maasmechelen	VMM, NV Aquafin	P 1.3	1.134.000			UIT	
A54	Uitvoeren van de bovengemeentelijke saneringsprojecten in het zuiveringsgebied Dilsen die zijn opgenomen op de goedgekeurde investeringsprogramma's en optimalisatieprogramma's	Dilsen-Stokkem, Maasmechelen	VMM, NV Aquafin	P 1.3	3.383.374	doorlopend			Zie tabel in hoofdstuk 2 voor svz van de gedefinieerde projecten
A55	Uitvoeren van de bovengemeentelijke saneringsprojecten in het zuiveringsgebied Eisdien die zijn opgenomen op de goedgekeurde investeringsprogramma's en optimalisatieprogramma's	Maasmechelen	VMM, NV Aquafin	P 1.3	4.864.756	doorlopend			Zie tabel in hoofdstuk 2 voor svz van de gedefinieerde projecten

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
A56	Uitvoeren van de bovengemeentelijke saneringsprojecten in het zuiveringsgebied Essen die zijn opgenomen op de goedgekeurde investeringsprogramma's en optimalisatieprogramma's	Essen	VMM, NV Aquafin	P 1.3	910.402	doorlopend			Zie tabel in hoofdstuk 2 voor svz van de gedefinieerde projecten
A57	Uitvoeren van de bovengemeentelijke saneringsprojecten in het zuiveringsgebied Lommel die zijn opgenomen op de goedgekeurde investeringsprogramma's en optimalisatieprogramma's	Lommel	VMM, NV Aquafin	P 1.3	1.787.586	doorlopend			Zie tabel in hoofdstuk 2 voor svz van de gedefinieerde projecten
A58	Uitvoeren van de bovengemeentelijke saneringsprojecten in het zuiveringsgebied Neeroeteren die zijn opgenomen op de goedgekeurde investeringsprogramma's en optimalisatie-programma's	Maaseik, Opglabbeek	VMM, NV Aquafin	P 1.3	15.015.304	doorlopend			Zie tabel in hoofdstuk 2 voor svz van de gedefinieerde projecten
A59	Uitvoeren van de bovengemeentelijke saneringsprojecten in het zuiveringsgebied Poppel die zijn opgenomen op de goedgekeurde investeringsprogramma's en optimalisatieprogramma's	Ravels	VMM, NV Aquafin	P 1.3	249.805	doorlopend			Zie tabel in hoofdstuk 2 voor svz van de gedefinieerde projecten
A60	Uitvoeren van de bovengemeentelijke saneringsprojecten in het zuiveringsgebied Riemst die zijn opgenomen op de goedgekeurde investeringsprogramma's en optimalisatieprogramma's	Riemst	VMM, NV Aquafin	P 1.3	874.473	doorlopend			Zie tabel in hoofdstuk 2 voor svz van de gedefinieerde projecten
A61	Uitvoeren van de bovengemeentelijke saneringsprojecten in het zuiveringsgebied Teuven die zijn opgenomen op de goedgekeurde investeringsprogramma's en optimalisatieprogramma's	Teuven	VMM, NV Aquafin	P 1.3	2.007.922	doorlopend			Zie tabel in hoofdstuk 2 voor svz van de gedefinieerde projecten
A62	Uitvoeren van de bovengemeentelijke saneringsprojecten in het zuiveringsgebied Tongeren die zijn opgenomen op de goedgekeurde investeringsprogramma's en optimalisatieprogramma's	Tongeren	VMM, NV Aquafin	P 1.3	9.391.327	doorlopend			Zie tabel in hoofdstuk 2 voor svz van de gedefinieerde projecten

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
A63	Uitvoeren van de bovengemeentelijke saneringsprojecten in het zuiveringsgebied Voeren die zijn opgenomen op de goedgekeurde investeringsprogramma's en optimalisatieprogramma's	Voeren	VMM, NV Aquafin	P 1.3	7.017.953	doorlopend			Zie tabel in hoofdstuk 2 voor svz van de gedefinieerde projecten; KP : de actie ligt momenteel stil omwille van moeilijkheden bij inplantingsplaats van RWZI.
A64	Uitvoeren van de bovengemeentelijke saneringsprojecten in het zuiveringsgebied Zichen die zijn opgenomen op de goedgekeurde investeringsprogramma's en optimalisatieprogramma's	Riemst: Zichen	VMM, NV Aquafin	P 1.3	1.405.454	doorlopend			Zie tabel in hoofdstuk 2 voor svz van de gedefinieerde projecten
A65	Afwerken van de zoneringsplannen en opmaken van gebiedsdekkende uitvoeringsplannen voor alle zuiveringsgebieden in het Maasbekken		VMM, NV Aquafin	P 1.4		2008		UF	Voor alle gemeenten in Maasbekken is zoneringsplan vastgesteld. GUP is lopende - geen exacte einddatum
A66	Verder opmaken van het optimalisatieprogramma voor de bovengemeentelijke waterzuiveringsinfrastructuur	Rijkevorsel, Kinrooi	VMM	P 1.4	3.555.611	doorlopend			Zie tabel in hoofdstuk 2 voor svz van de gedefinieerde projecten
A67	Verder opmaken van het subsidiëringsprogramma voor de gemeentelijke waterzuiveringsinfrastructuur		VMM	P 1.4		doorlopend			
A68	Uitvoeren van de bovengemeentelijke afkoppelingsprojecten die zijn opgenomen op de goedgekeurde investeringsprogramma's en optimalisatieprogramma's	Dilsen-Stokkem, Maasmechelen	VMM, NV Aquafin	P 1.3	2.643.486	doorlopend			Zie tabel in hoofdstuk 2 voor svz van de gedefinieerde projecten
A69	Uitvoeren van de bovengemeentelijke renovatieprojecten die zijn opgenomen op de goedgekeurde investeringsprogramma's en optimalisatieprogramma's	Maasbekken	VMM, NV Aquafin	P 1.3	28.233.723	doorlopend			Zie tabel in hoofdstuk 2 voor svz van de gedefinieerde projecten
A70	Saneren van de meest problematische overstorten op bovengemeentelijke waterzuiveringsinfrastructuur in het Maasbekken		VMM, NV Aquafin	P 1.4		doorlopend			Zie tabel in hoofdstuk 2 voor svz van de gedefinieerde projecten

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
A71	Uitwerken van een alternatief lozingsscenario voor de bedrijven in het Maasbekken waarvan het afvalwater moeilijk verwerkbaar is op de WZI waarop ze zijn aangesloten		VMM, NV Aquafin	P 1.4		doorlopend			
A72	Saneren van het grondwater dat historisch werd verontreinigd door de Umicore vestiging te Overpelt.	Overpelt	NYRSTAR	P 1.5	9.000.000	2009	2011-2	UF	in 2009 werd proceswaterzuivering aangepast zodat totale hoeveelheid toekomstige saneringswaters kunnen behandeld worden en metalen beter verwijderd worden uit proces- en grondwater. In 2010-2011 wordt grondwaterzuiveringsinstallatie aangepast en pompinfrastructuur geïnstalleerd
A73	Vastleggen van de definitieve prioriteiten voor sanering van verontreinigde waterbodems, op basis van de theoretische prioriteringslijst waterbodemsanering (opgesteld conform de methodiek opgenomen in het sectoraal uitvoeringsplan bagger- en ruimingsspecie)	Maasbekken	Bekkensecretariaat Maas i.s.m. Waterbeheerders en Waterschappen	P 1.4		2009		SF	Raming: interne invulling; Svz: de lijst van prioritair te onderzoeken waterbodems is opgemaakt en goedgekeurd door de CIW. De werkgroep Bagger- en Ruimingsspecie kreeg de opdracht om samen met OVAM een financieringsvoorstel voor onderzoek en uitvoering van de sanering uit te werken in een nota aan de Vlaamse Regering ter vaststelling van de prioritair te onderzoeken waterbodems. Dit zal gebeuren in 2010.
A74	Saneren van de meest prioritair verontreinigde waterbodemtrajecten in het Maasbekken, zoals aangeduid door de Vlaamse Regering.	Maasbekken	Alle waterbeheerders	P 2				HF	Svz. Actie volgt uit A73 en timing is daarvan afhankelijk
A75	Herberekening van de sedimentbalans in het Maasbekken ten behoeve van de verdere concretisering van de acties in het sectoraal uitvoeringsplan bagger- en ruimingsspecie.	Maasbekken	Bekkensecretariaat	P 1.4		2009		SF	Raming: interne invulling; Svz: Eind 2009 werd het startsein gegeven voor de actie 'Herberekening van de sedimentbalans' op de WG Bagger- en Ruimingsspecie. Er werd een ad hoc WG opgericht die een plan van aanpak zal uitwerken tegen maart 2010.

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
A76	Onderzoek naar geschikte locaties waar bagger- en ruimingsspecie kan behandeld en geborgen worden (zowel tijdelijk als permanent)		Waterbeheerder	P 1.4				UIT	Raming: interne invulling (De Scheepvaart: raming vervat in actie Nete/A28); Svz: voor categorie 1 onderdeel van sedimentvangplan en van het sedimentrapport
A77	Opmaak van een plan voor de inplanting van sedimentvangen en ontwateringsbekkens tegen medio 2008.		VMM	P 3				UIT	Raming: personeelskost; Svz. Het sedimentvangplan werd in 2009 voorgesteld. De focus van het plan ligt op de waterlopen 1ste categorie.
A78	Verbeteren van de structuurkwaliteit van de Jeker afwaarts de dorpskern van Lauw (als onderdeel van actie 2)	Tongeren: Lauw-Rutten	VMM i.s.m. ANB	P 0	200.000			UIT	Raming: op begroting VMM; Svz: Deze actie is in 2009 afgewerkt
A79	Beekherstelproject 'Landschapspark de Kevie' langs de Jeker	Tongeren	VMM	P 1.1	600.000	2011	2012	SF	Svz: momenteel in ontwerpfase. De opgegeven planning betreft de uitvoering van de werken op het terrein
A80	Beekherstelproject langs de Voer (als onderdeel van actie 4)	Voeren	VMM	P 2		2012	2014	SF	Raming vervat in actie 4; Svz: Deze actie heeft betrekking op aanpakken vismigratiekelpunten in de bedding maar hangt samen met A4 en heeft omwille van de moeilijkheden bij het ontheffingsdossier voor inplanting overstromingsgebieden momenteel vertraging opgelopen.
A81	Verbeteren van de structuurkwaliteit van de Abeek tussen de Zuid-Willemsvaart en de Nederlandse grens	Bocholt - Bree	VMM	P 1.2	450.000			UIT	
A82	Hermeandering op de Dommel ter hoogte van het Hageven	Neerpelt	VMM	P 0	250.000	2009	2009-2	UIT	Svz: De werken werden eind november 2009 afgerond.
A83	Onderzoek naar de mogelijkheden van een oeverzone langs de Dommel tussen de Wedelse molen en het huidige wachtbekken	Overpelt	VMM	P 1.4				HF	Raming: Interne werkingsmiddelen
A84	Onderzoek naar het aanduiden van een overstromingsgebied en oeverzones langs de Mark (als onderdeel van actie 9)	Hoogstraten	VMM	P 1.4				HF	Raming: Interne werkingsmiddelen; Svz: verschillende mogelijkheden naar waterberging worden onderzocht
A85	Onderzoek naar de afbakening van oeverzones langs de Weerijis	Wuustwezel	VMM	P 1.4				stil	Raming: Interne werkingsmiddelen; Svz: actie ligt in herbevestigd agrarisch gebied.

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
A86	Bestrijden van invasieve waterplanten volgens het gezamenlijk bestrijdingsplan dat werd uitgewerkt door de CIW		Alle waterbeheerders in het Maasbekken	P 1.1	100.000/jaar (enkel aandeel VMM)	doorlopend			Prov. Antwerpen heeft in 2009 specifiek Gouwbergseloop in Hoogstraten aangepakt met een machinale verwijdering en een maandelijkse manuele opvolging. VMM voorziet exotenbestrijding in hun jaarlijks onderhoudsbudget
A87	Uitwerken van een concreet en realiseerbaar maatregelenprogramma gericht op het behoud en herstel van belangrijke vis-, dier- en plantensoorten in het Maasbekken.	Maasbekken	ANB i.s.m. Bekkenssecretariaat en Waterschappen	P 1.4		2008-2	2013-2	SF	Raming: te concretiseren; dit gaat in de eerste plaats om afspraken maken met de verschillende waterloopbeheerders om de betreffende soorten te beschermen en te beheren; Svz: In de loop van 2008-2009 werd alle beschikbare achtergrondinformatie rond deze actie bij elkaar gebracht en werden/worden contacten gelegd met de verantwoordelijken voor soortenbeleid. De ad hoc wg Natuur en Ecologie finaliseert begin 2010 een nota over soortenbescherming / biodiversiteit, die ook op de agenda van de ciw wg Ecologisch Waterbeheer staat voor 2010.
A88	Onderzoeken van de noodzaak en de haalbaarheid van de aanleg van bijkomende paaiplaatsen in de kanalen in het Maasbekken		Provinciale Visserijcommissie Antwerpen en Limburg	P 1.4		2009-1	2009-2	UIT	Svz: De locaties waar nog paaiplaatsen zullen worden aangelegd zijn gekend. Noodzaak en haalbaarheid zijn bepaald via ambtelijk overleg, er is geen studie aan voorafgegaan zodat de actie sensu strictu geen kosten met zich meebracht. Er zijn 5 projecten gerealiseerd (eindfase), en 3 projecten in uitvoering
A89	Onderzoek naar de mogelijkheden van een vrije vismigratie vanuit de Maas naar de bovenloop van de Witbeek en de Bosbeek. Wegwerken van de vismigratieknelpunten ter hoogte van de Levermolen, het verdeelkunstwerk, de Dorpermolen en de Slagmolen	Opglabbeek, Opoeteren, Neeroeteren, Maaseik, Kinrooi (Ophoven, Kessenich)	VMM	P 1.2	100.000			HF	
A90	Vismigratieknelpunt op de Jeker ter hoogte van de Daalmolen	Tongeren: Lauw	VMM	P 1.2	50.000			HF	

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
A91	Vismigratieknelpunt op de Jeker ter hoogte van de Ruttermolen	Tongeren: Rутten	VMM	P 1.1	150.000	2010-2	2011-2	SF	Svz: Ernstige vertraging in het project en de timing is afhankelijk van de beslissing omtrent de energieopwekking door eigenaar.
A92	Vismigratieknelpunt op de Dommel ter hoogte van de vaste stuw te Hoksent (als onderdeel van actie 7)	Hechtel-Eksel	VMM	P 1.2	150.000			HF	Er worden momenteel verschillende scenario's doorgerekend
A93	Vismigratieknelpunt op de Dommel ter hoogte van de Kleine molen (als onderdeel van actie 7)	Peer: Kleine-Brogel	VMM	P 1.2	250.000			HF	
A94	Vismigratieknelpunt op de Dommel ter hoogte van de Wedelse molen (als onderdeel van actie 7)	Peer: Kleine-Brogel	VMM	P 1.2	250.000			HF	
A95	Wegwerken van het vismigratieknelpunt op de Dommel ter hoogte van de Bemvaartse Molen	Overpelt	VMM	P 1.2	150.000			HF	
A96	Vismigratieknelpunt op de Dommel ter hoogte van de Slagmolen	Overpelt	VMM	P 1.2	150.000			HF	
A97	Vismigratieknelpunt op de Warmbeek ter hoogte van de watermolen 't Mulke (als onderdeel van actie 8)	Achel	VMM	P 1.1	200.000	2011	2012	SF	litt tot A8 kan grondverwerving hier vlotter verlopen en bijgevolg sneller uitgevoerd worden
A98	Wegwerken van het vismigratieknelpunt op de Voer ter hoogte van het verdeelkunstwerk dat water voorziet naar een bypass van het Moleke in de Hoogstraat (als onderdeel van actie 4)	Voeren: 's-Gravenvoeren	VMM	P 1.1	100.000	2012	2013	SF	Svz: Deze actie heeft betrekking op aanpakken vismigratieknelpunten in de bedding maar hangt samen met A4 en heeft omwille van het ontheffingsdossier voor inplanting overstromingsgebieden momenteel vertraging opgelopen.
A99	Wegwerken van het vismigratieknelpunt op de Voer ter hoogte van het verdeelkunstwerk dat water voorziet naar een bypass van de molen van L'Homme (als onderdeel van actie 4)	Voeren: 's-Gravenvoeren	VMM	P 1.1	100.000	2012	2013	SF	zie A98

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
A100	Wegwerken van het vismigratieknelpunt op de Voer ter hoogte van de stuw ter hoogte van het voorziene overstromingsgebied stroomopwaarts en -afwaarts van het kasteel van Ottegroeven (als onderdeel van actie 4)	Voeren: Schophem	VMM	P 1.1	150.000	2012	2013	SF	zie A98
A101	Wegwerken van het vismigratieknelpunt (buis en stuw) op de Voer ter hoogte van het voorziene overstromingsgebied stroomopwaarts van de straat Berg (als onderdeel van actie 4)	Voeren: 's-Gravenvoeren	VMM	P 1.1	100.000	2012	2013	SF	zie A98
A102	Wegwerken van het vismigratieknelpunt op de Abeek ter hoogte van de Clootsmolen (als onderdeel van actie 81)	Bocholt	VMM	P 0				UIT	
A103	Onderzoek naar de mogelijkheden van een vrije vismigratie vanuit de Maas naar de bovenloop van de Abeek.	Kinrooi, Bree, Bocholt	VMM	P 1.1	50.000			SF	Svz: Deze actie past in een ruimer kader waarbij Abeek terug in historisch bedding zou komen te liggen. Hiervoor worden in 2010 de mogelijkheden verder onderzocht ahv verschillende scenario's. Deze scenario's worden momenteel gemodelleerd volgens oppervlaktewatermodel, grondwatermodel en het ecologisch NICHEmodel.
A104	Wegwerken van het vismigratieknelpunt op de Mark ter hoogte van de Laermolen (als onderdeel van actie 9)	Hoogstraten	VMM	P 1.1	300.000	2011	2012	SF	Svz: definitief voorontwerp is in 2009 opgemaakt
A105	Aanleggen van fauna-uitstapplaatsen langs de kanalen in het Maasbekken		NV De Scheepvaart	P 1.1		2008-1	2013-2	UF	Raming vervat in actie Nete/A33 (NV De Scheepvaart, W&Z, Afd. Zeekanaal en Afd. Zeeschelde 43.420.000 EUR raming voor planperiode 2008-2013) ; projecten worden uitgewerkt i.s.m. LNE dienst NTMB)
A106	Gericht maaien van de oevers van de waterlopen van de bevaarbare waterlopen en de onbevaarbare waterlopen 1ste categorie in het Maasbekken		NV De Scheepvaart, VMM	P 1.1	3.600.000	doorlopend			Raming: 500000 EUR is voorzien op goedgekeurd IP 2010 van NV De Scheepvaart. Raming geldt voor beheersgebied NV De Scheepvaart - OPM: VMM AOW: geen raming en begrotingsjaar.

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
A107	Opmaken van een planning voor de uitbreiding of de afbouw van winningsmogelijkheden in het Maasbekken		VMM	P 1.4		doorlopend			Raming: Interne werkingsmiddelen
A108	Gebiedsgericht uitvoeren van de richtlijnen van het Strategisch Plan Watervoorziening		VMM - waterbeheerders	P 1.4		doorlopend			TA: bij initiatiefnemer is "-waterbeheerders" toegevoegd daar deze actie niet enkel door VMM alleen wordt gedragen. Dit is naar analogie met andere BBPn. Raming: personeelskost; Svz: Strategische visie Watervoorziening en watergebruik goedgekeurd door CIW op 10 december 2009.
A109	Uitwerken van een laagwaterstrategie voor het Albertkanaal en de Kempische kanalen		NV De Scheepvaart	P 1.1		2008-1	2013-2	UF	
A110	Uitgebreide toestandsmonitoring van de grondwaterlichamen in het Maassysteem, het Centraal Kempisch Systeem en het Brulandkrijt Systeem met uitbreiding van de meetnetten en opvolging van de kwaliteitsevoluties		VMM	P 1.1	10.380.000	doorlopend			Raming: 1.730.000 / jaar - raming voor gans Vlaanderen - jaarlijks monitoringprogramma
A111	Uitbreiden van het biologisch meetnet in het Maasbekken met de kwaliteitselementen die moeten gemeten worden volgens de kaderrichtlijn Water		VMM	P 3				HF	Svz: Een uniforme aanpak om dit verder in te vullen zal in de loop van 2010 binnen VMM verder worden uitgewerkt en toegepast. Raming: onderdeel monitoringprogramma DIW goedgekeurd door VI.reg.
A112	Inventariseren van de hydromorfologische toestand van de oppervlaktewateren in het Maasbekken		VMM	P 3		doorlopend			Raming: Interne werkingsmiddelen
A113	Ontwikkelen van regionale modellen voor het Maassysteem, het Centraal Kempisch Systeem en het Brulandkrijtsysteem en bepalen van de draagkracht van deze grondwatersystemen		VMM	P 3		doorlopend			Raming: personeelskost (zie BPOL 108)
A114	Organisatie van een geïntegreerde en bekkengerichte sensibiliseringsactie m.b.t. de uitvoering van het bekkenbeheerplan van de Maas		Bekkensecretariaat Maas	P 3				SF	

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
A115	De huidige kaarten van de potentiële waterbergingsgebieden worden nauwkeuriger ingevuld i.fv het noodzakelijke potentieel aan (mogelijke) toekomstige waterberging."		Bekkensecretariaat i.s.m. waterbeheerders	P 1.4				stil	De actie is noodzakelijk in functie van de volgende generatie BBPn. De aanduiding van de potentiële waterbergingsgebieden in het huidige BBP, is als voorlopig te beschouwen en moet verder gedetailleerd worden. Vanuit een taakstelling op stroomgebiedniveau kan een bekkenspecifieke taakstelling uitgewerkt worden. Omwille van de sterke inhoudelijke link met de acties A1, A2, A3, A4, A5 en A84 is ook hier de inbreng van voldoende middelen en een concrete samenwerking tussen alle waterbeheerders en het bekkensecretariaat noodzakelijk. De lopende evaluatie van (de opmaak van) de BBPn en DBBPn kan voor deze actie input leveren.
A116	De verdere verbetering van de werking van het Hydrologisch Informatiecentrum.		MOW-WL	P1.1	zie GK 143	2008-1	2013-2	UF	TA: bij initiatiefnemer staat nu MOW-WL (Mobiliteit en Openbare Werken-Waterbouwkundig Laboratorium) ipv het HIC (Hydrografisch Informatiecentrum) aangezien dit correcter is. SVZ: Sinds 2001 stapsgewijze uitbouw (SF en UF lopen parallel) volgens opgesteld meerjarenplan voor Vlaanderen
A117	Inventariseren van - en geven van de scores aan de mogelijkheden voor het herwaarderen van water in de stad (hiermee worden ook de gemeentelijke kernen bedoeld).		VMM	P 3				SF	raming: budget VMM - personeelskost

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
DEELBEKKENS PROVINCIE ANTWERPEN									
<i>Algemene acties Waterschap Mark en Weerijs</i>									
DB 11-01_A1 DB 11-02_A1 DB 11-03_A1 DB 11-04_A1	Naamgeving van de waterlopen en klassering	Alle waterlopen in het waterschap	Provincie Antwerpen (het Waterschapssecretariaat)					stil	In alle deelbekkenbeheerplannen van de provincie Antwerpen zijn een aantal dezelfde algemene acties opgenomen, met het oog op onderlinge uitwisseling van informatie worden niet alle algemene acties tegelijkertijd opgestart in alle waterschappen in de provincie. Voor deze actie hebben de waterschapssecretariaten van het Netebekken en het Benedenscheldebekken een gezamenlijk proefproject opgestart.
DB 11-01_A2 DB 11-02_A2 DB 11-03_A2 DB 11-04_A2	Per deelbekken aan alle waterlopen of waterlooptrajecten functies toekennen	Alle waterlichamen in het waterschap die niet in het bekkenbeheerplan aangeduid werden	Provincie Antwerpen (het Waterschapssecretariaat)					SF	Deze actie wordt steeds gecombineerd met algemene actie DB 11-01(02,03,04)_A4. Er werden reeds 2 functietoekenningen met een geïntegreerd beheerplan afgewerkt in de provincie. In het waterschap Mark en Weerijs is de studiefase van functietoekenning van het afwateringsgebied van de Kleine Aa tijdelijk stilgevallen door een personeelwissel maar deze werd eind 2009 terug opgenomen.
DB 11-01_A3 DB 11-02_A3 DB 11-03_A3 DB 11-04_A3	Afbakening van oeverzones	Alle waterlopen in het waterschap	Provincie Antwerpen (het Waterschapssecretariaat)					stil	Er werden in de deelbekkenbeheerplannen in het waterschap geen oeverzones afgebakend. De eerstvolgende mogelijkheid hiervoor is bij de opmaak van de volgende (deel-) bekkenbeheerplannen.

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
DB 11-01_A4 DB 11-02_A4 DB 11-03_A4 DB 11-04_A4	Opstellen van een beheerplan voor de waterlopen	Alle waterlopen in het waterschap	Provincie Antwerpen (het Waterschapssecretariaat)					SF	Deze actie wordt steeds gecombineerd met algemene actie DB 11-01(02,03,04)_A2. Er werden reeds 2 functietoekenningen met een geïntegreerd beheerplan afgewerkt in de provincie. In het waterschap Mark en Weerijis is de studiefase van functietoekenning van het afwateringsgebied van de Kleine Aa tijdelijk stilgevallen door een personeelsswissel maar deze werd eind 2009 terug opgenomen.
DB 11-01_A5 DB 11-02_A5 DB 11-03_A5 DB 11-04_A5	Rioleringen	Alle waterlopen in het waterschap	Provincie Antwerpen (het Waterschapssecretariaat)				doorlopend		Er werd een structurele samenwerking tussen VMM AELT en alle waterschappen uitgezocht die een meerwaarde naar deze problematiek toe kan betekenen. Deze kan nu worden toegepast indien de gelegenheid zich voordoet.
DB 11-01_A6 DB 11-02_A6 DB 11-03_A6 DB 11-04_A6	Sensibilisatie	Alle waterlopen in het waterschap	Provincie Antwerpen (het Waterschapssecretariaat) en de gemeenten				doorlopend		Er werd in 2009 een overzicht opgesteld van de bestaande wetgeving rond grachtenstelsels, dit overzicht werd toegelicht op alle werkgroepvergaderingen van de waterschappen in de provincie Antwerpen.
Acties Deelbekken Kleine Aa									
DB 11-01_01	Kruispunt Brasschaatseseenweg (N117) en Heikantstraat/Kruisstraat	Kleine Aa te Kalmthout	Vlaams gewest					UIT	Uitgevoerd winter 2007 - 2008 nav aanleg nieuw Rond punt op N117
DB 11-01_02	afkoppelen	Handelaarbeek te Kalmthout	Kalmthout					UIT	Uitgevoerd winter 2007 - 2008
DB 11-01_04	afkoppelen Magerbeek	Magerbeek te Essen	Essen			2011		SF	Dossier is overgedragen aan aquafin, Grontmij voert een studie uit, uitvoering is gepland voor 2011
DB 11-01_05	opstarten meetcampagne waterkwaliteit	Kalmthout	Kalmthout					UIT	Meetcampagne 2006 - Eindrapport 2007

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
DB 11-01_06	oude meander Spijkersbroekbos	Kleine Aa te Essen	Essen					SF	Resultaat studie was positief, ontwerper aangesteld door provincie om oude meander her in te richten en terug aan te sluiten. TA: Ligt langs 2de categorie, Provincie aanduiden als initiatiefnemer
DB 11-01_07	ecologisch herstel	Kleine Aa te Essen	provincie Antwerpen					SF	Ontwerper aangesteld door provincie om vispasseerbaarheid te herstellen en structuurkenmerken op te waarderen
DB 11-01_08	Moerven	Spillebeek te Essen	Essen					stil	Geen evolutie TA: Actie bevindt zich ook langs 2de cat. dus Provincie Antwerpen is ook betrokken bestuur
DB 11-01_09	overwelvingen	Magerbeek te Essen	Essen					stil	Geen evolutie TA: Pidpa opnemen als betrokken actor
DB 11-01_10	peilbeheer Molenbeek	Molenbeek te Essen	Essen					stil	Geen evolutie TA: Betreft waterloop 2de categorie, provincie Antwerpen opnemen als initiatiefnemer
DB 11-01_11	plaatsing duikers	Kraaienbeek te Essen	Essen					stil	Geen evolutie
DB 11-01_12	waterhuishouding Markgraaf	Kalmthout	Kalmthout					stilgelegd	geen evolutie, voorstel IHD Natura 2000: vochtige heischrale graslanden. Verder verloop IHD en natuurrichtplan afwachten. KP: Toestand onveranderd vnl. wegens privé-eigendom en juridisch onduidelijke situatie (pompemaal).
DB 11-01_13	buffering Kijkuitstraat	Dorpsbeek te Kalmthout	Kalmthout					UF	Werken gestart in november 2009
DB 11-01_14	buffering Zwanenberg	Dorpsbeek te Kalmthout	Kalmthout					stil	geen evolutie
DB 11-01_15	ecologisch oeverherstel	Zilverenloop te Kalmthout	Kalmthout					stil	geen evolutie
DB 11-01_16	lek bezinkingsbekken PIDPA	Oude Moervaart te Kalmthout	ANB					stil	Geen evolutie, verdere studies en beheerplan Natuurpunt afwachten. TA: Pidpa opnemen als betrokken actor
DB 11-01_17	Waterhuishouding omgeving De Nol	Oude Moervaart te Essen	Essen					stil	geen evolutie TA: Grenspark opnemen als initiatiefnemer

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
DB 11-01_18	ecologisch herstel	Spillebeek te Essen	provincie Antwerpen					stil	Er is geen studie, geen evolutie.
DB 11-01_19	waterhuishouding Grenspark	Vaart van de Nol naar Roosendaal te Kalmthout, Essen	Grenspark, ANB					stil	geen evolutie, Stappersven en deel van bosgebied aangekocht door Natuurpunt in nov. 2009. Biedt nu mogelijkheden tot meer onderzoek en metingen op terrein, ondermeer betreffende gewenst peilbeheer.
DB 11-01_20	waterhuishouding Groenendries	Vaart van de Nol naar Roosendaal te Kalmthout, Essen	Grenspark					stil	geen evolutie TA : Kalmthout en Essen opnemen als betrokken actoren
DB 11-01_21	peilbeheer Putse Moer	Vaart van de Nol naar Roosendaal te Kalmthout, Essen	Grenspark					stil	geen evolutie TA : Kalmthout en Essen opnemen als betrokken actoren
DB 11-01_22	ecologisch oeverherstel	Dorpsbeek te Kalmthout	Kalmthout					stil	Geen evolutie
DB 11-01_24	plaatsen stuw	Roosendaalse Vaart te Essen	provincie Antwerpen					stil	Geen evolutie, geen relevante studie
DB 11-01_25	inventarisatie visbestand	Kalmthout, Essen	provincie Antwerpen			doorlopend			Nieuwe afvissing uitgevoerd thv Schanker (2 bempjes, bijna 1000 grondels, ook giebel, blauwbandgrondel en 10doornige stekelbaars)
DB 11-01_26	inventarisatie vismigratieknelpunten	Kalmthout, Essen	provincie Antwerpen					UIT	uitgevoerd door Prov Ant in kader van lokaal Wateroverleg Kleine Aa
DB 11-01_27	buffering vijver GITOK	Dorpsbeek te Kalmthout	Kalmthout					stil	geen evolutie
DB 11-01_28	buffering oude opslagplaats gemeente	Dorpsbeek te Kalmthout	Kalmthout					stil	geen evolutie
DB 11-01_29	buffering Kerkeneindbeek	Dorpsbeek te Kalmthout	Kalmthout			2010		UF	Uitvoering in 2010

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
DB 11-01_30	aansluiting Zwaneloop en Kleine Aa	Dorpsbeek te Kalmthout	provincie Antwerpen					SF	studiefase: Hydraulische studie Kleine Aa is quasi afgerond, maar Aquafin is nu bezig met hydronautstudie die hier mogelijk invloed op zal hebben.
DB 11-01_31	beheer stuwen Drielingvennen en Putse Moer	Kalmthout	ANB					stil	Geen evolutie, Studie peilbeheer stuwen aan Verbindingsweg is niet opgestart. Bij beheer van deze stuwen wordt door ANB beter en proactief gelet op randvoorwaarde voor berm van Verbindingsweg. Problemen zijn enkel nog te vrezen bij absolute piekdebieten: de duikers onder de Verbindingsweg hebben onvoldoende doorstroomcapaciteit om uitzonderlijke pieken te verwerken. TA: Kalmthout opnemen als betrokken actor
Acties Deelbekken Weerijs									
DB 11-02_01	duiker Kanaal Dessel-Schoten	Weerijs te Brecht	Brecht					stil	geen actie ondernomen
DB 11-02_03	beheer stuwen en onderhoud waterlopen Schietveld	Weerijs te Brecht, Wuustwezel	VMM, provincie Antwerpen						Informatie werd opgevraagd TA: Pidpa opnemen als betrokken actor
DB 11-02_04	saneren vismigratieknelpunt: PIDPA-stuw	Weerijs te Wuustwezel	provincie Antwerpen					UIT	uitgevoerd
DB 11-02_05	Marijnevennen - Maatjes	Broekloop te Kalmthout	provincie Antwerpen					SF	De volledige pompinstallatie wordt eind 2009 vervangen. Hydr. studie PIDPA effect 'bodemverhoging in Maatjes' lopende
DB 11-02_06	bufferen in domein Sterbos	Buisloop te Wuustwezel	Wuustwezel					stil	Geen evolutie
DB 11-02_07	inbuizing Gooreind/Oude Baan	Kleine Beek te Wuustwezel	Watering Wuustwezel					SF	Project is overgenomen door hydrorio, subsidies VMM zijn toegekend, momenteel de leetse fase van de planning en de uitvoering is gepland voor 2010 TA: De initiatiefnemers zijn enkel hydrorio en de gemeente Wuustwezel
DB 11-02_08	duiker Bredabaan	Kleine Beek te Wuustwezel	Wuustwezel					UIT	uitgevoerd
DB 11-02_09	waterhuishouding omgeving Schietveldloop	Schietveldloop te Wuustwezel	provincie Antwerpen					stil	Geen evolutie TA: Pidpa en Watering Wuustwezel opnemen als betrokken actor

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
DB 11-02_10	wachtbekken Mallebaan	Wehagenbeek te Brecht	Brecht , NV De Scheepvaart					UIT	uitgevoerd
DB 11-02_11	afkoppelen vijver Keienvan	Wuustwezel	Wuustwezel					UIT	uitgevoerd
DB 11-02_12	herwaarderen grachtenstelsel Lage Heide	Brecht	Brecht					stil	geen actie ondernomen
DB 11-02_13	herstel oude meanders Groot Schietveld	Weerijis te Brecht	ANB, provincie Antwerpen					UIT	uitgevoerd
DB 11-02_14	saneren vismigratieknelpunt: stuw stroomaf PIDPA-stuw	Weerijis te Wuustwezel	provincie Antwerpen, ANB					UIT	Uitgevoerd (oktober 2009)
DB 11-02_15	saneren vismigratieknelpunt E10-plas waterwinning	Schietveldloop te Wuustwezel	provincie Antwerpen					stil	Geen evolutie
DB 11-02_16	saneren vismigratieknelpunt	Waterstraatje te Brecht	provincie Antwerpen					stil	geen evolutie
DB 11-02_17	waterhuishouding omgeving Vloeikens	Weerijis - Kleine Beek te Wuustwezel	provincie Antwerpen					stil	Geen evolutie
DB 11-02_18	voorbeeldprojecten Hoekse Beemden	Weerijis te Brecht	Natuurpunt					stil	Geen evolutie
DB 11-02_19	wateroverlast Harmonielaan - Van Bavellaan	Weerijis te Brecht	Brecht					SF	rioleringswerken / plannen goedgekeurd - aanvang der werken gepland in 2010
DB 11-02_20	wateroverlast Blekenheide	Blekenloop te Wuustwezel	Wuustwezel					UIT	de wateroverlast is opgelost. De waterloop wordt jaarlijks geruimd door de gemeente.
DB 11-02_21	waterhuishouding Brechtse Heide	Brecht	Brecht					HF	rententiebekken - RUBICON-dossier indienen 2010
DB 11-02_22	duiker Grootveerle N133	Brecht	Vlaams gewest						Informatie werd opgevraagd
Acties Deelbekken Mark									
DB 11-03_01	waterhuishouding Zandvenheide	Mark te Merksplas , Turnhout	VLM					stil	Dit project is stilgevallen, omwille van het afbakingsproces op Vlaams niveau (HAG's, enz...).
DB 11-03_02	Ruilverkaveling Zondereigen	Turnhout , Merksplas, Hoogstraten, Baarle-Hertog	VLM			2011	2014	SF	Vorbereiding is bezig ifv uitvoering vanaf 2011.

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
DB 11-03_03	Ruilverkaveling Rijkevorsel-Wortel	Hoogstraten, Rijkevorsel	VLM			2015		stil	Geen evolutie. Project zal pas heropgestart worden, als rvk Merksplas en Zondereigen zijn afgewerkt.
DB 11-03_04	Ruilverkaveling Merksplas	Turnhout , Merksplas	VLM			2009	2011	UF	In uitvoering, realisatie overstromingszones langs de Mark gepland voor 2010
DB 11-03_05	Transportzone	Blauwputten en Leilooop te Hoogstraten	Vlaams gewest , Hoogstraten					stil	Geen evolutie
DB 11-03_06	Industrieterrein De Kluis	Raamloop te Hoogstraten	provincie Antwerpen					stil	in het PRUP werd de nodige buffering opgelegd aan de uitbreiding van het industrieterrein.
DB 11-03_08	watertoevoer vliegveld Weelde	Gelsloopke te Ravels , Baarle-Hertog, Turnhout	ANB			2012		stil	Zal meegenomen worden bij de technische uitwerking van lot 2 van de ruilverkavelingswerken Zondereigen. KP: Randvoorwaarden opgelegd door Defensie. TA: Turnhout opnemen als betrokken actor
DB 11-03_09	onderhoud pompstation Koekhoven	Kleine Mark te Rijkevorsel	Aquafin					SF	in voorontwerp; deel van A66 van BBP Maas
DB 11-03_10	overwelving Stevenekes	Kleine Mark te Rijkevorsel	Rijkevorsel			doorlopend			rooster wordt onderhouden, geen overlast meer
DB 11-03_11	buffering Meerblok	Zalmmierloop te Rijkevorsel	Rijkevorsel					UIT	ondertussen volledig hersteld
DB 11-03_12	industrieterrein De Meiren	Meerenloop te Rijkevorsel	Rijkevorsel			2010	2011	UF	In het industrieterrein werd meer buffering aangelegd, het probleem wordt verder verholpen bij aanleg van het fietspad in 2010-2011
DB 11-03_14	afkoppeling	Dorpsloop te Baarle-Hertog	Baarle-Hertog			2010		SF	Technische dossiers ingediend bij VMM samen met gemeente, uitvoering 2010 TA: VLM is betrokken actor, Initiatiefnemer zijn Baarle-Hertog en Aquafin
DB 11-03_15	aanleg randweg	Baarle-Hertog	Baarle-Hertog					SF	start werken 2010 , nu vergunningsfase
DB 11-03_16	vervuiling oude stortplaats	Merkske te Baarle-Hertog , Rijkevorsel , Hoogstraten	OVAM, Baarle-Hertog , Rijkevorsel , Hoogstraten					stil	nog geen initiatieven genomen TA: Merksplas opnemen als initiatiefnemer

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
DB 11-03_17	RWZI Zondereigen	Noordermark	VMM					HF	verschillende scenario's worden onderzocht; deel van A66 uit BBP Maas
DB 11-03_18	verbeteren waterkwaliteit	Laak te Rijkevorsel , Merksplas	Rijkevorsel , Merksplas					SF	regie der Gebouwen plant werken aan de bestaande zuiveringsinstallatie op het domein van de Kolonie. Naast verbeteringswerken wordt de installatie ook uitgebreid met een rietveld omwille van de verhoging van het aantal inwonersequivalent. Werken starten in voorjaar 2010 (+/- 550.000 euro voorzien).
DB 11-03_19	kolonie Merksplas	Merksplas	ANB, pidpa, regie der gebouwen						Informatie werd opgevraagd
DB 11-03_20	bestemming vallei traject Lochtenberg - Klinketbrug	Mark te Hoogstraten, Merksplas, Rijkevorsel	VLM			2015		stil	Geen evolutie. Project zal pas heropgestart worden, als rvk Merksplas en Zondereigen zijn afgewerkt. Wijziging planologische bestemming via een GRUP : trekker is ARP en niet VLM. VLM regelt enkel eigendomssituatie en inrichting. TA: Rijkevorsel opnemen als betrokken actor wegens grondgebied
DB 11-03_21	waterhuishouding Asputten	Mark te Hoogstraten	ANB						Informatie werd opgevraagd
DB 11-03_22	waterhuishouding valleigebied	Heerlese Loop te Hoogstraten	ANB						Informatie werd opgevraagd
DB 11-03_23	bestemming vallei Merkske	Merkske te Baarle-Hertog , Merksplas, Hoogstraten	VLM			2011		stil	Gaat in uitvoering vanaf 2011 met de werken van lot 1 van de ruilverkaveling Zondereigen. Wijziging planologische bestemming via een GRUP : trekker is ARP en niet VLM. VLM regelt enkel eigendomssituatie en inrichting.
DB 11-03_24	Het Blak - klei ontginning	Rijkevorsel , Hoogstraten	ANB						Informatie werd opgevraagd TA: Pidpa en Beerse opnemen als betrokken actor
DB 11-03_25	ruilverkaveling Malle-Beerse	Rijkevorsel	VLM					stil	Geen evolutie. Project zal pas heropgestart worden, als rvk Merksplas en Zondereigen zijn afgewerkt. KP: Uitvoeringssnelheid wordt bepaald door Vlaamse begroting.
DB 11-03_26	aanleg fietspad Markvallei	Mark te Hoogstraten	aanlegger fietspad					stil	geen evolutie

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
DB 11-03_27	herwaardering Meerloop	Meerloop te Hoogstraten	ANB						Informatie werd opgevraagd TA: Hoogstraten opnemen als betrokken actor
DB 11-03_28	herwaardering waterloop	Blanken Aartloop te Hoogstraten	ANB						Informatie werd opgevraagd TA: Hoogstraten opnemen als betrokken actor
DB 11-03_29	verstopping duiker aan brug 8	Kanaal Dessel-Schoten te Rijkevorsel	Rijkevorsel , VLM					stil	VLM: Geen evolutie : wachten op rvk-project Malle-Beerse. Andere besturen zijn vrij om al initiatief te nemen. Een aantal privé eigenaars voeren na tussenkomst van de gemeente een intensiever onderhoud. NV De Scheepvaart voert regelmatig inspecties uit van de duiker. KP: Maatregel is niet opgenomen in het voorlopig goedgekeurd ruilverkavelingsplan. TA: NV De Scheepvaart opnemen als betrokken actor
DB 11-03_30	duiker gewestweg Hoogstraatsesteenweg	Zalmmierloop te Rijkevorsel	Vlaams gewest					stil	Geen evolutie
DB 11-03_31	duiker gewestweg Merksplassesteenweg	Zoggenloop te Rijkevorsel	Vlaams gewest					stil	Geen evolutie
DB 11-03_32	duiker Koekhoven	Biezenloop te Merksplas	Merksplas			2010		UF	Machtiging Provincie bekomen, werken starten begin 2010.
DB 11-03_33	verhogen infiltratie graafsbossen	Merksplas	ANB			2009	2015	UF	Wordt uitsluitend gerealiseerd via bosbeheer ANB : omvorming van naaldbos naar gemengd bos (=verlofing)
DB 11-03_34	afkoppeling Engelenven/Meerseweg	Hoogstraten	Hoogstraten					SF	dossier komt in uitvoering in 2011
DB 11-03_35	verhogen infiltratie Wortel Kolonie	Hoogstraten	ANB			2011		UF	Wordt grotendeels gerealiseerd via bosbeheer ANB : omvorming van naaldbos naar gemengd bos (=verlofing). Resterend deel wordt gerealiseerd via ruilverkaveling Zondereigen (timing = 2011).
DB 11-03_36	saneren vismigratieknelpunt 9502-090	Mark te Hoogstraten, Merksplas, Rijkevorsel	provincie Antwerpen					UIT	uitgevoerd samen met aanleg nieuwe weg TA: Hoogstraten opnemen als betrokken actor

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
DB 11-03_37	saneren vismigratieknelpunt 9502-100	Mark te Merksplas	provincie Antwerpen					UF	de sanering van het vismigratieknelpunt zal gebeuren tijdens de werken in het kader van de ruilverkaveling van Merksplas
DB 11-03_38	Saneren vismigratieknelpunt 10163-010	Gouwbergse Loop te Hoogstraten	provincie Antwerpen					UIT	Uitgevoerd TA: Waterschap Brabantse Delta opnemen als betrokken actor, Watering De Beneden Mark als initiatiefnemer
DB 11-03_39	saneren vismigratieknelpunt 10047-010	Beek te Hoogstraten	provincie Antwerpen					HF	Wordt onderzocht of de constructie verwijderd kan worden TA: Watering De Beneden Mark opnemen als initiatiefnemer
DB 11-03_40	saneren vismigratieknelpunt 9989-010	Blauwputten en Leilooop te Hoogstraten	provincie Antwerpen					UIT	Stuw ligt grootste deel van de tijd plat TA: Watering De Beneden Mark opnemen als initiatiefnemer
DB 11-03_41	saneren vismigratieknelpunt 9989-020	Blauwputten en Leilooop te Hoogstraten	provincie Antwerpen					UIT	Stuw ligt grootste deel van de tijd plat TA: Watering De Beneden Mark opnemen als initiatiefnemer
DB 11-03_42	enclave Baarle-Hertog	Baarle-Hertog	Baarle-Hertog					stil	opmaak atlas nog niet opgestart door provincie , wie initiatief moet nemen is onduidelijk.
DB 11-03_43	saneren vismigratieknelpunt 10163-020	Gouwbergse Loop te Hoogstraten	provincie Antwerpen					stil	vormt door verzanding geen knelpunt meer TA: Waterschap Brabantse Delta opnemen als betrokken actor
DB 11-03_44	wateroverlast Venhoef	Molenloop te Hoogstraten	Hoogstraten					UIT	door de aanleg van een bypass naar de Molenbeek is dit probleem blijkbaar opgelost
DB 11-03_45	bufferen hemelwater serrecomplexen	Aardbolloop te Rijkevorsel	Rijkevorsel					UIT	lozingsbepalingen opgelegd bij uitbreiding serre (ifv watertoets), er liggen bufferbekkens
DB 11-03_46	wateroverlast landbouwgronden Goordijkstraat	Goorloop te Merksplas	provincie Antwerpen			doorlopend			extra zomerkruidruiming
DB 11-03_47	wateroverlast landbouwgronden Steenweg op Weelde	Merksplas	Merksplas					stil	Dit knelpunt is destijds aangehaald door een buurtbewoner, door de gemeente werden nooit problemen vastgesteld.
DB 11-03_48	tapping Kanaal Dessel-Schoten	Dellenloop te Rijkevorsel	Rijkevorsel					UIT	De eigenaar werd gecontacteerd, de tapping is afgesloten.

Actiennr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
Acties Deelbekken Aa/Leyloop									
DB 11-04_01	wateroverlast Hulstbos	Aa te Ravels	Ravels					stil	wortels zijn stilaan aan het terugkomen
DB 11-04_02	wateroverlast Nederland	Leyloop te Ravels	provincie Antwerpen					stil	Als waterschap de Dommel met een concreet plan over de Brug komt zal dit in het model van de provincie doorgerekend worden, geen initiatief door provincie
DB 11-04_03	wateroverlast Krommendijk	Aa te Ravels	Ravels					UF	problemen kunnen zich nog voordoen, maar alleszins minder dan vroeger Hydr. studie Aa voltooid. Overstortdrempel retentiebekken Eel verhoogd. Onderhoud retentiebekken (verwijderen houtopslag e.d.) winter 2009-2010. O.a. ter plaatse Krommendijk wordt een extra zomerkruidruiming uitgevoerd TA: Provincie opnemen als betrokken actor
DB 11-04_04	wateroverlast Beekseweg	Aa te Ravels	Ravels					UF	problemen doen zich nog altijd voor, wel minder dan vroeger Hydr. studie Aa voltooid. Overstortdrempel retentiebekken Eel verhoogd. Onderhoud retentiebekken (verwijderen houtopslag e.d.) winter 2009-2010. TA: Provincie opnemen als betrokken actor
DB 11-04_05	wateroverlast Hondseind	Goorleloop te Ravels	Ravels					stil	geen problemen meer
DB 11-04_06	wateroverlast Eelstraat	Wierikenloop te Ravels	Ravels					stil	problemen kunnen zich nog voordoen, vorig jaar nog gebeurd
DB 11-04_07	herwaarderen grachtenstelsel Overheide	Ravels	ANB						Informatie werd opgevraagd
DB 11-04_08	herstel oude meander	Aa te Ravels	provincie Antwerpen					stil	nog geen initiatief genomen om ontwerper aan te duiden

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
DEELBEKKENS PROVINCIE LIMBURG									
<i>Algemene acties van de Limburgse Waterschappen</i>									
2.1.1.1a	Behoud en herstel sponswerking bodem (algemeen)		waterbeheerders, Infrac, Aquafin, particulieren					doorlopend	Uitgangspunt is een cascade van 1.vasthouden (hergebruik en infiltratie), 2. bergen en 3. vertraagd afvoeren. VASTHOUDEN: bij de watertoets wordt hergebruik en indien mogelijk infiltratie(bekken) opgelegd BERGEN: bij de watertoets wordt een waterberging van 200-260 m³/ha verharde opp. opgelegd. Voor een aantal zones zijn strengere normen bepaald omwille van de overstromingsproblematiek. Een aantal overstromingszones zijn nauwkeuriger afgebakend. Oprichting van een provinciaal steunpunt Land & Water: erosiebestrijdingsmaatregelen > sponswerking bodem
2.1.1.1b	Behoud en herstel sponswerking bodem - Opstellen en actualiseren van een infiltratiekaart		provincie					doorlopend	Bij de watertoets worden infiltratieproeven opgelegd. Aan de hand van deze gegevens wordt de infiltratiekaart geactualiseerd.
2.1.1.1c	Behoud en herstel sponswerking bodem - Uniformisering van (subsidie)reglementen (geldt voor alle sporen)		VMM, provincie					doorlopend	Er wordt door de provincie Limburg gewerkt aan een nieuw provinciaal subsidiebesluit voor werken aan waterlopen en wachtbekkens
2.1.1.2a	Herwaardering grachtenstelsel, e.d. (algemeen)		waterbeheerders, Infrac, Aquafin, particulieren					doorlopend	In kader van concrete projecten wordt getracht om grachten zoveel mogelijk open te houden of opnieuw in gebruik te nemen. Het betreffen dikwijls niet-ingeschreven waterlopen met als status "openbaar domein" of in onbruik geraakte ingeschreven waterlopen Grachten worden ingeschakeld als deel van het regenwaterstelsel van de riolering voor afvoer maar vooral voor berging en infiltratie.

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
2.1.1.2b	Herwaardering grachtenstelsel, e.d. - Gemeentelijke verordening in verband met het overwelden van baangrachten		gemeenten			doorlopend			In kader van de samenwerkingsovereenkomst stellen de gemeenten eenzelfde gemeentelijke verordening op in verband met het overwelden van baangrachten.
2.1.1.2c	Herwaardering grachtenstelsel, e.d. - Inventarisatie en digitalisatie van grachtenstelsels		provincie, gemeenten en watering			doorlopend			De provincie digitaliseert grachtenstelsels (bv watering Het Grootbroek) en ondersteunt watering bij het inbrengen van gedigitaliseerde grachten in de VHA (bv. watering De Dommelvallei)
2.1.1.2d	Herwaardering grachtenstelsel, e.d. - Politie reglement betreffende het onderhoud van particuliere grachten opstellen		provincie, gemeenten en watering			doorlopend			Actie ligt voorlopig stil.
2.1.2.1	Zoneringsplannen en uitvoeren KWZI's/IBA's		gemeenten, Infrac, VMM, Aquafin, particulieren			doorlopend			VLAREM is aangepast: ipv ABC nu 4 zones: centraal gebied, collectief geoptimaliseerd buitengebied, collectief te optimaliseren gebied en individueel te optimaliseren gebied alle gemeenten hebben een definitief zoneringsplan Zo plant de provincie in uitvoering van het zoneringsplan voor Borgloon een nieuwe KWZI in Rullingen. Uitvoering in 2010.
2.1.2.2	Opheffen lozingspunten		gemeenten, Infrac, VMM, Aquafin			doorlopend			
2.1.3.1a	Kwaliteit riolering verbeteren (algemeen)		gemeenten, Infrac, VMM, Aquafin			doorlopend			
2.1.3.1b	Kwaliteit riolering verbeteren - Onderzoek naar behoud en noodzaak septische putten of voorbezinkputten		gemeenten, provincie, Infrac, VMM, Aquafin			doorlopend			Actie ligt momenteel stil: er wordt gewacht op wetenschappelijk onderbouwde richtlijnen betreffende de noodzaak van septische putten.
2.1.3.1c	Kwaliteit riolering verbeteren - Verdunningsknelpunten opsporen samen met VMM, Aquafin		gemeenten, provincie, Infrac, VMM, Aquafin			doorlopend			Steeds meer afkoppelingsprojecten worden uitgevoerd door Aquafin zelf en Infrac en de gemeenten nemen ze mee bij de uitvoering van de concrete rioleringsdossiers

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
2.1.3.2a	(Werking van) overstorten optimaliseren (algemeen)		gemeenten, provincie, Infrax, VMM, Aquafin			doorlopend			
2.1.3.2b	(Werking van) overstorten optimaliseren - Opstellen van een databank voor het beheer van overstorten		gemeenten, provincie, Infrax, VMM, Aquafin			doorlopend		Momenteel ligt actie stil, maar er moet actie ondernomen worden om dit zo snel mogelijk te stimuleren	
2.1.3.3a	Onderhoud en beheer rioleringen (algemeen)		Aquafin, Infrax, gemeenten			doorlopend			
2.1.3.3b	Onderhoud en beheer rioleringen - Stelsel regelmatig screenen op foutieve aansluitingen bij uitvoering gescheiden stelsel		Aquafin, Infrax, gemeenten			doorlopend			
2.1.3.3c	Onderhoud en beheer rioleringen - Afzonderlijk aansluit-/controleputje bij elk aansluitpunt op de RWA- en DWA-leiding		Aquafin, Infrax, gemeenten			doorlopend			
2.1.4.1	Diffuse verontreiniging aanpakken en voorkomen		iedereen, aangelanden			doorlopend		grasstroken, oeverstroken in combinatie met bodemerosiebestrijding via subsidies VLM werkgroep pilootproject Zouw (Riemst) ivm reductie pesticiden; Beekrandenproject van Watering De Dommelvallei	
2.1.4.2a	Controle op illegale - accidentele lozingen (algemeen)		Aquafin, Infrax, gemeenten, milieu-inspectie			doorlopend		geen concrete acties bekend	
2.1.4.2b	Controle op illegale - accidentele lozingen - Standaardprocedures voorzien voor klachtenmelding en opsporing		provincie, VMM, milieu-inspectie, bekkenbestuur			doorlopend		Door het beleidsdomein LNE werd een draaiboek "Milieuincidenten" opgesteld (zie http://dmi.lne.be). Er wordt gewacht op verdere richtlijnen (van VMM). Er is ook de oprichting van het Rivier Informatie Systeem RIS-Hasselt (info op http://ris.vlaanderen.be)	
2.1.5.1	Bodemerosie en sedimenttransport verminderen		gemeenten, wateringen, VLM, VMM, provincie			doorlopend		opstellen plannen + uitvoering Provinciaal Steunpunt Land & Water werd opgericht, aanvraag coördinatoren	

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
2.1.6.1a	Veerkrachtig waterlopenstelstel (algemeen)		gemeenten, wateringen, provincie, VMM			doorlopend			in kader van de DuLo-waterplannen en de DBBP werden een aantal ontwerp-haalbaarheidsstudies voor enkele projecten opgesteld provinciale subsidie voor verschillende projecten: een aantal projecten werden reeds voorgesteld (watering De Dommelvallei)
2.1.6.1b	Veerkrachtig waterlopenstelstel - Opstellen van een databank van de overstromingsgebieden (watertoets, risicozones)		gemeenten, provincie, VMM			doorlopend			verbeteren van de afbakening is gestart
2.1.6.2	Ruimte voor waterlopen - beekstructuurherstel		gemeenten, wateringen, provincie, VMM			doorlopend			Rutten: openleggen van de Ezelsbeek Vreren-Nerem: openleggen en herinrichten van de Beek - AQUADRA
2.1.6.3	(Zoekzones voor) oeverstroken		gemeenten, wateringen, provincie, VMM, VLM			doorlopend			Beekrandenbeheer vb. watering De Dommelvallei
2.1.6.4a	Geïntegreerd onderhoud waterlopen (algemeen)		gemeenten, wateringen, provincie, VMM			doorlopend			vakindeling categorie 2 = afgehandeld vakindeling categorie 3 = in uitvoering
2.1.6.4b	Geïntegreerd onderhoud waterlopen - Opstellen van een afsprakennota en onderhoudsplan		gemeenten, wateringen, provincie, VMM			doorlopend			vakindeling categorie 2 = afgehandeld vakindeling categorie 3 = in uitvoering
2.1.6.4c	Geïntegreerd onderhoud waterlopen - De Vlaamse Hydrografische Atlas bijhouden en vervolledigen voor het lokale waterbeheer		provincie			doorlopend			Voor bijna alle VHA-zones werd de ligging van de waterlopen gecorrigeerd op basis van de luchtfoto's van 2007
2.1.6.4d	Geïntegreerd onderhoud waterlopen - Opstellen en actueel houden van foto-atlas van de waterlopen		provincie			doorlopend			
2.1.6.5a	Slibruiming - sanering onderwaterbodems (algemeen)		gemeenten, wateringen, provincie, VMM			doorlopend			inventarisatie is lopende

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
2.1.6.5b	Slibruiming - sanering onderwaterbodems - Opstellen van een ruimingskaart, programma en financiering voor grondige ruiming en saneringen uitwerken		provincie			doorlopend			Er werd een lijst opgesteld met prioritair te onderzoeken waterbodems.
2.1.6.5c	Slibruiming - sanering onderwaterbodems - Onderwaterbodems: verdichten van het meetnet, regelmatig uitvoeren van staalnames en analyses		provincie			doorlopend			In 2009 werden door de provincie Limburg 17 waterbodems onderzocht.
2.1.6.6	Vismigratie mogelijk maken		gemeenten, wateringen, provincie, VMM			doorlopend			in kader van de samenwerkingsovereenkomst werd een planning opgesteld en geupdated om 50% van de knelpunten op te lossen voor 2015
2.1.6.7a	Exotenbestrijding (algemeen)		provincie			doorlopend			
2.1.6.7b	Exotenbestrijding - Opvolging en ondersteuning door de provincie van de rattenbestrijding van gemeenten en wateringen		provincie			doorlopend			De bestrijding van muskusratten en beverratten is overgedragen aan de VMM via een overeenkomst. Bijna alle gemeenten hebben deze overeenkomst met de VMM reeds ondertekend. Bruine ratten worden intensief bestreden met vergif. Er werd door de provincie Limburg een jaarverslag 2008-2009 opgesteld betreffend de rattenbestrijding in Limburg
2.1.6.7c	Exotenbestrijding - Actieplan uitwerken voor directe uitroeiing van nieuwe invasieve soorten		provincie			doorlopend			Er is een pilotproject betreffend de bestrijding van waterplantexoten in voorbereiding
2.1.6.7d	Exotenbestrijding - Databank(en) exoten opstellen		provincie			doorlopend			wordt uitgevoerd in combinatie met coördinatie rattenbestrijding. Er werd een access-bestand ontwikkeld voor het bijhouden van meldingen/gegevens van exoten in Limburg.
2.1.7.1	Duurzaam watergebruik		provincie			doorlopend			sensibiliseringsacties zijn lopende

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
2.1.7.2	Vorming, informatie en sensibilisatie - Vorming, sensibiliseringsacties en informatieverstrekking (i.v.m. alle sporen) onder meer over stedenbouwkundige verordening, afkoppeling, zoneringsplannen, planten- en visexoten, Bruine Ratbestrijding, duurzaam watergebruik, drinkwaterfortejntjes, ...		provincie			doorlopend			interne vorming maar ook vorming controle waterinstallaties, Tuinbeurs, Vlaamse Trefdag Technische Diensten , Vorming zoneringsplannen
Acties Deelbekken Dommel									
2.2.1	Retentiezone Gortenloop met groene randvoorziening aan de overstort en herstel beekstructuur in Hechtel-Eksel	Hechtel-Eksel	Infrax, gemeente Hechtel-Eksel, gemeente Overpelt, watering Dommelvallei, provincie		100.000	2008-1	2012-2	SF	Een "ontwerp-voorstudie" werd eind 2008 afgewerkt.
2.2.2	Waterberging en bijbehorende maatregelen in de vallei van de Dommel en de Bollisenbeek	Dommel + Bollisenbeek	watering Dommelvallei, provincie, stad peer, Infrax		252.000	2007-1	2012-2	UF	Er werden in 2008 2 projecten ingediend (door watering Dommelvallei en Infrax) en goedgekeurd voor subsidies Rubiconfonds.Het voorontwerp voor 'Het Plat' werd afgewerkt en een een opmeting werd uitgevoerd. Het ontwerp is in opmaak. Het project beekranden is in uitvoering.
2.2.3	Herwaardering Peerderloop	Peerderloop	Watering Dommelvallei, stad Peer, provincie		152.000	2007-1	2012-2	SF	Een "ontwerp-voorstudie" werd eind 2008 afgewerkt.
2.3.1	Landschappelijk en biologisch herstelplan van de Grote Fossé, Kleine Fossé, de Elsenloop en De Vloeiweiden of Watering te Lommel-Kolonie	Lommel	stad Lommel, provincie		30.000	2006-1	2012-2	SF	Een "ontwerp-voorstudie" werd eind 2008 afgewerkt
2.3.2	Bouw van een zandvang op de Eindergatloop ter hoogte van Umicore	Eindergatloop	provincie		150.000	2006-1	2008-2	UIT	uitgevoerd in 2008

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
2.3.3	Holvensebeek te Overpelt: vernatting van het natuurreservaat 'Het Plat' en verlanding van vijver aan het Napoleonstrand	Overpelt	watering Dommelvallei, Overpelt, provincie		20.000	2006-1	2012-2	SF	Een "ontwerp-voorstudie" werd eind 2008 afgewerkt. Het voorontwerp werd afgewerkt en een opmeting werd uitgevoerd. Het ontwerp is in opmaak.
2.3.4	Vergelijken van de verschillende oeverbeheersvormen te Peer	Peer	watering Dommelvallei, stad Peer, provincie		6.000	2007-1	2012-2	stil	
2.3.5	Sanering overstort Bomerstraat en buffering piekdebieten Dommel te Peer	Peer	watering Dommelvallei, provincie, stad Peer, Aquafin		10.000	2006-1	2012-2	UF	Een "ontwerp-voorstudie" werd eind 2008 afgewerkt. Werken Aquafin bufferbekken uitgevoerd
2.3.6	Waterhuishouding Wauberg	Peer	stad Peer, Aquafin, VMM		150.000	2007-1	2012-2	stil	
2.3.7	Hayenhoekerloop: herwaardering oude beekbedding	Hayenhoekerloop	gemeente Neerpelt		400.000	2007-1	2008-2	UF	Deels uitgevoerd. Het punt van oorsprong wordt verlegd (meer stroomopwaarts). De werken worden uitgevoerd i.k.v. een rioleringsproject. (gescheiden stelsel)
Acties Deelbekken Warmbeek									
2.2.1	Herwaardering Warmbeek	Warmbeek	watering De Vreenebeek, gemeenten Peer, Bocholt, Neerpelt, provincie		50.000	2007-1	2012-2	UF	aangepast ruimingsschema (bodemkruid)
2.3.1	Herwaardering Pastoorsbosbeek te Hamont-Achel	Hamont-Achel	stad Hamont-Achel, provincie		100.000	2006-1	2012-2	SF	Een "ontwerp-voorstudie" werd eind 2008 afgewerkt
2.3.2	Herwaardering van de Vliet volgens het RUP 'De Siggert in Hamont-Achel'	Hamont-Achel	stad Hamont-Achel		100.000	2006-1	2012-2	stil	er moeten nog enkele grondverwingen gebeuren vooraleer dit kan uitgevoerd worden.
2.3.3	Herinrichting bezinkingsbekken Broekkantstraat (Grote Brogel) en optimalisering overstort	Peer	Infrac, watering De Vreenebeek		150.000	2006-1	2012-2	SF	Een "ontwerp-voorstudie" werd eind 2008 afgewerkt
2.3.4	Oplossen wateroverlast doorsteek Stokkenloop onder de Prinsenloop	Stokkenloop	stad Hamont-Achel, provincie		50.000	2006-1	2008-2	UIT	

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
Acties Deelbekken Noordoost-Limburg									
2.2.1.a	Integraal project "De Abeek" - Buffering Laarderheide industriegebied	Abeek	stad Peer, Infrac			2006-1	2012-2	SF	Een "ontwerp-voorstudie" werd eind 2008 afgewerkt. Wordt volledig heringericht, nieuw BPA
2.2.1.b	Integraal project "De Abeek" - Opheffen vismigratiekneelpunt Abeek (Hoogmolen)	Abeek	provincie, watering De Vreenebeek			2006-1	2009-2	UIT	zie project 2.3.5
2.2.2.a	Integraal project "De Bosbeek" - Oplossen vismigratiekneelpunt Oude Molen As	As	provincie			2006-1	2008-2	UIT	
2.2.2.b	Integraal project "De Bosbeek" - Oplossen vismigratiekneelpunt bodemval Vijverstraat	Bosbeek	provincie			2006-1	2008-2	UIT	
2.2.2.c	Integraal project "De Bosbeek" - Optimaliseren gemeentelijke overstorten	Bosbeek	gemeente As Opglabbeek, Aquafin, Infrac			2006-1	2012-2	UF	collector Bosbeek
2.2.3.a	Integraal project "De Soerbeek" - Herstel of vervanging duikers	Soerbeek	stad Bree, watering Het Grootbroek			2006-1	2007-2	UIT	Uitgevoerd door de stad Bree o.a. aan de Kuilenstraat
2.2.3.b	Integraal project "De Soerbeek" - Aanleg zandvang	Soerbeek	watering Het Grootbroek			2006-1	2012-2	stil	
2.2.4.	Integraal project "De Lossing" - Herinrichting van de Lossing: fase II	Lossing	provincie			2006-1	2012-2	UF	
2.2.5.a	Integraal Project Mijnverzakkingsgebied As. - Herstel waterhuishouding Bosbeekvallei	As				2006-1	2008-2	UIT	deels opgelost, een klein deel wordt nog verpompt aan de Schansdijkstraat
2.2.5.b	Integraal Project Mijnverzakkingsgebied As. - Beperken sedimentaanvoer bovenloop	As	gemeente As			2006-1	2008-2	UIT	
2.2.5.c	Integraal Project Mijnverzakkingsgebied As. - Instellen optimaal streefpeil (pompen)	As	gemeente As			2006-1	2008-2	UIT	
2.2.5.d	Integraal Project Mijnverzakkingsgebied As. - verbeteren onderhoud Bosbeek A. Dumontlaan	As				2006-1	2009-2	UIT	bergbezinkingsbekken
2.2.6.a	Integraal project "De Itterbeek" - Inrichting en afbakening overstromingsgebied opwaarts Pollismolen (Opitter)	Bree	provincie, Infrac			2006-1	2012-2	SF	Libost voor Infrac: in kader van dit project (Molenstraat) wordt berging gezocht s.o. Opitter (ontwerp lopende)

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
2.2.6.b	Integraal project "De Itterbeek" - Optimalisatie overstorten Opitter (Itter-, Baatsbeek)	Bree	stad Bree, Aquafin			2006-1	2012-2	UF	doortocht Opitter + Kasteelmolen wordt heraangelegd, vistrap, overstorten worden meegenomen in kader van het landinrichtingsproject van de VLM
2.2.6.c	Integraal project "De Itterbeek" - Oplossen vismigratieknelpunt Keyaardmolen	Itterbeek	provincie			2006-1	2012-2	SF	
2.2.6.d	Integraal project "De Itterbeek" - Oplossen vismigratieknelpunt Galdermansmolen	Itterbeek	provincie			2006-1	2012-2	SF	
2.2.7.a	Integraal project "De Oude Beek" - Afkoppeling en herwaardering Sint-Jansbergloop	Sint-Jansbergloop	Stad Maaseik, Aquafin, Infrac, provincie			2006-1	2012-2	SF	
2.2.7.b	Integraal project "De Oude Beek" - Gescheiden stelsel, herinrichting Oude Beek	Oude Beek	Stad Maaseik, Aquafin, Infrac, provincie			2006-1	2012-2	SF	
2.2.7.c	Integraal project "De Oude Beek" - Afleiden overstortwater naar Bosbeek	Oude Beek	Stad Maaseik, Aquafin, Infrac, provincie			2006-1	2012-2	SF	
2.2.8.	Integraal project "De Witbeek" - Modellerings / debietsverdeling Witbeek-Bosbeek	Witbeek	VMM - provincie			2006-1	2012-2	stil	Er wordt gewacht op wachtbekken VMM op Bosbeek (Volmolen)
2.2.9.	Integraal project 'de Horsgaterbeek' - extra buffering en berging industrieterrein Bree	Bree	stad Bree, watering Het Grootbroek, provincie			2006-1	2012-2	SF	RUP:uitbreiding industrieterrein "Kanaal Noord"
2.3.1.	Inrichten van een overstromingsgebied stroomopwaarts Meeuwen.	Meeuwen-Gruitrode	gemeente Meeuwen-Gruitrode, De Watering De Vreenebeek, provincie			2006-1	2012-2	stil	
2.3.2.	Onderzoek en herstel waterhuishouding Aabemden en Waterbemden.	Aabemden + Waterbemden	Stad Peer, gemeente Bocholt, provincie			2006-1	2012-2	stil	
2.3.3.	Project Laarderheidestraat: buffering en herwaardering van grachtenstelsel.	Peer	stad Peer, Infrac			2006-1	2012-2	SF	Een "ontwerp-voorstudie" werd eind 2008 afgewerkt

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
2.3.4.	Vismigratie bevorderen aan de Slagmolen op de Abeek te Meeuwen-Gruitrode.	Meeuwen-Gruitrode	watering De Vreenebeek			2006-1	2012-2	stil	Bodemval - op te lossen met stortstenen moet gemeten worden
2.3.5.	Vismigratie bevorderen aan de Hoogmolen op de Abeek te Meeuwen-Gruitrode.	Meeuwen-Gruitrode	provincie			2006-1	2009-2	UIT	opgelost via de Vellerloop
2.3.6.	Zoekzone voor het inrichten van een overstromingsgebied stroomopwaarts Opitter.	Bree	provincie, Infrac			2006-1	2012-2	SF	Libost voor Infrac: in kader van dit project (Molenstraat) wordt berging gezocht s.o. Opitter
2.3.7.	Aanleg van een zandvang op de Lozerbroekbeek	Lozerbroekbeek	watering Het Grootbroek provincie			2006-1	2012-2	stil	
2.3.8.	Aanleg van een bergingsbekken, verkaveling Hoogveld te Bree	Bree	stad Bree			2006-1	2008-2	UIT	
2.3.9.	Optimalisatie van de Landbouwstuwijes.		watering Het Grootbroek			2006-1	2012-2	stil	
2.3.10.	Vismigratiemaatregelen oplossen aan de Kasteelmolen te Bree (Project VLM)- op de Itterbeek, Inclusief Keyaermolen, Galdermansmolen	Bree	VLM			2006-1	2012-2	UF	zie projecten 2.2.6.b c d
2.3.11	Project "De Oude Molen" in As	As	Provincie, gemeente As			2006-1	2008-2	UIT	
Acties Deelbekken Kikbeek en Ziepbeek									
2.2.1.	Herstelproject Groenstraatbeek	Groenstraatbeek	gemeente Lanaken, Infrac		300.000	2007-1	2012-2	UF	Zilverkust: zie project 2.3.3.
2.2.2.	Herstel van de hydrografie en de (eco)hydrologie van de Kewithbeek op de Kiewitheide	Kewithbeek	gemeente Lanaken, Infrac		100.000	2007-1	2012-2	stil	het is o.a. de bedoeling om de Kewithbeek stroomopwaarts terug in te schrijven oppervlakkige afstroming naar riolering moet afgekoppeld worden.
2.2.3.	Vernatting, beekherstel en waterbuffering in het bron- en bovenloopstelsel van de Ziepbeek, Asbeek en Kikbeek op de steilrand van het Kempisch Plateau	Ziepbeek + Asbeek + Kikbeek	gemeente Lanaken		100.000	2007-1	2012-2	UF	Gewestelijk RUP domein Zangersheide, verschillende plannen zijn in ontwikkeling
2.2.4.	Een ontsnipperingsplan voor de Beekprik op de Asbeek binnen het Nationaal Park Hoge Kempen in de gemeente Lanaken	Lanaken	gemeente Lanaken		50.000	2006-1	2008-2	UF	
2.2.5.	Landschappelijk herstel Asbeek aan de Kinderboerderij en het Domein Pietersheim	Asbeek	gemeente Lanaken		200.000	2007-1	2012-2	UF	

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
2.2.6.	Opheffen vismigratieknelpunten op de Ziepbeek in Maasmechelen en Lanaken	Lanaken + Maasmechelen	gemeenten Lanaken, Maasmechelen, provincie, NV De Scheepvaart		150.000	2006-1	2009-1	UIT	Grensmaasproject - uitmonding Ziepbeek in Maas - uitgevoerd door NV De Scheepvaart vismigratieknelpunten opgelost
2.3.1.	Sanering sliblaag benedenloop Ziepbeek afwaarts de Zuid-Willemsvaart	Ziepbeek	provincie		150.000	2007-1	2012-2	SF	lengteprofiel werd opgemeten: niet nodig te ruimen; De dikke sliblaag eventueel vervangen door inert materiaal
2.3.2.	Sanering van de overstorten in de Beekprikzone van de middenloop van de Asbeek (Afloop Asbeek)	Asbeek	Infrax, gemeente Lanaken		40.000	2006-1	2012-2	UF	1 stuw verwijderd: machtiging opgeheven
2.3.3.	Zuivering Zilverkust	Lanaken	Infrax, gemeente Lanaken		250.000	2006-1	2008-2	UF	Infrax - gescheiden stelsel, met afloop van regenwater naar Ziepbeek Overstort rotonde Gouwakkerstraat-Daalstraat moet nog opgelost worden via diverse afkoppelingsprojecten (deels in uitvoering)
2.3.4.	Inrichting van de Langkeukelbeek als structurerende groenvinger in Lanaken-centrum	Lanaken	gemeente Lanaken		250.000	2006-1	2012-2	SF	vrijhouden van de beek, de 5-meterzone er lopen enkele RUP's bedding Lankeukelbeek deels hersteld
2.3.5.	Aanleg oeverstrook langs de Langkeukelbeek ten oosten van Gellik	Lanaken	gemeente Lanaken, provincie			2006-1	2012-2	SF	
2.3.6.	Aanleg oeverstrook langs de Langkeukelbeek en de kasteelgracht te Hocht	Lanaken	gemeente Lanaken, provincie		100.000	2006-1	2012-2	SF	
2.3.7.	Aanleg oeverstroken langs de Ziepbeek te Oud-Rekem	Lanaken	provincie		50.000	2006-1	2012-2	stil	
2.3.8.	Project "Oude Bunders": buffering RWA en verbetering oeverstructuur Kikbeek	Kikbeek	Maasmechelen			2006-1	2012-2	UF	buffering Oude Bunders is lopende
2.3.9	Maatregelen tegen wateroverlast in Opgrimbie (Maasmechelen) - Bouw van een retentiebufferbekken	Maasmechelen	provincie, Aquafin, Infrax		200.000	2007-1	2012-2	stil	afwaarts Kerkstraat
2.3.10.	Herinrichting benedenloop Kikbeek fase II te Maaswinkel	Kikbeek	provincie		250.000	2006-1	2007-2	SF	

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
Acties Deelbekken Zanderbeek en Vrietselbeek									
2.2.1.	Opstellen van een beheerplan voor de waterlopen van 3de categorie en de grachten in de gemeente Dilsen-Stokkem	Dilsen-Stokkem	stad Dilsen-Stokkem, provincie		60000/jaar	2006-1	2012-2	UF	waterbodemonderzoek Schootsheiderwetering is uitgevoerd
2.2.2.	Beekherstel- en bodemsaneringsproject Kogbeek	Kogbeek	provincie		300.000	2006-1	2012-2	stil	waterbodemonderzoek Kogbeek is vervuild
2.2.3.	Integraal herstelproject "Vrietselbeek" in Dilsen-Stokkem	Dilsen-Stokkem	stad Dilsen-Stokkem, provincie		275.000	2006-1	2012-2	UF	
2.2.4.a	Sanering en herstelplan Broekbeek en Reseltbeek - Broekbeek	Broekbeek	provincie		100.000	2006-1	2009-2	UIT	
2.2.4.b	Sanering en herstelplan Broekbeek en Reseltbeek - Reseltbeek	Reseltbeek	provincie			2006-1	2012-2	SF	
2.2.5.	Opheffen vismigratiekelpunten op de Zanderbeek	Zanderbeek	provincie, NV De scheepvaart, Natuurpunt		5.000	2006-1	2009-2	UIT	klep staat normaal open, dicht bij hoog water
2.3.1.	Sanering Overstort op de Kogbeek ter hoogte van Rijksweg aan het kasteel Ommerstein	Kogbeek	Infrax, Aquafin, stad Dilsen-Stokkem		100.000	2006-1	2012-2	UF	deels in uitvoering
2.3.2.	Doortochtenproject "Pasbeek"	Pasbeek	stad Dilsen-Stokkem		200.000	2006-1	2007-2	UIT	deels uitgevoerd
2.3.3.	Bestrijdingsplan Bitterzoet Zanderbeek	Zanderbeek	FAVV Federaal Agentschap Voedselveiligheid		20.000	2007-1	2008-2	stil	Er mag opnieuw gemaaid/geruimd worden van het FAVV als ervoor gezorgd wordt dat het maaisel niet afstroomt.
2.3.4.	Doortochtenproject Smaelbemdebeek in Elen (Dilsen-Stokkem)	Dilsen-Stokkem	stad Dilsen-Stokkem		200.000	2006-1	2008-2	SF	RUP opgemaakt
2.3.5.	Biologisch herstel Oud Kanaal Lanklaar en renovatie watertapping Lossing naar Vrietselbeek	Dilsen-Stokkem	stad Dilsen-Stokkem		10.000	2006-1	2012-2	SF	Er werd een rapport opgesteld en de vraag werd gesteld aan NV De scheepvaart om dit verder te onderzoeken.
2.3.6.	Zoekzone voor waterberging achter het mijnstation van de Tuinwijk van Eisdien in Maasmechelen	Maasmechelen	Infrax, Aquafin		250.000	2007-1	2012-2	SF	

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
Acties Deelbekken Jeker en Heeswater									
2.2.1.	Haalbaarheid en kansen voor doortochtenprojecten in kerkdorpen in het buitengebied van Bilzen - De Wijerkensbeek te Rosmeer en het Heeswater in Hees.	Bilzen	Stad Bilzen, provincie		410.000	2007-1	2012-2	SF	Wijerkensbeek te Rosmeer: project door Bilzen ingediend en is goedgekeurd door VMM
2.2.2.	Erosiebestrijding op de Sint Antoniusberg en in de vallei van de Lossing te Veldwezelt (Lanaken), met inbegrip van de aanleg van een gescheiden stelsel.	Lanaken	Stad Bilzen, gemeente Lanaken, provincie		75.000	2006-1	2012-2	UF	aanleg gescheiden stelsel uitgevoerd
2.2.3.	Buffering industriepark Europark (Lanaken) en landschappelijke herwaardering Zouwdal afwaarts het Albertkanaal in het grensgebied Lanakerveld met Maastricht (Nederland)	Lanaken	gemeente Lanaken		100.000	2006-1	2012-2	UF	studie werd afgerond. Aan Nederlandse zijde werden reeds verschillende acties ondernomen
2.2.4.	Erosiebestrijding en landschappelijk herstel (oeverstroken, actief randenbeheer) van de beekvallei van het Heeswater en zijlopen (Hesewater, Allewijzouw, Louw en Wijerkensbeek) in de gemeenten Bilzen, Riemst en Lanaken	Bilzen + Riemst + Lanaken	Stad Bilzen en gemeente Riemst		150.000	2007-1	2012-2	SF	erosiebestrijdingsplannen Lanaken en Riemst afgewerkt Buffering en openleggen Louw: studiefase - rioleringsproject Riemst, Infrac
2.2.5.	Verbetering slibafbraakprocessen in het rioleringsnet in Val-Meer en slibverwerking in het klein wachtbekken aan een champignonkwekerij te Zichen	Riemst	Riemst		50.000	2007-1	2012-2	UF	proef uitgevoerd met permanente dosering slibadaptatie- materiaal. Onvoldoende resultaat. Er wordt een studie bureau aangesteld.
2.2.6.	Beekherstel en bestrijding wateroverlast op de Millenbeek in Riemst	Riemst	gemeente Riemst, provincie, Aquafin, Infrac		400.000	2007-1	2012-2	UF	onteigeningen lopende (met collector) aanbesteed, gegund voor uitvoering
2.2.7.a	Bestrijding wateroverlast en bodemerosie in de vallei van de Beek in het buitengebied van Diets Heur (Tongeren) - werken in de overstromingszone en oeverstrook tussen beide wachtbekkens	Tongeren	provincie		100.000	2006-1	2008-2	UIT	

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
2.2.7.b	Bestrijding wateroverlast en bodemerisatie in de vallei van de Beek in het buitengebied van Diets Heur (Tongeren) - aanleg nieuwe zandvang of vergroting bestaande zandvang	Tongeren	provincie			2006-1	2012-2	SF	
2.2.7.c	Bestrijding wateroverlast en bodemerisatie in de vallei van de Beek in het buitengebied van Diets Heur (Tongeren) - vergroting bergingscapaciteit overstromingszone	Tongeren	provincie			2006-1	2012-2	SF	
2.2.8.	Erosiebestrijding in de vallei van de Ezelsbeek in het ruilverkavelingsgebied opwaarts Rutten (Tongeren)	Tongeren	provincie		35.000	2006-1	2007-2	UF	Interregproject AQUADRA is gestart (bevat o.a. communicatie ivm erosiebestrijding)
2.2.9.	Zoekzone voor hermeandering en bufferstroken op de benedenloop van de Ezelsbeek afwaarts Rutten tot aan de spoorweglijn in Tongeren.	Tongeren	provincie		150.000	2007-1	2012-2	stil	
2.3.1	Landschappelijk herstel van de Langkeukelbeek in Eigenbilzen	Bilzen	stad Bilzen, provincie		50.000	2007-1	2012-2	SF	
2.3.2	Kleinschalige aanpak bodemerisatie op "De Kesseltse Kip" in Lanaken	Lanaken	NV De Scheepvaart		10.000	2007-1	2008-2	UF	proefplanting uitgevoerd, is mislukt en wordt opnieuw uitgevoerd
2.3.3	Herstelling baangrachten in Zichen-Zussen-Bolder (Riemst)	Riemst	Riemst		25.000	2007-1	2009-2	SF	
2.3.4	aanleg van een kleinschalig retentiebekken op de Vloedgracht	Vloedgracht	Gemeente Riemst, provincie, VLM, particulieren		200.000	2007-1	2012-2	SF	deels klaar voor uitvoering
2.3.5	Waterbeheersing en landschappelijk herstel van de Zouw in Val-Meer (Riemst)	Riemst	gemeente Riemst, Aquafin, Infrac		200.000	2006-1	2007-2	SF	
2.3.6	Herstel en onderhoud bezinkingspoelen langs de ruilverkaveling tussen Zussen en Vroenhoven in Riemst	Riemst	Riemst		10.000	2007-1	2008-2	SF	
2.3.7	Bestrijding modderwateroverlast vanuit Herstappe naar Lauw (Tongeren) – aanleg van een wachtbekken langs de Herstappestraat	Herstappe	Herstappe		100.000	2007-1	2008-2	stil	
2.3.8	Buffering industrieterrein "Tongeren-Oost" in Tongeren	Tongeren	stad Tongeren, Infrac			2006-1	2008-1	UIT	

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
2.3.9	Doortochtenproject Ezelsbeek in Rutten (Tongeren)	Tongeren	provincie, Infrac, Aquafin		200.000	2007-1	2012-2	SF	openleggen van de Ezelsbeek
2.3.10	Doortochten- en herinrichtingsproject van de Beek tussen de lintbebouwing van Vreren en Nerem (Tongeren)	Tongeren	provincie, Infrac, Aquafin		500.000	2008-1	2012-2	UF	fase 1 Aquadra in aanbestedingsfase
2.3.11	Renovatie overwelling Beek in Diets-Heur (Tongeren)	Tongeren	Infrac, stad Tongeren		300.000	2008-1	2012-2	stil	
Acties Deelbekken Voeren									
Actienr	Titel	situering	Initiatiefnemer / met uitvoering belast	P	raming (€)	start	einde	status (fase)	toelichting
2.2.1.	Inrichten van watertappingen.	Voeren	gemeente Voeren, provincie		25.000	2006-1	2012-2	stil	bv tapping aan de zandvang of aan het wachtbekken op de Beek
2.2.2.a	Ecologisch herstel van de Noorbeek - oplossen vismigratieknelpunten tussen Molenhoeve en monding, hermeanderen	Noorbeek	provincie, Natuurpunt		45.000	2006-1	2012-2	SF	opmeting voorzien voor 2010
2.2.2.b	Ecologisch herstel van de Noorbeek - kleinschalige waterzuivering Molenhoeve	Noorbeek	eigenaar			2006-1	2012-2	UIT	
2.2.2.c	Ecologisch herstel van de Noorbeek - Inrichting kleinschalig landschappelijk ingekleed retentiebekken opwaarts het kasteeldomein Altembroek, met amfibiepoelen en KLE's	Noorbeek				2006-1	2012-2	SF	bijkomende retentiezone wordt bestudeerd, samen met de andere acties van 2.2.2
2.2.3.	Herinrichting van de vallei van de Beek	Beek	provincie		190.000	2007-1	2012-2	stil	grensoverschrijdende problematiek wordt besproken in het interreg-project AQUADRA
2.2.4.	Vallei van de Horstergrub: maatregelen van bodemerrosie en wateroverlast	Horstergrub	VMM, gemeente Voeren		250.000	2007-1	2012-2	SF	studie is afgewerkt. Project wordt door VMM opgenomen in interregproject AQUADRA
2.2.5.	Bevorderen van de recreatieve natuurbeleving in de vallei van de Gulp	Gulp	RLH, provincie		185.000	2007-1	2012-2	stil	wordt door de provincie, RLH opgenomen in interregproject AQUADRA inrichting picknickplaats
2.3.1.	Herstel en ecologische inrichting brongebied Voer en Koebeek	Voer + Koebeek	gemeente Voeren		25.000	2007-1	2012-2	stil	ontbuizen
2.3.2.	Aanleg visdoorgang op de Voer met inrichting van het overstromingsgebied Canterel aan de stuw naar de vijvers van Berg	Voer	VMM, provincie		200.000	2007-1	2012-2	SF	opgenomen in aanleg overstromingszone

Actienr	Titel	Situering	Initiatiefnemer/ met uitvoering belast	P	Raming (€)	Planning			Toelichting
						Start	Einde	Status (fase)	
2.3.3.	Aanleg visdoorgang aan de oude molen in Sint-Martens-Voeren op de Voer	Voeren	VMM, provincie		100.000	2008-1	2012-2	SF	
2.3.4.	Verbetering beekstructuur Voer te Ketten	Voer	provincie		10.000	2008-1	2012-2	stil	renovatie oude oeversbeschoeiing
2.3.5.	Aanleg visdoorgang aan de molen van l'Homme op de Voer	Voer	VMM, provincie		10.000	2008-1	2012-2	SF	
2.3.6.	Herstel van de paaizone van de Beekforel in het brongebied van de Veurs	Veurs	ANB					stil	
2.3.7.	Aanleg slibvang op de Konenbosbeek in de bovenloop van de Veurs	Veurs	gemeente Voeren, provincie, prov. visserijcommissie		20.000	2008-1	2012-2	stil	
2.3.8.	Aanleg van kleine vispassages en paaiplaatsen op de Voer en de Veurs	Voer + Veurs	VMM, provincie		10.000	2006-1	2007-2	SF	
2.3.9.	Kleinschalige werken in Kwinten: buffering in holle wegen en plaatselijke hermeandering van de Veurs	Veurs	gemeente Voeren		50.000	2007-1	2012-2	stil	